

**Odborné vzdělávání
a příprava ve
střední a východní Evropě**

ZPRÁVA

Klíčové ukazatele

PŘEDMLUVA

Tato zpráva obsahuje statistické informace o systémech odborného vzdělávání a přípravy v následujících deseti zemích střední a východní Evropy: Albánii, Bulharsku, České republice, Estonsku, Maďarsku, Lotyšsku, Litvě, Polsku, Rumunsku a Slovinsku.

Jedná se o první vydání této publikace, která by měla být každoročně aktualizována. Víáme proto jakékoli připomínky ke struktuře a obsahu tohoto dokumentu, protože naším cílem je neustálé zlepšování jeho kvality.

Tato zpráva je výsledkem úzké spolupráce mezi Evropskou vzdělávací nadací, sítí deseti zainteresovaných Národních observatoří a Eurostatem. Všechny tyto instituce se podílely na poskytování statistických dat a připomínek.

Národní observatoře poskytly informace o jednotlivých zemích Evropské vzdělávací nadaci, informace týkající se Evropské Unie dal k dispozici Eurostat.

Tato zpráva doplňuje informace obsažené v sérii zpráv o jednotlivých zemích, v informačních přehledech publikovaných nadací v roce 1997 a v nadnárodní zprávě, kterou nadace zpracovává a která pojednává o reformním procesu v každé jednotlivé partnerské zemi. Záměrem nadace je zpracovávat statistická data pravidelně každý rok. Zprávu je možné obdržet v angličtině od Informačního a publikačního oddělení Evropské vzdělávací nadace a dále je k nahlédnutí na webovské stránce nadace na adrese www.etf.eu.int.

Česká Národní observatoř pro odborné vzdělávání a trh práce zpracovala českou verzi této publikace, která je k dispozici v kanceláři Národní observatoře (Národní vzdělávací fond, Václavské náměstí 43, Praha 1). Zároveň je česká verze k nahlédnutí na webovské stránce observatoře na adrese www.nvf.cz/observatory.

Záměrem Národní observatoře pro odborné vzdělávání a trh práce je zpracovávat i nadále překlady zpráv Evropské vzdělávací nadace o klíčových ukazatelích v odborném vzdělávání v střední a východní Evropě.

PODĚKOVÁNÍ

Tato zpráva je výsledkem úzké spolupráce mezi Evropskou vzdělávací nadací, sítí národních observatoří v deseti zainteresovaných zemích a Eurostatem. Všechny tyto instituce se podílely na poskytování statistických informací a připomínek. Národní observatoře¹ poskytly informace o jednotlivých zemích, informace týkající se EU poskytl Eurostat.

Rádi bychom poděkovali zmíněným národním observatořím a dále odborníkům ve statistických a dalších úřadech, kteří národním observatořím a Evropské vzdělávací nadaci poskytovali odbornou pomoc. Všichni se tak aktivně podíleli na tomto kolektivním úsilí.

Naše zvláštní poděkování patří těmto odborníkům: Magdolna Benke z maďarské observatoře, která prováděla kontrolu kvality první dávky dat sebraných v roce 1996; Suzana Geržina ze slovinské observatoře, která prováděla kontrolu kvality druhé dávky dat shromážděných v roce 1997 a která se podílela na přípravě této zprávy; Robert Stanculescu z rumunské observatoře, který založil databázi Klíčové ukazatele Evropské vzdělávací nadace, a Marcel Rudic, který se podílel na konečných úpravách této zprávy.

¹ Síť Národních observatoří založila Evropská vzdělávací nadace ve spolupráci s ministerstvy partnerských zemí s cílem poskytovat přesné a aktuální informace o průběhu reformy. Národní observatoře, které působí ve většině případů v rámci existujících organizací podílejících se na reformním procesu, shromažďují a analyzují informace o problematice odborného vzdělávání a trhu práce, a to na základě společného rámce dohodnutého s nadací. Od roku 1996 byly Národní observatoře založeny ve 24 partnerských zemích, střední a východní Evropy.

V rámci programu „Phare“ byly založeny observatoře v Albánii, Bulharsku, České republice, Estonsku, Maďarsku, Lotyšsku, Litvě, Polsku, Rumunsku, Slovinsku, Slovenské republice a v Makedonii v bývalé Jugoslávské republice. Podrobnější informace jsou obsaženy v seznamu národních observatoří, který je součástí této zprávy.

OBSAH

Úvod

Jak se ve zprávě orientovat

Kapitola 1. Dosažené vzdělání a trh práce

Dosažené vzdělání u populace
Dosažené vzdělání a nezaměstnanost

Kapitola 2. Odborné vzdělávání a příprava ve vzdělávacím systému

Účast mladých lidí (věková skupina 14 - 19 let) na vzdělávání jako celku

Účast mladých lidí (věková skupina 14 - 19 let) na odborném vzdělávání a přípravě

Poslední trendy ve vzdělávání jako celku a v odborném vzdělávání a přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3) (1993 - 1996)

Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni

Veřejné výdaje na vzdělávání jako celek a na odborné vzdělávání a přípravu

Hlavní poznatky

Seznam příloh

SEZNAM GRAFŮ

- Graf 1.1. Dosažené vzdělání u populace, 1996 (%)
- Graf 1.2. Dosažené vzdělání u populace podle věkových skupin, 1996 (%)
- Graf 1.3. Dosažené vzdělání u populace podle věku a pohlaví, 1996 (%)
- Graf 1.4. Nezaměstnanost podle věku ve vybraných zemích střední a východní Evropy a v členských zemích EU, 1996 (%)
- Graf 1.5. Nezaměstnanost podle pohlaví, 1996 (%)
- Graf 1.6. Nezaměstnanost podle dosaženého vzdělání a věku, 1996 (%)
- Graf 1.7. Nezaměstnanost podle dosaženého vzdělání u věkové skupiny 25 - 29 let ve vybraných zemích střední a východní Evropy a v členských zemích EU, 1996 (%)
- Graf 1.8. Nezaměstnanost podle dosaženého vzdělání a pohlaví u věkové skupiny 25 - 29 let, 1996 (%)
- Graf 2.1. Účast mladých lidí na vzdělávání jako celku podle věku, 1996 (%)
- Graf 2.2. Účast na odborném vzdělávání a přípravě u věkové skupiny 14 - 19 let, 1996 (%)
- Graf 2.3.a Účast na vzdělávání jako celku a na odborném vzdělávání a přípravě u věkové skupiny 14 - 19 let podle roku ve vybraných zemích střední a východní Evropy, 1996 (%)
- Graf 2.3.b Účast na vzdělávání jako celku a na odborném vzdělávání a přípravě u věkové skupiny 14 - 19 let podle roku ve vybraných členských zemích EU, 1996 (%)
- Graf 2.4. Trendy v počtu zapsaných studentů na úrovni ISCED 3, 1993 = 100
- Graf 2.5. Podíl odborného vzdělávání a přípravy na vzdělávání jako celku na úrovni ISCED 3, 1996 (%)
- Graf 2.6. Trendy v počtu zapsaných studentů v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na úrovni ISCED 3, 1993 - 1996, (1993 = 100)
- Graf 2.7. Podíl odborného vzdělávání a přípravy vedoucího k maturitní zkoušce na odborném vzdělávání a přípravě na úrovni ISCED 3 jako celku, údaje z roku 1996 (%)
- Graf 2.8. Podíl odborného vzdělávání a přípravy vedoucího k maturitní zkoušce na odborném vzdělávání a přípravě jako celku (%). Trendy let 1993 - 1996 (1993 = 100)
- Graf 2.9. Míry nedokončenosti studia v oblasti všeobecného vzdělávání a odborného vzdělávání na úrovni ISCED 3 podle pohlaví, 1995 (%)
- Graf 2.10. Veřejné výdaje na vzdělávání jako celek a na odborné vzdělávání a přípravu jako procento HDP, 1996 (%)

ÚVOD

Přesné, aktuální a spolehlivé informace jsou jedním z nejdůležitějších aspektů asistence a monitorování v oblasti reformy systémů odborného vzdělávání a přípravy v zemích střední a východní Evropy.

Výchozí informace

Na začátku roku 1996 zahájila Evropská vzdělávací nadace projekt, jehož cílem byla identifikace série klíčových ukazatelů. Tyto ukazatele, které budou pravidelně upravovány, se týkají tří oblastí:

- počáteční odborné vzdělávání
- další odborné vzdělávání
- trendy na trhu práce

Celkový záměr

Celkovým záměrem projektu „Klíčové ukazatele“ je:

- poskytnout kvantitativní informace o struktuře a fungování systémů odborného vzdělávání a přípravy v partnerských zemích.

Konkrétní cíle

Konkrétní cíle projektu:

- změřit funkčnost systému, t.j. jeho schopnost reagovat na potřeby trhu práce a jeho schopnost poskytovat příležitosti k získávání odborných kvalifikací;
- stát se pracovním nástrojem pro analýzu a vytváření koncepční politiky v oblasti odborného vzdělání a přípravy
- na základě každoroční aktualizace určit trendy a změřit výstupy realizovaných koncepcí v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.

Dosavadní výsledky

Do této chvíle byly identifikovány ukazatele pro počáteční odborné vzdělávání a částečně pro oblast trendů na trhu práce. V této zprávě proto klíčové ukazatele zahrnují:

- dostupnost počátečního odborného vzdělávání a přípravy a účast na něm (účast věkové skupiny 14 - 19 let na odborném vzdělávání a přípravě a na všeobecném vzdělávání), situaci na trhu práce v oblasti odborné přípravy u věkové skupiny 16 - 25 let, a dále úroveň dosaženého vzdělání u populace (věková skupina 25 - 59 let);
- zaměstnanost a trendy nezaměstnanosti (míra nezaměstnanosti u populace podle úrovně dosaženého vzdělání);
- výsledky odborného vzdělávání a přípravy (z hlediska míry nedokončenosti studia)
- výdaje na odborné vzdělávání a přípravu (veřejné a soukromé výdaje, prostředky poskytované různými úrovněmi státní správy)

Úkoly do budoucnosti

Cílem pro následující období je:

- pokračovat ve shromažďování a analýze dat v deseti zemích, kterými se zabývá tato zpráva (data pro rok 1997), dále pak shromáždit a analyzovat data pro Slovensko a Makedonii, tedy dvě země, kde byly v nedávné době založeny Národní observatoře (data z let 1995, 1996 a 1997);
- zaměřit se na identifikaci nových ukazatelů v oblasti vývoje pracovního trhu ve všech těchto zemích za účelem identifikace vzdělávacích potřeb
- rozšířit tuto analýzu na země zahrnuté v programu „Tacis“¹;
- dále spolupracovat s ostatními mezinárodními organizacemi aktivně působícími v této oblasti, především s institucemi Eurostat² a Unesco³

Obsah zprávy

Tato zpráva o prvních výsledcích projektu „Klíčové ukazatele“ pracuje s vybraným počtem ukazatelů, které zcela splňují kritéria široké geografické působnosti a vysoké míry vzájemné porovnatelnosti mezi jednotlivými zeměmi. Vzhledem k tomu, že dosažení této vzájemné porovnatelnosti⁴ je obtížné, byla věnována zvláštní pozornost předkládání podrobných informací v takovém rámci, který umožňuje vzájemné srovnání zemí střední a východní Evropy a dále pak jejich srovnání s průměrnými hodnotami v EU.

Současně s identifikací příslušných ukazatelů a s cílem zlepšit porovnatelnost dat mezi jednotlivými zeměmi Evropská nadace pro odbornou přípravu přijala a definovala určitý počet kategorií, které umožňují orientaci v různorodosti systémů odborného vzdělávání a přípravy. Za účelem dosažení kompatibility se statistickými systémy ostatních mezinárodních organizací vycházejí tyto kategorie z klasifikace ISCED (verze z roku 1978)⁵. U ukazatelů pracovního trhu přijala nadace definice a klasifikace Mezinárodní organizace práce (MOP).

Data z národních informačních zdrojů (např. statistických úřadů, ministerstev školství a práce) byla shromážděna národními observatořemi a předána nadaci. Data byla shromážděna pro všechny ukazatele (pro rok 1995 a 1996) s výjimkou soukromých výdajů a výdajů podle úrovně státní správy⁶.

Struktura zprávy

Kapitola 1 obsahuje přehled úrovně dosaženého vzdělání u populace a vztah mezi touto úrovní a nezaměstnaností.

Kapitola 2 zkoumá úlohu odborného vzdělávání a přípravy ve vzdělávacích systémech příslušných zemí. Nejprve porovnává účast mladých lidí na odborném vzdělávání a přípravě s jejich účastí na všeobecném vzdělávání. Dále tato kapitola uvádí a analyzuje poslední trendy v odborném vzdělávání a přípravě na vyšší střední úrovni. Za třetí je pak hodnocena relativní vnitřní efektivnost systémů odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím zkoumání míry nedokončenosti studia, a to v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a v oblasti všeobecného vzdělávání na vyšší střední úrovni. Za čtvrté - kapitola uvádí informace o relativní výši nákladů na odborné vzdělávání a přípravu v zemích střední a východní Evropy.

V obou kapitolách je věnována pozornost rozdílům podle pohlaví a/nebo věku.

V přílohách jsou uvedeny podrobné informace o údajích a zdrojích použitých v této zprávě:

- Příloha č.1 obsahuje referenční statistické údaje, které byly základem pro vypracování grafů v této zprávě. Data se týkají let 1993 a 1994 a dále pak ve většině případů let 1995 a 1996;
- Příloha č.2 nastiňuje definice doporučené Evropskou vzdělávací nadací pro sběr statistických dat uvedených v dodatku č.1;
- Příloha č.3 uvádí technické zprávy z jednotlivých zemí. Tyto zprávy poskytují podrobné informace o způsobech, jakými jednotlivé partnerské země interpretují a uplatňují definice obsažené v dodatku č.2.
- Příloha č.4 je seznamem adres národních observatoří ve střední a východní Evropě.

¹ V rámci programu „Tacis“ byly založeny národní observatoře v Ázerbajdžánu, Bělorusku, Gruzii, Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Moldavské republice, Mongolsku, Ruské Federaci (Moskva a Petrohrad), Tádžikistánu, Turkmenistánu, na Ukrajině a v Uzbekistánu.

² Eurostat zahájil projekt školení statistiků v zemích střední a východní Evropy za účelem pomoci při vyplňování dotazníků společných pro Unesco, OECD a Eurostat (UOE), které jsou hlavními nástroji pro sběr porovnatelných dat o vzdělávání a počáteční odborné přípravě na mezinárodní úrovni. První data budou shromážděna na konci roku 1998.

³ Unesco zahájilo školící kurzy pro statistiky ze střední a východní Evropy v oblasti realizace nové verze ISCED (Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání). Ve srovnání s předchozí verzí tato nová verze kategorií ISCED přesněji pokrývá informační potřeby počátečního odborného vzdělávání a přípravy. Dotazníky UOE (zmiňené v předchozí poznámce) budou v budoucnosti přizpůsobeny této nové verzi ISCED za účelem usnadnění komparativní analýzy systémů odborného vzdělávání a přípravy v těchto zemích.

⁴ U zmíněných zemí je obtížné dosažení vzájemné porovnatelnosti vzhledem k různorodosti ve struktuře a fungování systémů odborného vzdělávání a přípravy a vzhledem k potížím, které partnerské země mají s interpretací jednotlivých definic a v naplňování jejich požadavků.

⁵ Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání (ISCED) byla vypracována organizací Unesco na začátku 70. let jako „nástroj vhodný ke shromažďování, zpracovávání a prezentaci vzdělávacích statistik v rámci jednotlivých zemí i v mezinárodním kontextu“. Klasifikace byla schválena v roce 1975 Mezinárodní konferencí o vzdělávání a následně pak organizací Unesco v roce 1978. ISCED obsahuje standardní pojmy, definice a klasifikace. Nová verze ISCED přijatá v roce 1997 bude v budoucnosti využívána Evropskou vzdělávací nadací v koordinaci s ostatními mezinárodními organizacemi (Unesco, OECD a Eurostat). Podrobný popis kategorií ISCED je obsažen v oddílu „Definice“.

⁶ Pro tyto ukazatele nebyly k dispozici žádné spolehlivé údaje.

JAK SE VE ZPRÁVĚ ORIENTOVAT

Různorodost vzdělávacích systémů a nedostatek homogenních dat vyzývá k opatrnosti při interpretaci jednotlivých údajů a jejich porovnávání. K tomu, abychom se mohli ve zprávě lépe orientovat, je třeba neustále zvažovat následující fakta:

- základním plánem této zprávy je střídavě pracovat s komparativními ilustracemi (grafy i tabulkami) a poznámkami, které zdůrazňují nejdůležitější fakta;

- pod grafy a tabulkami jsou vždy uvedeny zdroje informací. Statistická data o EU slouží jako základ pro porovnávání. Průměrné hodnoty v EU se obecně vztahují na rok 1995. Texty i většina tabulek pracují se zaokrouhlenými hodnotami. Přesná data obsahuje dodatek č.1. V tabulkách jsou použity symboly (viz tabulka symbolů);
- informace o úrovních vzdělání jsou v celé zprávě strukturovány v souladu s Mezinárodní standardní klasifikací vzdělávání (ISCED - verze 1997). (viz „Definice“).
- veškeré hodnoty a zdroje použité v této zprávě jsou obsaženy ve třech dodatcích - všechny tři mohou být posuzovány metodou porovnávání.
- statistické údaje je vždy nutno zvažovat v kontextu informací uvedených v „Definicích“ a v dodatcích.

Zkratky názvů zemí		Symboly		Další zkratky			
ALB	Albánie	A	Rakousko	:	Data nejsou k dispozici	ETF	Evropská vzdělávací nadace
BG	Bulharsko	B	Belgie	-	Data nejsou relevantní	ISCED	Mezinárodní standardní Klasifikace vzdělávání
CZ	Česká republika	D	Německo	e	Odhady	ILO	Mezinárodní organizace práce
EE	Estonsko	DK	Dánsko	!	Data zahrnuta do jiné kategorie		
H	Maďarsko	E	Španělsko	(())	Nepřesný odhad		
LV	Lotyšsko	F	Francie	()	Méně přesný odhad		
LT	Litva	FIN	Finsko	1	Data z roku 1995		
PL	Polsko	GR	Řecko	2	15 - 74 let		
RO	Rumunsko	I	Itálie				
SLO	Slovinsko	IRL	Irsko				
		LUX	Lucembursko				
		NL	Holandsko				
		P	Portugalsko				
		SW	Švédsko				
		UK	Velká Británie				

DEFINICE

Vzdělávání jako celek

zahrnuje všeobecné vzdělávání spolu s odborným vzděláváním a přípravou na všech úrovních. Také termíny „vzdělávací systém“ a „celkové vzdělávání“ popisují vzdělávání/přípravu jako celek.

Všeobecné vzdělávání

zahrnuje programy/školy na primární i sekundární úrovni, které nenabízejí vzdělávání odborného

charakteru. V mezinárodních statistikách jsou tyto programy zařazeny do kategorií ISCED 1,2 a 3.

**Odborné vzdělávání
a příprava**

zahrnuje programy/školy, jejichž cílem je vybavit studenty dovednostmi, na základě kterých mohou vstoupit do pracovního poměru, a které vedou k získání odborné kvalifikace. V mezinárodních statistikách jsou tyto programy přiřazeny k úrovním ISCED 2,3 a 5.

**Odborné vzdělávání
a příprava a všeobecné
vzdělávání na úrovni ISCED 3.**

zahrnuje veškeré programy, které:

- začínají po ukončení nižšího středního vzdělávání
- trvají od 1 do 4 let
- po úspěšném dokončení studia poskytují odbornou kvalifikaci

**Odborné/technické vzdělávání
zakončené maturitou**

zahrnuje odborné programy/školy, které:

- začínají po dokončení nižšího středního vzdělávání
- trvají od 3 do 4 let
- poskytují odbornou kvalifikaci (nebo odbornou přípravu) a možnost složení závěrečné zkoušky na sekundární úrovni, která je předpokladem pro vstup na vysokoškolskou instituci (maturita)

**Odborné/technické vzdělávání
pouze s odbornou kvalifikací**

zahrnuje odborné programy/školy, které:

- začínají po dokončení nižšího středního vzdělávání
- trvají od 1 do 3 let
- vedou k získání odborné kvalifikace

Odborné vzdělávání a příprava v rámci těchto programů se může uskutečňovat ve škole, popřípadě ve škole a současně na různých pracovištích.

Termín „mladí lidé“

se vztahuje na věkovou skupinu 14 - 19 let.

**Věk, ve kterém končí
povinná školní docházka**

- Albánie: 14 let
- Bulharsko: 16 let
- Česká republika: 15 let
- Estonsko: 15 - 16 let
- Maďarsko: 14 let
- Lotyšsko: 15 - 16 let
- Litva: 16 let
- Polsko: 16 let
- Rumunsko: 14 let
- Slovinsko: 14 let

Dosažené vzdělání jednotlivce

vztahuje se k nejvyšší kvalifikaci, kterou jednotlivec získá v rámci formálního systému vzdělávání a přípravy. Jednotlivé osoby jsou zařazeny do různých kategorií ISCED na základě nejvyšší úrovně dokončeného vzdělání. Tyto kategorie jsou popsány níže.

ISCED 0-2 (od předškolního až po nižší střední vzdělávání)

Vzhledem k určité rozporuplnosti ve způsobu, jakým jsou jednotlivci přiřazováni do těchto tří kategorií ISCED (předškolní a povinné vzdělávání) v jednotlivých zemích, se data v této zprávě vztahují ke kombinaci těchto tří úrovní.

- ISCED 0 (předškolní vzdělávání): vzdělávání, které předchází primárnímu vzdělávání a je všeobecně nepovinné.
- ISCED 1 (primární vzdělávání): vzdělávání, které začíná ve věku mezi 5 a 7 lety, je ve všech případech povinné a trvá zpravidla 5 až 6 let.
- ISCED 2 (nižší střední vzdělávání): vzdělávání, které je povinné ve všech zemích střední a východní Evropy. Zakončení této úrovně často odpovídá zakončení povinné školní docházky.

ISCED 3 (vyšší střední vzdělávání)

Jedná se vzdělávání, které začíná ve věku od 14 do 16 let a představuje buď všeobecné vzdělávání nebo odborné vzdělávání. Může vést ke splnění standardního požadavku pro vstup na vysokoškolskou instituci, může být však také vzdělávací „slepou uličkou“, což někdy platí v oblasti odborného vzdělávání a přípravy.

ISCED 5 - 7 (vysokoškolské vzdělávání)

Vzhledem k rozporuplnosti ve způsobech, jakými jsou jednotlivci přiřazováni do těchto tří kategorií ISCED, které zahrnují vysokoškolské vzdělávání, se data v této zprávě vztahují ke kombinaci těchto tří úrovní.

- ISCED 5: programy, které obecně nevedou k udělení univerzitního titulu nebo jeho ekvivalentu, ačkoli přijetí na tuto úroveň obvykle předpokládá úspěšné zakončení vyššího středního vzdělání.
- ISCED 6: programy vedoucí k primárnímu univerzitnímu titulu nebo jeho ekvivalentu.
- ISCED 7: programy, vedoucí k postgraduálnímu univerzitnímu titulu.

Za povšimnutí stojí skutečnost, že ve staré verzi ISCED roku 1978 nebyla uplatněna kategorie 4 - jednoduše proto, že v té době nebyla relevantní.

Míra účasti

představuje počet lidí určité věkové skupiny nacházejících se na všech úrovních vzdělávání, který je vyjádřený jako procento počtu lidí v této věkové skupině populace jako celku.

Míra nedokončenosti studia

představuje počet lidí, kteří nedokončí určitý studijní program. Tento počet je vyjádřený v procentech z celkového počtu studentů daného programu v daném roce.

KAPITOLA 1

DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ A TRH PRÁCE

Dosažené vzdělání u populace

Většina populace získává kvalifikaci na vyšší střední úrovni

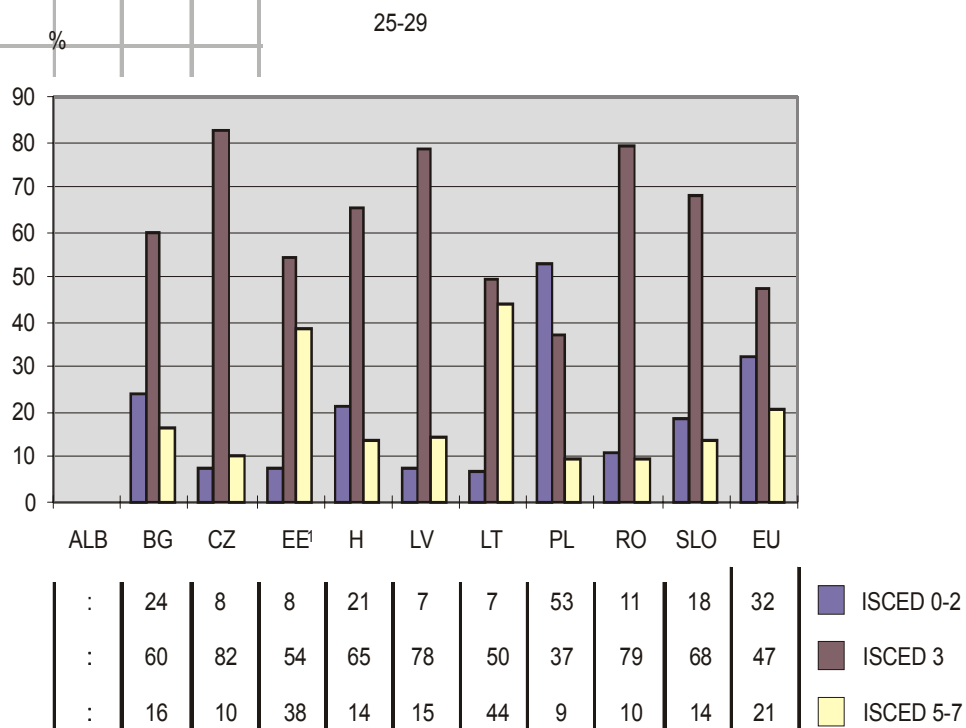
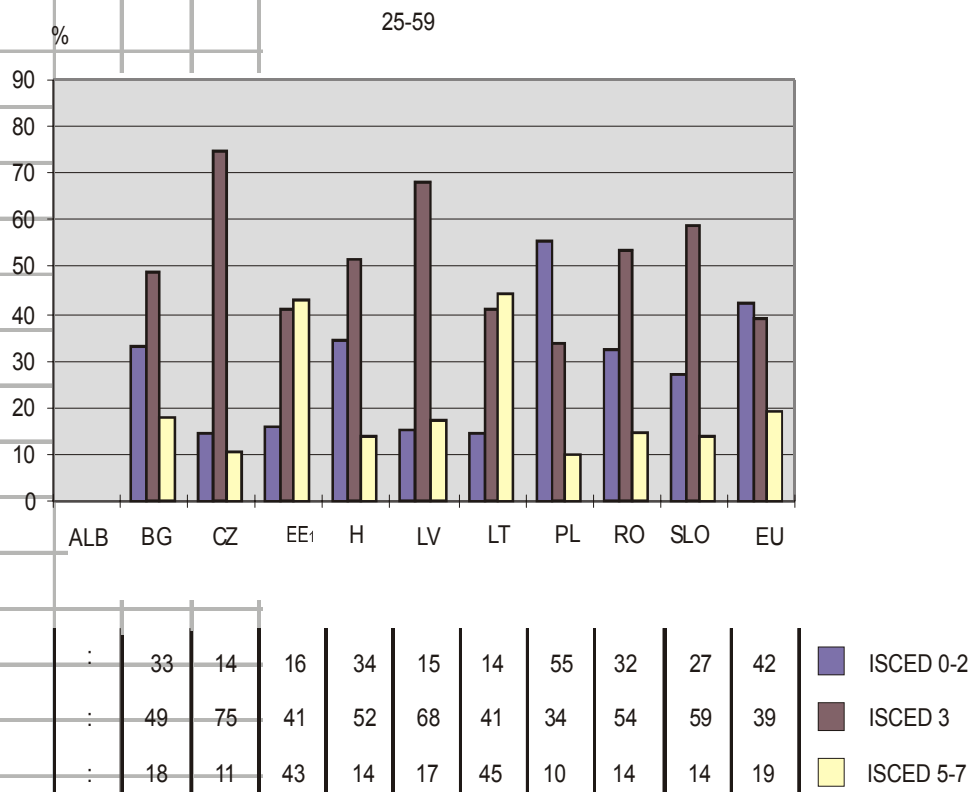
Graf 1.1

Ve většině zemí střední a východní Evropy získává většina populace (věková skupina 25 - 59 let) kvalifikaci na vyšší střední úrovni (t.j. ISCED 3). Tuto skutečnost je možno vysvětlit důležitostí úlohy, kterou tradičně v těchto zemích představuje odborné vzdělání a příprava na této úrovni. Výjimkou z tohoto pravidla je Polsko, kde většina populace získává pouze primární nebo nižší sekundární vzdělání (ISCED 0-2), a Estonsko a Litva, kde vyšší podíl populace získává kvalifikaci na post-sekundární úrovni (ISCED 5-7). V případě Polska jsou základní odborné školy klasifikovány jako úroveň ISCED 0-2, nikoli ISCED 3, jak je obvyklé (viz příloha č.3). V případě Estonska a Litvy je důvodem struktura systémů odborného vzdělávání a přípravy v těchto dvou zemích. Konkrétně obě země mají programy post-sekundárního odborného vzdělávání, které jsou klasifikovány jako úroveň ISCED 5. Většina lidí v kategorii ISCED 5-7 ve skutečnosti získává kvalifikaci tohoto typu prostřednictvím programů odborného vzdělávání, to znamená, že mají kvalifikaci na úrovni ISCED 5, avšak nikoli na úrovni ISCED 6 nebo 7.

Porovnáme-li tyto skutečnosti s průměrem EU, výsledkem jsou dva poznatky, které se týkají dosaženého vzdělání u populace (věková skupina 25 - 59 let). Na jedné straně je ve všech zemích (s výjimkou Polska) procento populace s kvalifikací na vyšší střední úrovni (ISCED 3) vyšší než v EU, zatímco procento lidí, kteří nedosáhli vzdělání na úrovni ISCED 0-2, je nižší. Na druhé straně je ve všech zemích (s výjimkou Estonska a Litvy) procento populace s vysokoškolskou kvalifikací (ISCED 5-7) nižší než v EU.

Význam úrovně vzdělání ISCED 3 je ještě větší ve věkové skupině 25 - 29 let. Ve všech zemích (kromě Polska) je největší kategorie v rámci této skupiny tvořena lidmi, kteří dokončili vzdělání na vyšší střední úrovni, a toto číslo představuje vysoké procento populace (zhruba 50% v Litvě a Estonsku a přes 60% ve všech ostatních zemích).

1.1 Dosažené vzdělávání u populace, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace, databáze EUROSTAT údaje pro EU
¹ údaje z roku 1995

Srovnání úrovně dosaženého vzdělání u věkové skupiny 25 - 29 let s úrovní vzdělání u celkového počtu zástupců této skupiny (25 - 29 let) ukazuje, že z hlediska dosažené úrovně vzdělání se situace zlepšuje ve všech zmíněných zemích. Toto zlepšení naznačuje několik trendů: 1.) Pokles podílu osob ve věkové skupině 25 - 29 let, kteří získávají vzdělání pouze na úrovni ISCED 0-2; 2) prudký nárůst podílu těch, kteří dokončili vyšší střední vzdělání (ISCED 3); 3) snížení podílu těch, kteří ve stejné skupině dosahují vysokoškolského vzdělání (ISCED 5-7). Podrobný rozbor těchto trendů je uveden níže.

Pozorné zkoumání podílu osob v kategorii ISCED 0-2 podle věkové skupiny ukazuje, že existuje patrný rozdíl mezi mladší a starší generací, a to ve všech zemích kromě Polska: procento osob spadajících do kategorie ISCED 0-2 je vyšší u nejstarší věkové skupiny (50-59 let) než u skupiny nejmladší (25 - 29 let). Rozdíl mezi věkovými skupinami na této úrovni je nejvýraznější v Rumunsku.

Pokud jde o dosažené vzdělání u věkové skupiny 25 - 29 let, je možno zmíněné země rozdělit do tří skupin. První z nich zahrnuje tři baltské státy, Českou republiku a Rumunsko. V těchto zemích získává vzdělání pouze v kategorii ISCED 0-2 přibližně 10% populace ve věku 29 - 59 let. Druhou skupinu tvoří Maďarsko, Slovinsko a Bulharsko. Zde podíl těch, kteří dosáhnou vzdělání na úrovni ISCED 0-2, tvoří přibližně 20%. Pouze v Polsku dosahuje nejnižší úrovně vzdělání více než polovina zástupců věkové skupiny 25 - 29 let.

Podíl těch, kteří dokončili vyšší střední vzdělání (ISCED 3) ve všech zemích stoupá. V nejstarší věkové skupině (50 - 59 let) se však tento podíl značně liší od přibližně 25% v Rumunsku a v Polsku po téměř 70% v České republice.

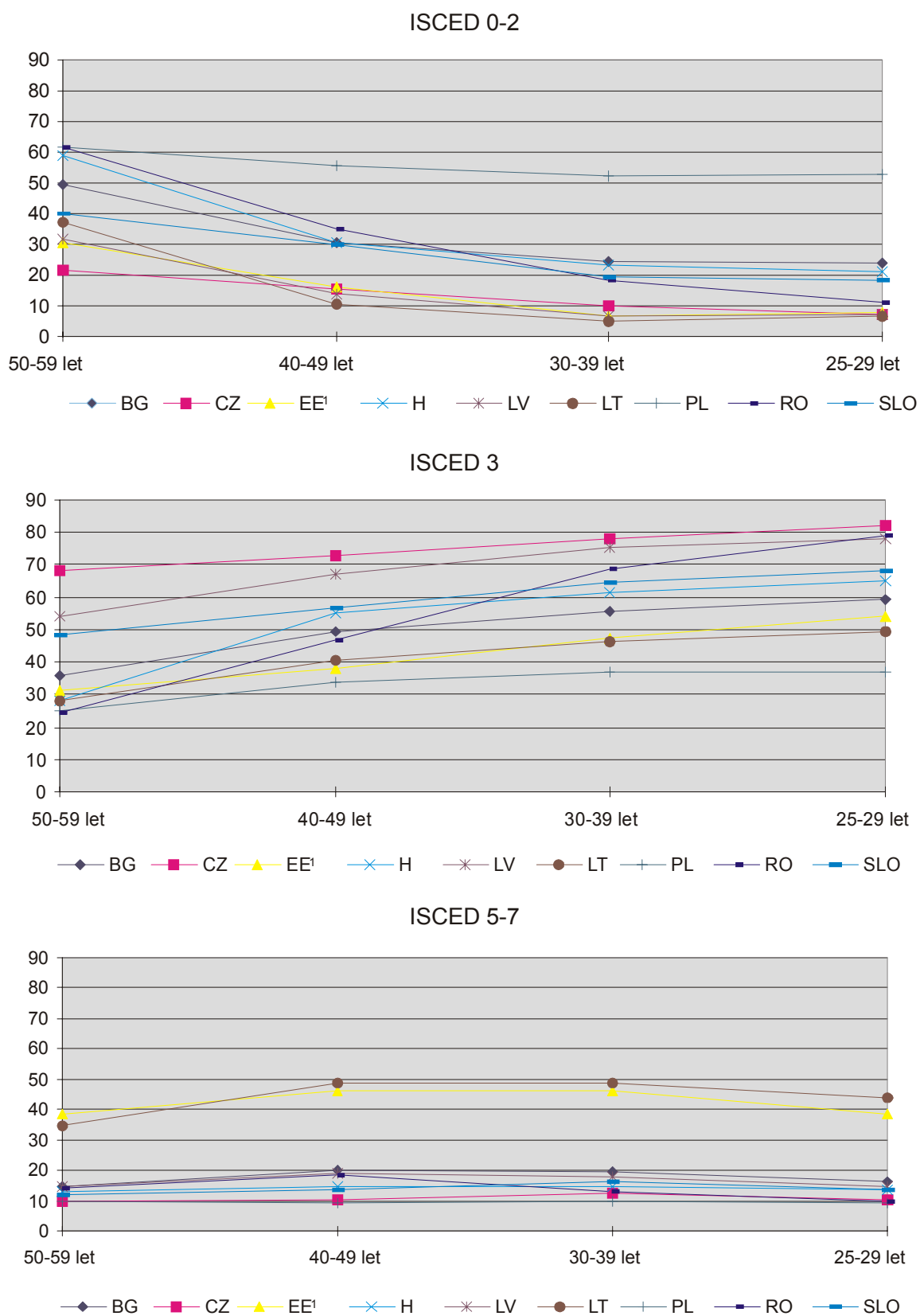
Celkové zlepšení v úrovni dosaženého vzdělání je možné vysvětlit především dobrými výsledky v rámci věkové skupiny 25 - 29 let. Avšak podíl osob, které dokončily vyšší střední vzdělání (ISCED 3) v rámci této skupiny, také značně kolísá - od 37% v Polsku po více než 80% v České republice. Největší generační rozdíl na této úrovni je patrný v Rumunsku, což naznačuje prudký nárůst podílu osob se vzděláním na úrovni ISCED 3.

Výrazné rozdíly mezi generacemi již nenajdeme na vysokoškolské úrovni. Podíl vysokoškoláků je v obou věkových skupinách podobný - 10 - 15% u věkové skupiny 50 - 59 let a 10 - 16% u věkové skupiny 25 - 29 let. Dá se tedy všeobecně říci, že nedochází k významnému nárůstu v podílu vysokoškolsky vzdělaných lidí. Litva a Estonsko se od všech ostatních zemí liší v tom, že tyto dvě země mají nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob - od 25 do 40% ve všech věkových skupinách. Nejpravděpodobnějším důvodem pro tuto skutečnost je struktura jejich vzdělávacích systémů. Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob v nejmladší skupině (25 - 29 let) je poněkud podceněn, vzhledem k tomu, že mnozí z nich ještě stále studují různé typy vysokoškolských programů.

Závěrem je možno konstatovat, že ve většině zemí střední a východní Evropy je postupný pokles v podílu osob s nižší dosaženým vzděláním (ISCED 0-2) obecně doprovázen nárůstem podílu těch, kteří dosahují vyššího středního vzdělání (ISCED 3), avšak nikoli nárůstem podílu vysokoškolsky vzdělaných osob. Zde je patrný rozdíl ve srovnání s EU, kde je snižování

podílu osob s nejnižším vzděláním (ISCED 0-2) doprovázeno zvyšováním počtu osob jak s vyšším středním vzděláním (ISCED 3), tak s vysokoškolským vzděláním (ISCED 5-7).

Graf 1.2. Dosažené vzdělání u populace podle věkových skupin*, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace
¹ údaje roku 1995
 * údaje o Albánii nejsou k dispozici

Pokud jde o rozdíly v pohlaví v rámci věkové skupiny 25 - 29 let na úrovni ISCED 0-2, v pěti zemích (Bulharsko, tři baltské státy a Polsko) je procento mužů s nízkým dosaženým vzděláním vyšší než u žen. Tato situace je opačná ve zbývajících zemích a v EU.

Podobná situace se týká úrovně ISCED 3 u stejné věkové skupiny: ve většině zemí střední a východní Evropy je podíl mužů na této úrovni vyšší než podíl žen. V případě Polska toto neplatí a tato skutečnost neodpovídá ani průměrným hodnotám EU.

Situace se mění na úrovních ISCED 5-7. Ve většině zemí je na této úrovni vyšší procento žen. Výjimkami jsou Česká republika a Rumunsko, které jsou srovnatelné s průměrem EU. V Maďarsku je počet žen a mužů ve vysokém školství stejný (ISCED 5-7).

Z grafu 1.3 je také možno říci, že ženy mají tendenci získávat vyšší vzdělání než muži ve třech baltských státech, v Bulharsku a v Polsku. V těchto zemích opouštějí ženy vzdělávací systém s nižšími kvalifikacemi (ISCED 0-2) méně často a dosahují vysokoškolského vzdělání (ISCED 5-7) častěji než muži. Opakem je Česká republika, Maďarsko a Rumunsko, kde vyšších kvalifikačních úrovní (ISCED 3 a 5-7) dosahuje více mužů než žen.

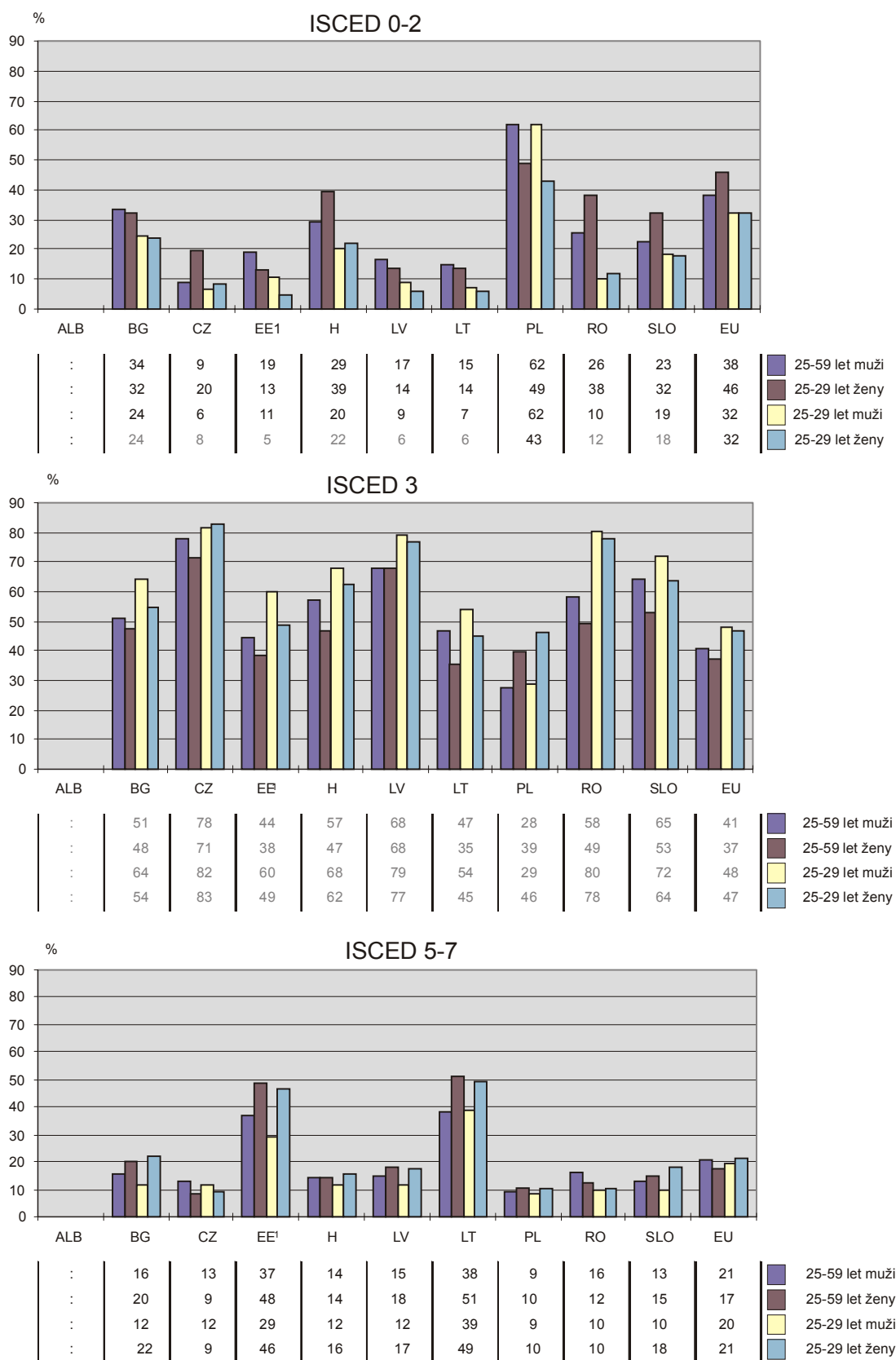
.....avšak ženy zvyšují svou úroveň dosaženého vzdělání rychleji než muži: nižší procento žen zůstává na nižších kvalifikačních úrovních a vyšší procento získává vysokoškolské vzdělání.

Procento mužů i žen, kteří získávají pouze primární a nižší střední vzdělání (ISCED 0-2) znatelně klesá u věkové skupiny 25 - 29 let ve srovnání s populací jako celkem. To platí u všech zemích kromě Polska, kde vysoké procento lidí ve věkové skupině 25 - 29 let i ve věkové skupině 29 - 59 let stále dosahuje pouze nejnižších úrovní vzdělání. Rozdíly mezi pohlavím v rámci této věkové skupiny (25 - 29 let) mají stejnou strukturu jako v rámci celé populace (25 - 59 let), a to ve všech zemích kromě Slovinska.

Podíly mužů i žen s vyšším středním vzděláním (ISCED 3) jsou vyšší ve věkové skupině 25 - 29 let než u celé populace. Pokud jde o rozdíly v pohlaví, muži stále dosahují vyššího středního vzdělání častěji než ženy s výjimkou České republiky a Polska. Avšak převahu mužů v kategorii ISCED 3 je nutno sledovat v kontextu s převahou žen v nejvyšších vzdělávacích kategoriích (ISCED 5-7).

Ve většině zvažovaných zemí je skutečně procento vysokoškolsky vzdělaných žen ve věkové skupině 25 - 29 let vyšší než u mužů. To znamená, že ženy dosahují vyššího vzdělání, i když povinná vojenská služba by mohla být důvodem určitého podhodnocení počtu mužů v této vzdělávací kategorii. Rozdíly mezi muži a ženami z hlediska dosaženého vysokoškolského vzdělání žen jsou nejmarkantnější v Estonsku, Litvě, Bulharsku a Slovinsku.

Graf 1.3. Dosažené vzdělání u populace podle věku a pohlaví, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace
údaje z roku 1995

Dosažené vzdělání a nezaměstnanost

V míře nezaměstnanosti v zemích střední a východní Evropy existují výrazné rozdíly. Vysoká míra nezaměstnanosti se vyskytuje ve všech regionech.

Graf 1.4

Míra nezaměstnanosti se v jednotlivých zemích střední a východní Evropy značně různí, od přibližně 4% v České republice až po zhruba 18% v Lotyšsku. Země s nejvyšší mírou nezaměstnanosti najdeme ve všech geografických regionech; patří sem Lotyšsko a Litva (Pobaltí), Albánie a Bulharsko (jižní Evropa) a Polsko (střední Evropa). Ve všech těchto zemích je míra nezaměstnanosti vyšší než průměr EU (10,9%). Ve zbývajících zemích (Česká republika, Estonsko, Maďarsko, Rumunsko a Slovinsko) je míra nezaměstnanosti nižší. Ve srovnání s členskými státy EU země střední a východní Evropy pokrývají celé spektrum, kdy Bulharsko, Lotyšsko, Litva a Polsko tvoří jednu skupinu s členskými státy EU s nejvyšší mírou nezaměstnanosti u obou věkových skupin (24 a méně let, 25 a více let) a Česká republika s mírou nezaměstnanosti nejnižší.

Graf 1.4 také ukazuje, že situace mladých lidí ve střední a východní Evropě je zpravidla podobná situaci mladých ve členských státech EU: mladí lidé v obou oblastech mají mnohem vyšší pravděpodobnost, že zakusí nezaměstnanost, než populace jako celek. Míra nezaměstnanosti u mladých lidí (do 24 let) je ve členských zemích EU i v zemích střední a východní Evropy vyšší než u populace jako celku, a to ve většině kategorií. Ve skutečnosti je nezaměstnanost u mladých lidí (do 24 let) obecně přinejmenším dvakrát vyšší než u lidí starších 25 let.

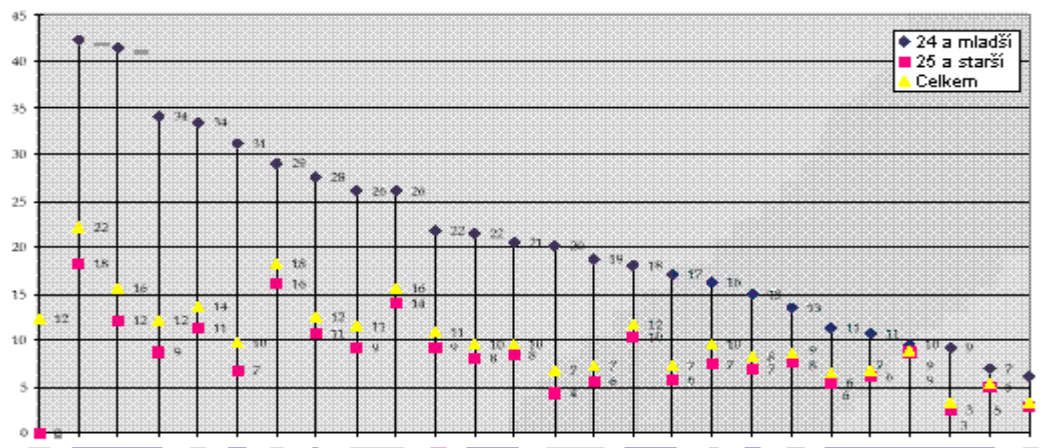
Ženy jsou vystaveny nezaměstnanosti více než muži

Graf 1.5

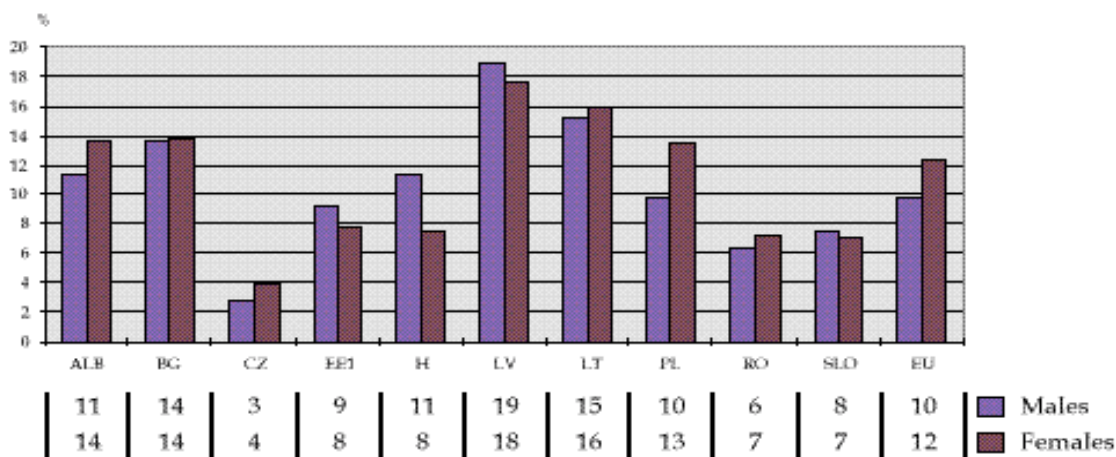
Analýza míry nezaměstnanosti podle pohlaví ukazuje, že stejně tak jako v EU, i ve většině zemí střední a východní Evropy mají ženy vyšší pravděpodobnost nezaměstnanosti než muži. Toto platí zejména v případě Polska a Albánie, avšak ve všech zemích je celková míra nezaměstnanosti žen vyšší než míra nezaměstnanosti u mužů.

Ve srovnání s průměrem EU je možno identifikovat dvě skupiny. V první skupině, která zahrnuje většinu zemí, je míra nezaměstnanosti vyšší než průměr EU (tj. 10% u mužů a 12% u žen), a to jak u žen tak u mužů (Lotyšsko, Litva, Albánie a Bulharsko), pouze u mužů (Maďarsko) a pouze u žen (Polsko). Druhá skupina, do které patří Česká republika, Estonsko, Rumunsko a Slovinsko, má nižší míry nezaměstnanosti než průměr EU u žen i u mužů.

Graf 1,4 Nezaměstnanost podle věku ve vybraných zemích střední a východní Evropy a v členských zemích EU, 1996 (%)

Graf 1.5 Nezaměstnanost podle pohlaví, 1996 (%)

Ve většině zemí střední a východní Evropy jsou lidé s vyšším vzděláním (věková skupina 25 - 59 let) lépe chráněni před nezaměstnaností

Graf 1.6

Ve většině zkoumaných zemí jsou míry nezaměstnanosti u nekvalifikovaných osob a u osob s nízkou kvalifikací (ISCED 0-2) ve věkové skupině 29 - 59 let značně vyšší než u lidí s vyšším středním nebo vysokoškolským vzděláním (ISCED 3 a 5-7). Výjimky z tohoto pravidla

představují Rumunsko a Maďarsko, kde je míra nezaměstnanosti osob bez kvalifikace a s nízkou kvalifikací nižší než u skupiny s kvalifikací na úrovni ISCED 3. Litva představuje další výjimku, kdy míra nezaměstnanosti nekvalifikované a nízké kvalifikované pracovní síly je nižší než u skupiny s kvalifikací na úrovni ISCED 3 a 5-7. Vysvětlením může být skutečnost, že litevská ekonomika prochází procesem transformace. Dalším důvodem může být struktura vzdělávacího systému v této zemi.

Míry nezaměstnanosti osob bez kvalifikace či s nízkou kvalifikací (ISCED 0-2) se v jednotlivých zemích značně různí, od 5% v Rumunsku až po 22% v Lotyšsku. Míry nezaměstnanosti u této kategorie jsou nižší než průměr EU (13%) téměř ve všech zvažovaných zemích s výjimkou Estonska (14%) a Litvy (22%).

Pokud jde o míry nezaměstnanosti u osob s vyšším středním vzděláním (ISCED 3), zde jsou také velké rozdíly - od 2% v České republice až po 19% v Litvě. Ve všech zemích jsou pak míry nezaměstnanosti v kategorii ISCED 3 vyšší než u osob s kvalifikací na úrovni ISCED 5-7. Míry nezaměstnanosti osob s vysokoškolskou kvalifikací jsou obecně mírně nižší než průměr EU (9%), nebo se tomuto průměru blíží. V některých zemích však tento průměr překračují - např. Lotyšsko (18%), Litva (19%) a v menší míře Maďarsko (11%). Shrňme-li tyto poznatky, dá se říci, že vyšší dosažené vzdělání se ve většině zemí zdá být určitou ochranou proti nezaměstnanosti. Nejnížší míra nezaměstnanosti u osob s vysokoškolským vzděláním je v České republice, nejvyšší pak v Litvě a v Lotyšsku.

Z grafu 1.6 je také patrné, že ve všech zemích má míra nezaměstnanosti u osob ve věkové skupině 25 - 29 let tendenci značně přesahovat míru nezaměstnanosti u populace jako celku. Míry nezaměstnanosti v této věkové skupině jsou skutečně často značně vyšší na všech vzdělávacích úrovních než u populace obecně, i když v případě Lotyšska toto neplatí. Míry nezaměstnanosti u této věkové skupiny jsou také mnohem vyšší u osob s nízkou kvalifikací než u osob s vysokoškolskou kvalifikací.

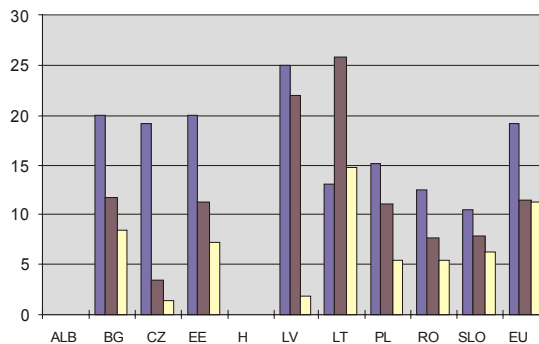
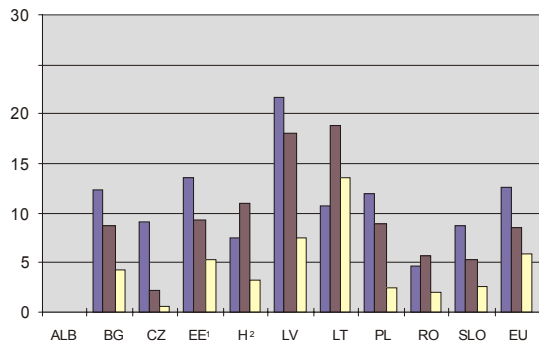
Ve většině zemí střední a východní Evropy a v členských státech EU mají osoby s vyšší kvalifikací menší pravděpodobnost nezaměstnanosti než osoby s nižší kvalifikací

Graf 1.7

Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání ukazují, že situace v zemích střední a východní Evropy je podobná situaci v členských státech EU v tom smyslu, že lépe kvalifikované osoby mají menší pravděpodobnost být nezaměstnaní než osoby s nižší kvalifikací. Ve všech zemích střední a východní Evropy a ve členských státech EU jsou skutečně míry nezaměstnanosti osob s vysokoškolskou kvalifikací (ISCED 5-7) nižší než u osob na nižších úrovních vzdělání (ISCED 0-2 i ISCED 3).

Je třeba podotknout, že nezaměstnanost v kategorii ISCED 3 v některých zemích značně přesahuje průměr EU. Jedná se o Litvu, Lotyšsko a Maďarsko společně se Španělskem, Finskem a Řeckem. Země, které mají zvláště vysokou míru nezaměstnanosti v kategorii ISCED 5-7, zahrnují Španělsko a Litvu spolu s Itálií, Lotyšskem, Finskem a v menší míře Francií.

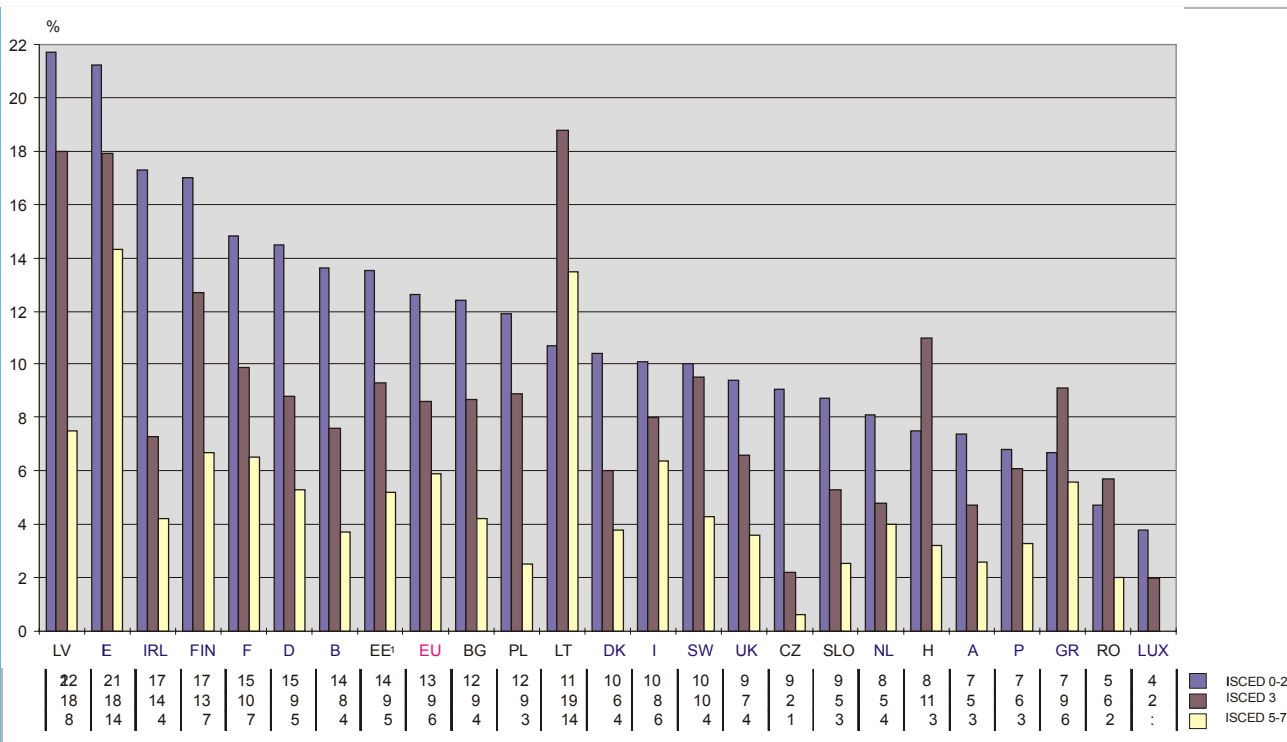
Graf 1.6. Nezaměstnanost podle dosaženého vzdělání a věku, 1996 (%)

	:	12	9	14	8	22	11	12	5	9	13		:	20	19	20	-	25	13	15	12	((11))	19	■	ISCED 0-2
	:	9	2	9	11	18	19	9	6	5	9		:	12	3	11	-	22	26	11	8	((8))	11	■	ISCED 3
	:	4	1	5	3	8	14	3	2	3	6		:	9	1	7	-	2	15	6	5	((6))	11	■	ISCED 5-7

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace, databaze Eurostat údaje pro EU
 ¹-údaje z roku 1995

Graf 1.7. Nezaměstnanost podle dosaženého vzdělání u věkové skupiny 25-29 let ve vybraných zemích střední a východní Evropy a v členských zemích EU, 1996

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace
 ¹ data z roku 1995
 ² pro věk 15-74

Ženy s nízkou kvalifikací jsou vystaveny nezaměstnanosti méně než muži. Vysokoškolsky vzdělané ženy mají větší pravděpodobnost nezaměstnanosti než muži.

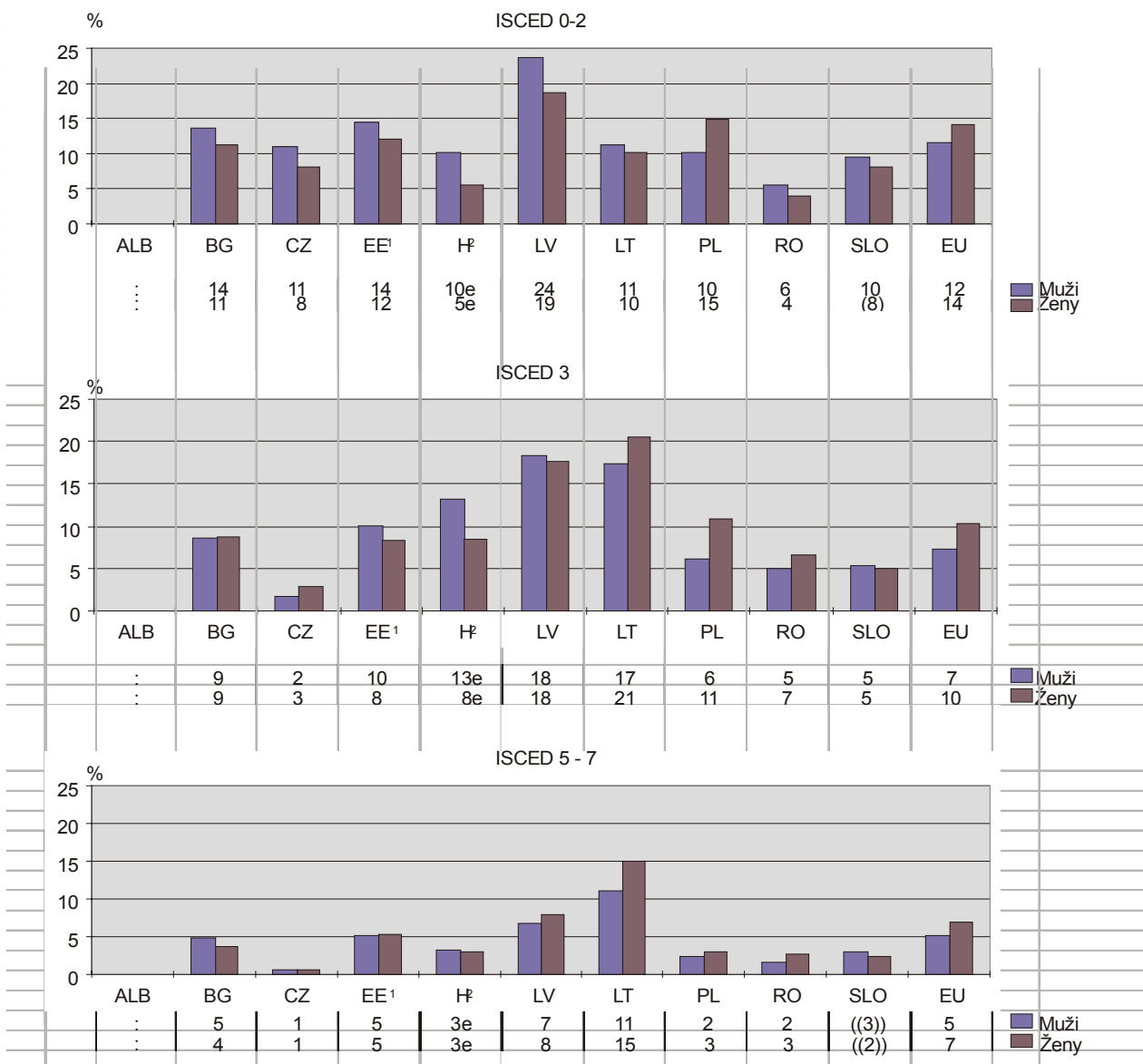
Graf 1.8

Zdá se, že pokud jde o pohlaví, situace v partnerských zemích je jiná než v EU. V EU je míra nezaměstnanosti žen obecně vyšší než u mužů bez ohledu na dosažené vzdělání, kdežto ve všech zemích střední a východní Evropy (kromě Polska) je míra nezaměstnanosti méně kvalifikovaných žen (ISCED 0-2) ve skutečnosti nižší než u mužů. Rozdíl v nezaměstnanosti mužů a žen v této kategorii je ve většině případů malý (kolem 2 procentních bodů). Největší rozdíly jsou v Lotyšsku a v Maďarsku (kolem 5 procentních bodů).

Při zkoumání nezaměstnanosti žen v kategorii ISCED 3 nelze najít jakoukoli podobnost mezi jednotlivými zeměmi a situace v této oblasti se zdá být v každé zemi jiná. Nicméně je možno identifikovat tři skupiny: ve čtyřech partnerských zemích (Estonsko, Maďarsko, Lotyšsko a Slovinsko) je míra nezaměstnanosti žen nižší než u mužů; ve čtyřech dalších zemích (Česká republika, Litva, Polsko a Rumunsko) je vyšší a v jedné zemi (Bulharsko) je nezaměstnanost žen v této skupině téměř stejná jako u mužů.

U osob s vysokoškolskou kvalifikací (ISCED 5-7) je míra nezaměstnanosti žen vyšší než u mužů ve čtyřech zemích, nižší je v Bulharsku, Maďarsku a Slovinsku, a téměř stejná je v České republice a v Estonsku.

1.8 Nezaměstnanost podle dosaženého vzdělání a pohlaví u věkové skupiny 25 - 29 let, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace, databáze EUROSTAT údaje pro EU

¹ údaje z roku 1995

² pro věk 15-74

Kapitola 2

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVA VE VZDĚLÁVACÍM SYSTÉMU

Účast mladých lidí (věková skupina 14 - 19 let) na vzdělávání jako celku

Míra účasti na vzdělávání je ve většině zemí střední a východní Evropy nižší než v průměru v EU

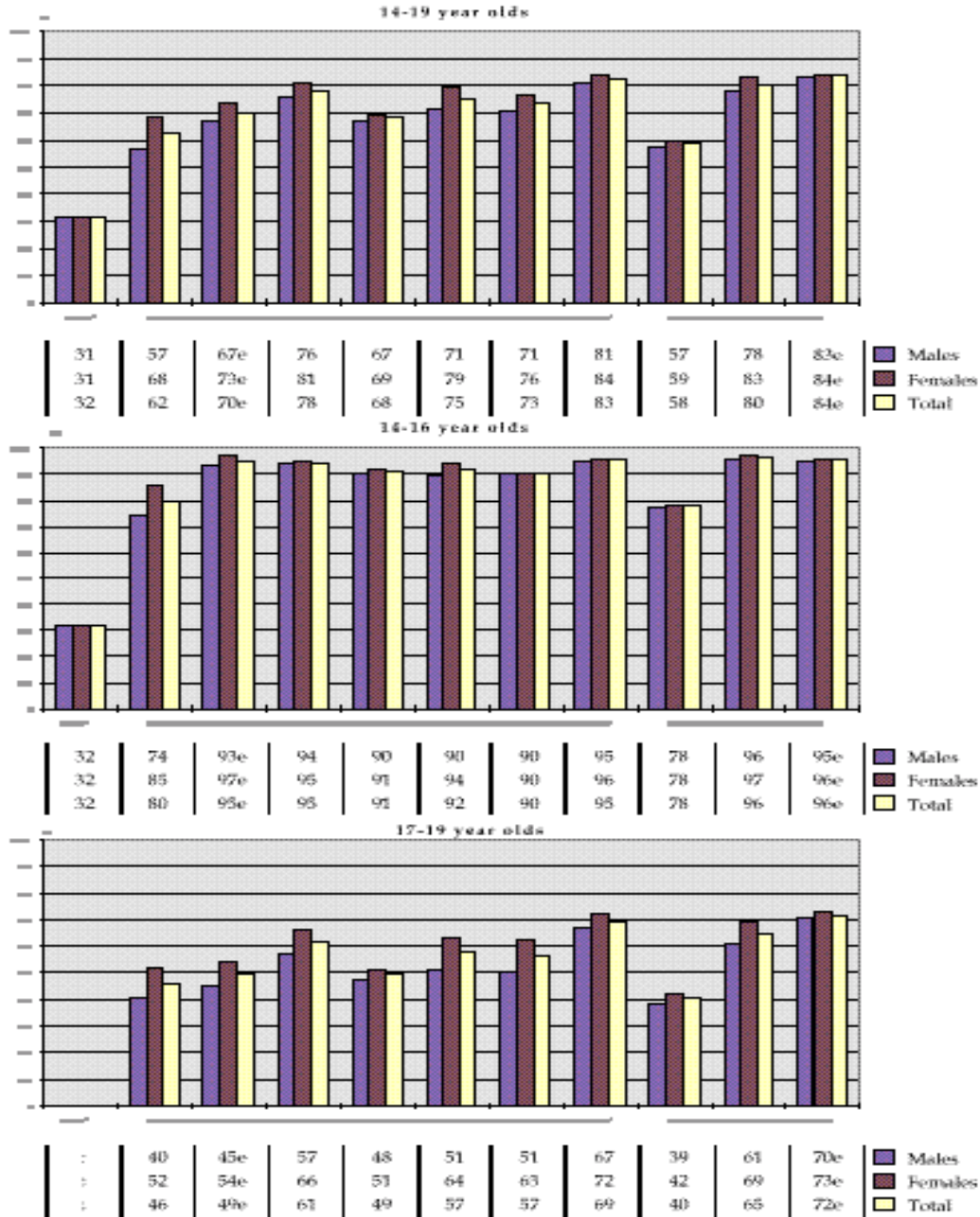
Graf 2.1

Míra účasti mladých lidí (věková skupina 14 - 19 let) na vzdělávání jako celku se v zemích střední a východní Evropy značně různí: v Albánii se vzdělávání účastní 30% mladých lidí, zatímco v Rumunsku účast dosahuje téměř 60% a v Polsku více než 80%. Mezi země s nejvyšší účastí mladých lidí na vzdělávání jako celku patří Polsko, Slovinsko a Estonsko. Ve všech zvažovaných zemích je však tato míra účasti nižší než průměr EU (84%).

Toto platí jak pro věkovou skupinu 14 - 16 let (s výjimkou Slovinska), tak pro skupinu 17 - 19 let. Tento nepoměr mezi průměrem EU a výší účasti v zemích střední a východní Evropy je nicméně patrnější ve věkové skupině 17 - 19 let.

Vzdělávání se účastní větší podíl dívek než chlapců

Dalším charakteristickým rysem všech zemí střední a východní Evropy (s výjimkou Albánie) je vyšší míra účasti dívek (věková skupina 14 - 19 let) na vzdělávání jako celku. Tento rozdíl v míře účasti dívek a chlapců je výraznější ve starší věkové skupině (17 - 19 let) ve srovnání s mladší skupinou (14 - 16 let). Je tedy zřejmé, že více dívek než chlapců zůstává ve vzdělávacím systému po dokončení povinné školní docházky.

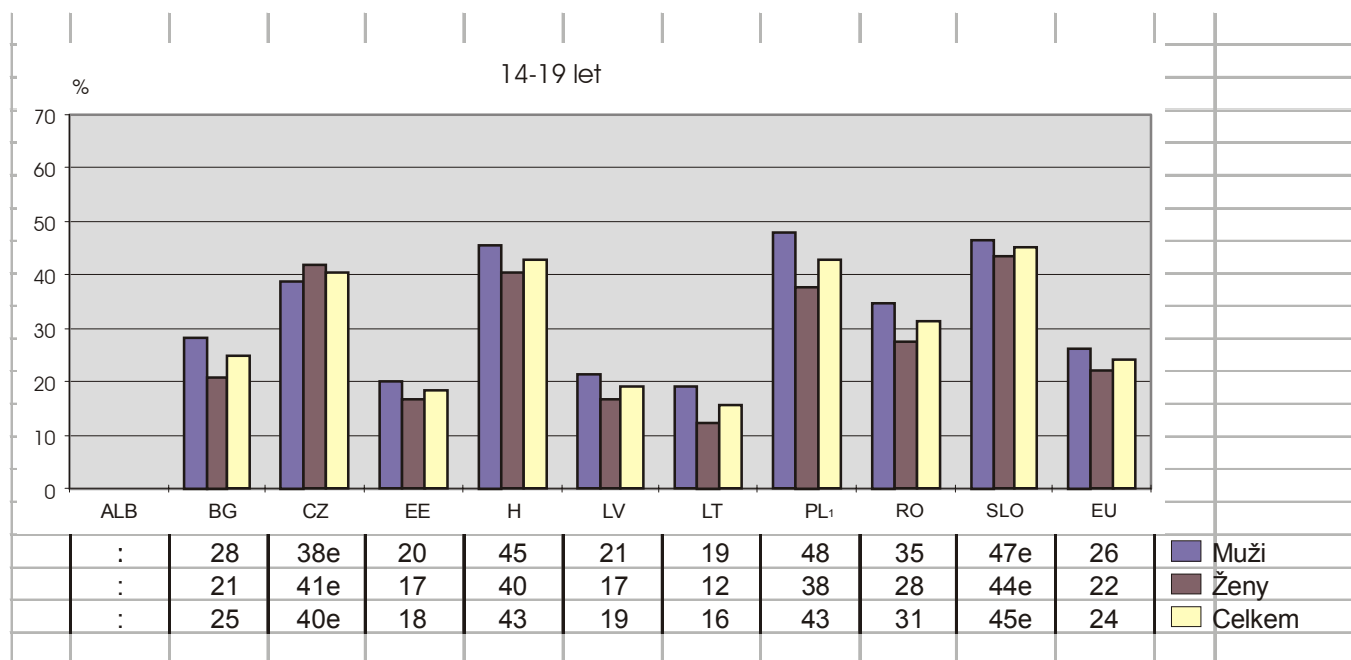
Účast mladých lidí (věková skupina 14 - 19 let) na odborném vzdělávání a přípravě

Míry účasti mladých lidí na odborném vzdělávání a přípravě jsou vysoké

Graf 2.2

Míra účasti mladých lidí na odborném vzdělávání a přípravě je ve většině zemí střední a východní Evropy vyšší než průměr EU (24% u věkové skupiny 14 - 19 let): ve Slovinsku, Maďarsku, Polsku a České republice přesahuje 40%, v Rumunsku a v Bulharsku činí kolem 30% a v baltských státech je nižší než průměr EU. Pokud jde o pohlaví, účast dívek na odborném vzdělávání a přípravě je nižší než u chlapců, a to ve všech zemích střední a východní Evropy s výjimkou České republiky.

Graf 2.2 Účast na odborném vzdělávání a přípravě u věkové skupiny 14-19 let, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace, databáze Eurostat data pro EU
¹ data z roku 1995

Téměř 100% mladých lidí ve věku 14 a 15 let a velký podíl 16-ti letých ve většině zemí střední a východní Evropy získává vzdělání

Graf 2.3a

Zaměříme-li se na míry účasti na vzdělávání jako celku podle věku, ve většině zemí střední a východní Evropy a v EU se míra účasti 14-ti letých blíží 100% s výjimkou Rumunska a Bulharska, kde tato míra představuje téměř 90%. Od čtrnácti let výše se míra účasti na vzdělávání v zemích střední a východní Evropy různí. Většina zemí si udržuje vysoké procento mladých lidí ve vzdělávacím systému až do věku 16 let, i když v Bulharsku a v Rumunsku je situace jiná. V Polsku, Slovinsku a Estonsku tato vysoká míra účasti zahrnuje i mladé lidi ve věku 17 let. Celkově se dá říci, že mezi země, kde mladí lidé častěji zůstávají ve vzdělávacím systému i po ukončení povinné školní docházky, patří Polsko, Slovinsko a baltské státy (míra účasti mladých lidí ve věku 17, 18 a 19 let - viz „Definice“).

Mladí lidé ve členských zemích EU obecně zůstávají ve vzdělávacím systému déle než jejich protějšky ve střední a východní Evropě. Rozdíly mezi průměrem EU a zeměmi střední a východní Evropy jsou zvláště patrné u lidí ve věku 18 a 19 let. Česká republika, Estonsko a Slovinsko se dosti blíží průměru EU, především ve věkové skupině 14 - 17 let.

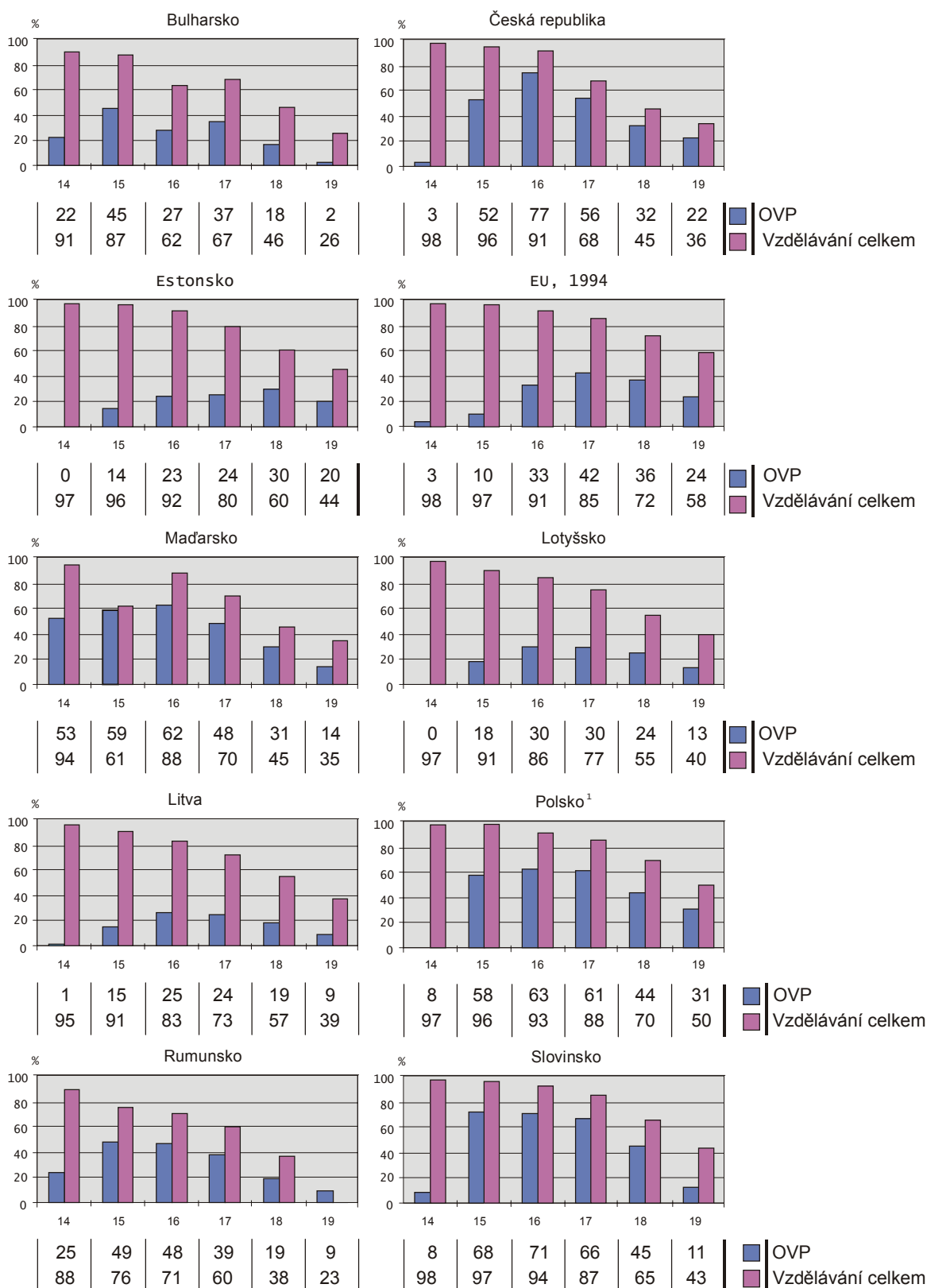
Účast na odborném vzdělávání a přípravě začíná a končí v poměrně nízkém věku

Odborné vzdělávání a přípravu je možné zahájit ve všech zemích s výjimkou Polska, Estonska a Lotyšska ve věku 14 let¹. Nicméně pouze v několika zemích (Bulharsko, Maďarsko a Rumunsko) je v tomto věku míra účasti na odborném vzdělávání a přípravě vysoká. Zemí s nejvyšší mírou účasti na odborném vzdělávání a přípravě ve věku 14 let je Maďarsko (53%), následuje Bulharsko a Rumunsko (asi 20%). V ostatních zemích je účast čtrnáctiletých na odborném vzdělávání a přípravě velmi nízká. Ve většině zemí střední a východní Evropy je nejběžnějším věkem pro zahájení odborného vzdělávání a přípravy 15 let. Ve skupině od 16 let výše se v účasti na odborném vzdělávání a přípravě projevují podobné tendence jako v účasti na vzdělávání jako celku: ve všech zemích kromě Bulharska a Estonska tato účast klesá. Estonsko je také jedinou zemí, kde účast na odborném vzdělávání a přípravě stoupá mezi 14 až 18 lety.

Ve srovnání s průměrem EU se odborného vzdělávání a přípravy ve střední a východní Evropě účastní více mladých lidí, přestože v případě baltských států se tato skutečnost projevuje v menší míře. Navíc mají lidé ve střední a východní Evropě tendenci zahajovat odborné vzdělávání a přípravu ve věku nižším (14 - 15 let) než ve většině členských zemí EU (kde odborné vzdělávání a příprava nabývá na důležitosti od 16 let). Účast osob ve věku 19 let na odborném vzdělávání a přípravě je v EU vyšší než ve všech zemích střední a východní Evropy (s výjimkou Polska).

¹ a od roku 1996 do této skupiny zemí spadá i Česká republika

Graf 2.3.a Účast na vzdělávání jako celku a na odborném vzdělávání a přípravě u věkové skupiny 14-19 let podle ročníku ve vybraných zemích střední a východní Evropy, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace, databáze Eurostat, data pro EU

¹ data z roku 1995

* data o Albánii jsou nedostupná

V zemích střední a východní Evropy a ve většině členských zemí EU se míra účasti na vzdělávání ve věku 14 let blíží 100%. Výjimkou je Portugalsko (90%).

Graf 2.3b

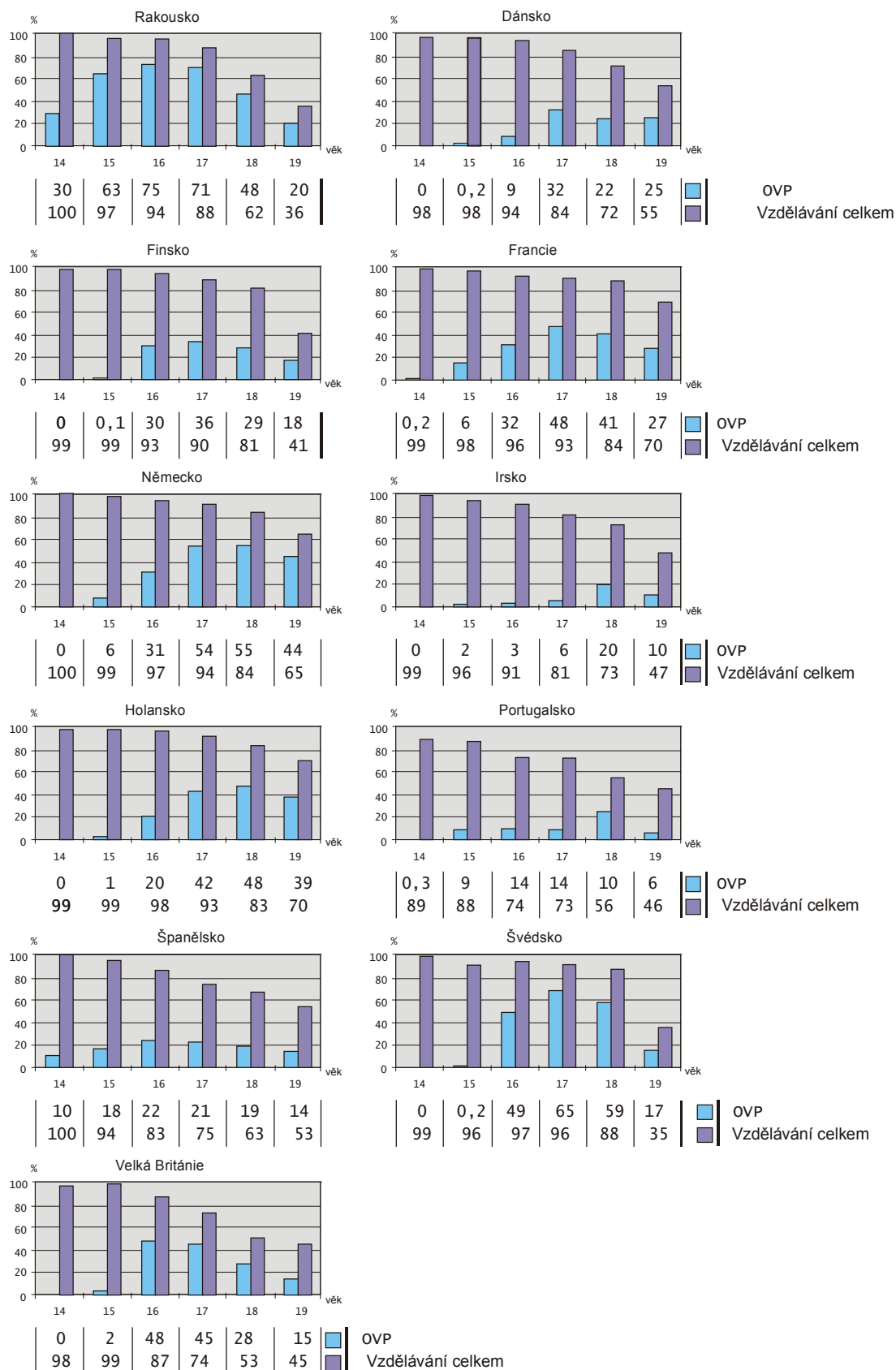
Ve většině členských zemí EU zůstávají mladí lidé ve vzdělávacím systému déle než jejich protějšky v zemích střední a východní Evropy; účast na všeobecném vzdělávání se ve většině členských zemí EU blíží 100% až do věku 16 let - kromě Portugalska, Velké Británie a Španělska (kde většina osob zůstává v systému všeobecného vzdělávání do věku 15 let) a Švédska, kde mladí lidé zůstávají ve vzdělávacím systému ještě déle (do 17 nebo dokonce do 18 let).

Od 16 let výše se míra účasti na vzdělávání v členských zemích EU mírně různí. Tato skutečnost odpovídá změnám v účasti vzdělávání, ke kterým dochází po dovršení 14 let ve státech střední a východní Evropy. Ve většině členských zemí EU zůstává většina mladých lidí ve vzdělávacím systému déle, tj. až do věku 17 nebo 18 let (80%).

Na rozdíl od střední a východní Evropy nezačíná odborné vzdělávání a příprava ve věku 14 let v žádném členském státě EU (s výjimkou Rakouska a Španělska). Mladí lidé začínají s odborným vzděláváním a přípravou později, v 15 nebo dokonce 16 letech (Švédsko, Finsko, Dánsko a Holandsko). Od 15 nebo 16 let výše jsou tendence v míře účasti na odborném vzdělávání podobné jako u všeobecného vzdělávání - účast klesá v 16 letech (Španělsko, Velká Británie a Rakousko), v 17 letech (Švédsko, Finsko, Francie, Portugalsko a Dánsko) a v 18 letech (Německo, Irsko a Holandsko).

V polovině zemí střední a východní Evropy jsou vzdělávací systémy zřejmě více orientovány na odborné vzdělávání a přípravu mladých lidí, protože účast na odborném vzdělávání je obecně vyšší než účast na všeobecném vzdělávání. Baltské státy, kde mladí lidé spíše vyhledávají všeobecné vzdělání ve srovnání s odborným, představují výjimku z tohoto pravidla.

Graf 2.3b Účast na vzdělávání jako celku a na odborném vzdělávání a přípravě u věkové skupiny 14 - 19 let podle ročníků ve vybraných členských zemích EU, 1996 (%)

Poslední trendy ve vzdělávání jako celku a v odborném vzdělávání a přípravě na vyšší střední úrovni (1993-1996)

V zemích střední a východní Evropy se většina programů v rámci odborného vzdělávání a přípravy uskutečňuje na vyšší střední úrovni (ISCED 3). Tato úroveň vzdělání je ve všech vzdělávacích systémech považována za zvláště významnou vzhledem k tomu, že úspěšné zakončení vyššího středního vzdělání je často považováno (vládou, mladými lidmi i zaměstnavateli) za minimální předpoklad pro zahájení profesionální kariéry a nebo pro další vzdělávání. Vlády členských zemí EU i zemí střední a východní Evropy si proto často za svůj cíl stanovují zvýšení počtu mladých lidí dosahujících této úrovně vzdělání.

Trendy v počtu zapsaných studentů v letech 1993 - 1996 se v jednotlivých zemích liší Graf 2.4

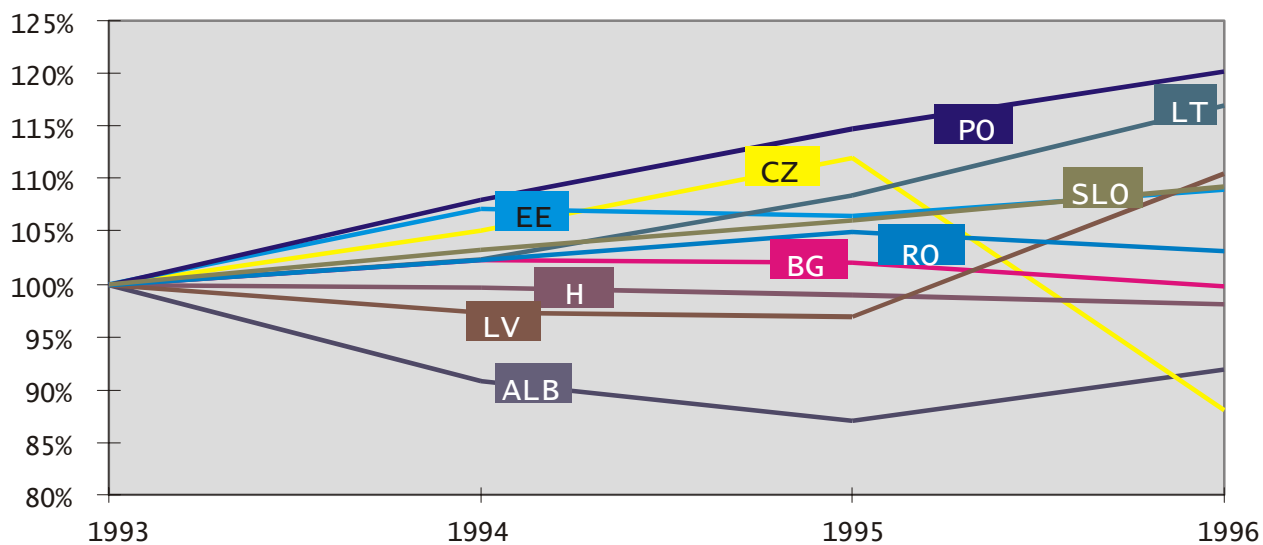
Trendy v počtech lidí, kteří se účastnili vzdělávání v letech 1993 - 1996, jsou různé. Je však možno identifikovat tři skupiny. První z nich tvoří země, ve kterých účast mladých lidí na vzdělávání jako celku na úrovni ISCED 3 v těchto letech neustále rostla. Jedná se o Polsko a Litvu a v menší míře o Slovinsko a Estonsko. Druhá skupina zahrnuje země, kde v počtu studentů na této úrovni došlo po roce 1995 k výrazné změně, kdy se tyto počty buď zvýšily jako v Lotyšsku a Albánii, nebo snížily, k čemuž došlo v České republice². U zbývajících zemí - Bulharska, Rumunska a Maďarska zůstaly počty studentů během těchto let zhruba stejné.

Důležité je odborné vzdělání a příprava na vyšší střední úrovni (ISCED 3) Graf 2.5

Význam odborného vzdělávání a přípravy na úrovni ISCED 3 je patrný z poměrně vysokého počtu studentů v této kategorii. V Bulharsku, České republice, Maďarsku, Polsku, Rumunsku a Slovinsku více než polovina lidí účastnících se vzdělávání jako celku na této úrovni studuje v rámci odborného vzdělávání a přípravy a ve všech těchto zemích (s výjimkou Bulharska) je podíl těch, kteří studují odborné programy na této úrovni, vyšší než odpovídající průměr EU. Společným rysem všech zemí střední a východní Evropy i členských států EU je skutečnost, že odborného vzdělávání a přípravy se účastní více mužů než žen.

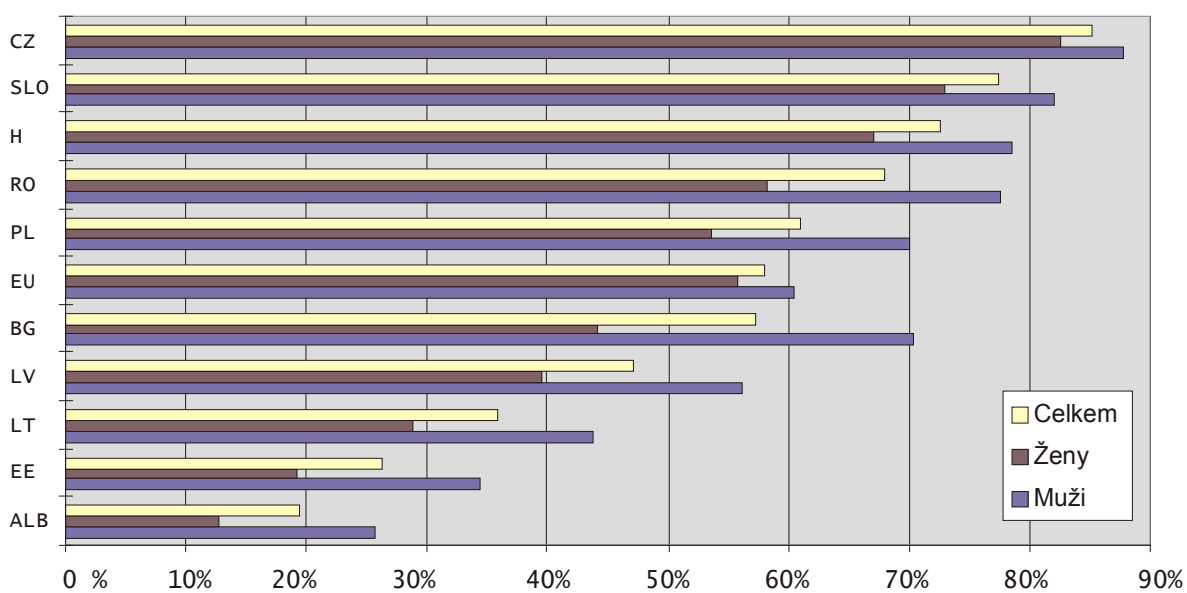
² v případě České republiky jsou údaje o participaci na vzdělávání úrovně ISCED 3 za rok 1996 ovlivněny změnami v délce základní školní docházky a nejsou srovnatelné s rokem 1995

Graf 2.4 Trendy v počtu zapsaných studentů na úrovni ISCED 3, 1993 = 100

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace

Graf 2.5 Podíl odborného vzdělávání a přípravy na vzdělávání jako celku na úrovni ISCED 3, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace

*Účast na odborném vzdělávání a přípravě na úrovni ISCED 3 v letech 1993 – 1996
klesla ve čtyřech zemích střední a východní Evropy*

Graf 2.6

V období od roku 1993 do roku 1996 došlo ve čtyřech zemích k relativnímu poklesu v míře účasti na odborném vzdělávání a přípravě na sekundární úrovni (především v Albánii, ale i v Lotyšsku a v Litvě). V ostatních zemích počty studentů na této úrovni zůstaly zhruba stejné (Maďarsko, Polsko a Slovinsko) nebo se mírně zvýšily (Česká republika a v menší míře Bulharsko - pouze od roku 1995).

*Většina studentů se účastní takových programů odborného vzdělávání
a přípravy, které vedou k získání odborné kvalifikace i k závěrečné
středoškolské zkoušce (maturita)*

Graf 2.7 a 2.8

Stejně tak jako v členských státech EU jsou programy odborného vzdělávání a přípravy v zemích střední a východní Evropy značně diferencovány. K této různorodosti přispívá několik faktorů (např. jestli se odborné vzdělávání a příprava uskutečňuje ve škole nebo na pracovišti, požadavky na přijetí, délka studia, nabízené specializace a kurikula, úroveň získané kvalifikace atd.). Jedním z nejdůležitějších faktorů je, zda programy odborného vzdělávání a přípravy mohou vést k závěrečné středoškolské zkoušce (a mohou proto umožnit přístup k následující úrovni vzdělávání - tj. například univerzitním programům) nebo k získání odborné kvalifikace. Tento faktor je důležitý ze dvou důvodů:

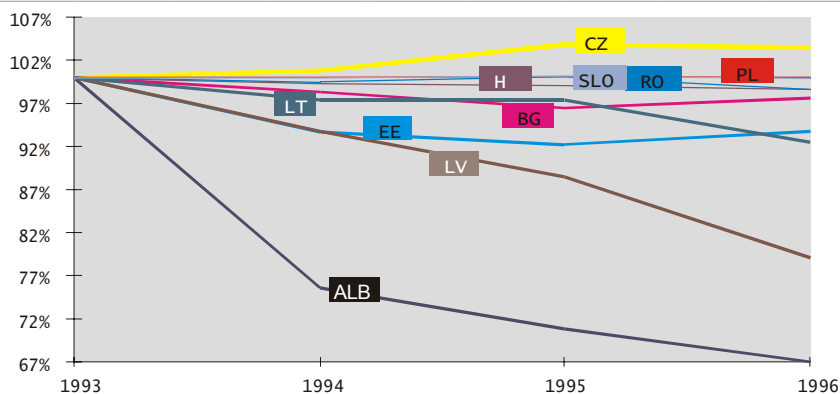
- možnost složení závěrečné středoškolské zkoušky (maturita) představuje zkvalitnění vzdělávacích příležitostí a tak přispívá ke zlepšení statutu a atraktivnosti odborného vzdělávání a přípravy
- programy umožňující složení závěrečné zkoušky i získání odborné kvalifikace mají celkově širší vzdělávací základnu než programy, které se zaměřují pouze na odborné kvalifikace. Řeší se tak jeden z hlavních problémů zemí střední a východní Evropy, kterým je přílišná specializace odborného vzdělávání.

Shromážděná data potvrzují relativní důležitost (z hlediska účasti) vyššího středního odborného vzdělávání vedoucího k získání odborné kvalifikace (nebo k odborné přípravě) a současně umožňujícího složení závěrečné zkoušky na sekundární úrovni ve srovnání s odbornými programy, které vedou pouze k získání odborné kvalifikace.

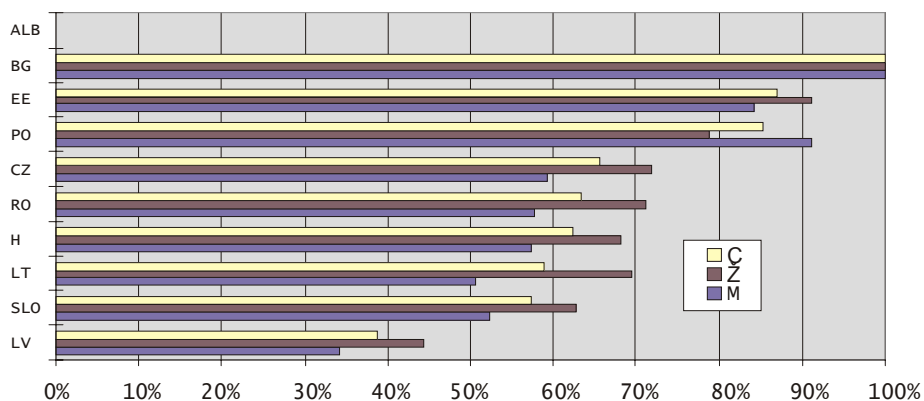
Graf 2.7 ukazuje, že ve všech zvažovaných zemích (s výjimkou Lotyšska) více než polovina studentů účastnících se odborného vzdělávání a přípravy na vyšší střední úrovni studuje programy, které umožňují současně složení maturitní zkoušky. Tento trend je pozitivní, protože naznačuje, že lidé využívají příležitosti pokračovat ve studiu na vyšších úrovních a vyhýbají se takzvané „vzdělávací slepé uličce“ v podobě odborných programů, na základě kterých mohou získat pouze odbornou kvalifikaci. To platí především pro ženy vzhledem k tomu, že podíl účasti žen na tomto typu odborného vzdělávání je vyšší než u mužů.

Graf 2.8 naznačuje, že míra účasti na odborném vzdělávání a přípravě vedoucí k maturitě vyjádřená procentem z celkové účasti na odborném vzdělávání a přípravě ve všech zemích střední a východní Evropy stoupá (s výjimkou Lotyšska a Polska). To znamená, že v letech 1993 - 1996 se lidé ve většině zemí střední a východní Evropy spíše orientovali na odborné vzdělávání a přípravu, které jim otevíralo další studijní či profesní možnosti.

Graf 2.6 Trendy v počtu zapsaných studentů v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na úrovni ISCED 3, 1993 - 1996, (1993 = 100)

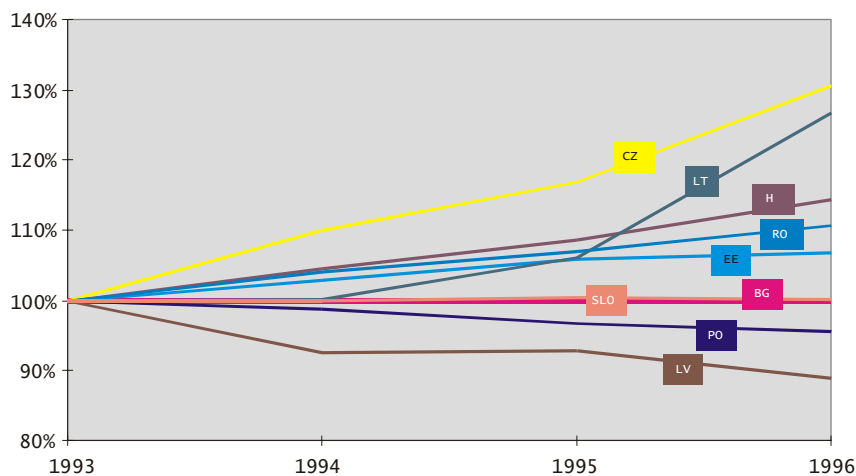

Graf 2.7 Podíl odborného vzdělávání a přípravy vedoucí k maturitní zkoušce na odborném vzdělávání a přípravě na úrovni ISCED 3 jako celku, údaje z roku 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace

Graf 2.8 Podíl odborného vzdělávání a přípravy vedoucí k maturitní zkoušce na odborném vzdělávání a přípravě jako celku* (%). Trendy let 1993 - 1996 (1993 = 100)

* Data o Albánii nejsou k dispozici

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace

Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

Míra nedokončenosti studia v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na úrovni ISCED 3 je vyšší než u programů všeobecného vzdělávání

Graf 2.9

Analýza míry nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni u populace jako celku ukazuje, že ve všech zemích střední a východní Evropy (s výjimkou Albánie) jsou tyto počty vyšší u odborného vzdělávání než u programů vzdělávání všeobecného. Tento rozdíl je patrný téměř ve všech zemích (pohybuje se od 5 do 9 procentních bodů) s výjimkou Bulharska, Polska, Rumunska a České republiky.

Vysvětlit tento rozdíl není jednoduché. Může být přičítán například nižší vnitřní efektivitě programů odborného vzdělávání a přípravy ve srovnání se všeobecným vzděláváním (např. nedostatek vybavení, špatná kvalita výuky) a/nebo skutečnosti, že odborné vzdělávání a příprava přitahuje spíše slabší studenty, u kterých je právě z tohoto důvodu větší riziko, že studium nedokončí. Důkladná analýza všech relevantních faktorů by vyžadovala další údaje, které v této chvíli nejsou k dispozici. Nicméně samotná skutečnost, že míra nedokončenosti studia je u odborného vzdělávání vyšší, naznačuje, že odborné programy musí lépe reagovat na potřeby studentů a že je třeba vypracovat způsoby, jak těmto lidem umožnit, aby svá studia dokončili.

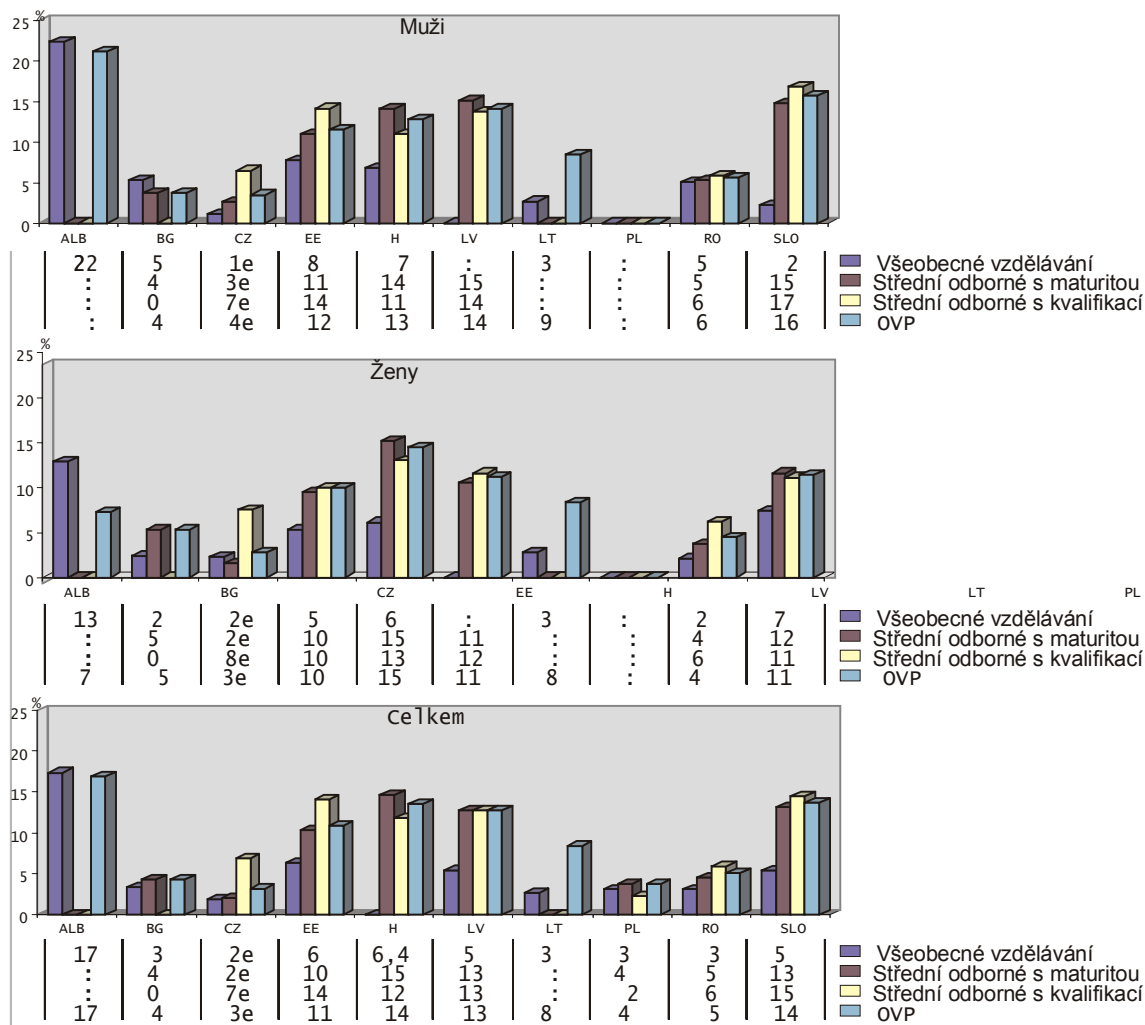
Analýza míry nedokončenosti studia v oblasti odborného vzdělávání ukazuje, že počty studentů, kteří studium nedokončí, jsou vyšší u programů, které vedou pouze k získání odborné kvalifikace, ve srovnání s programy, které je možno zakončit maturitní zkouškou. To platí pro následující země střední a východní Evropy: Slovinsko, Rumunsko, Estonsko a Českou republiku - nikoli však již pro Maďarsko a Polsko. Albánie a Litva v této souvislosti nebyly zvažovány, vzhledem k tomu, že nebyly k dispozici potřebné údaje. Analýze nebylo podrobeno ani Bulharsko, protože nebylo shromážděno dostatečné množství údajů o programech vedoucích pouze k získání odborné kvalifikace.

Mezi těmi, kteří nedokončí odborné vzdělání je obecně méně žen než mužů, a to ve všech zemích kromě Bulharska a Maďarska, kde je situace opačná.

Výdaje na vzdělávání jako celek a na odborné vzdělávání a přípravu

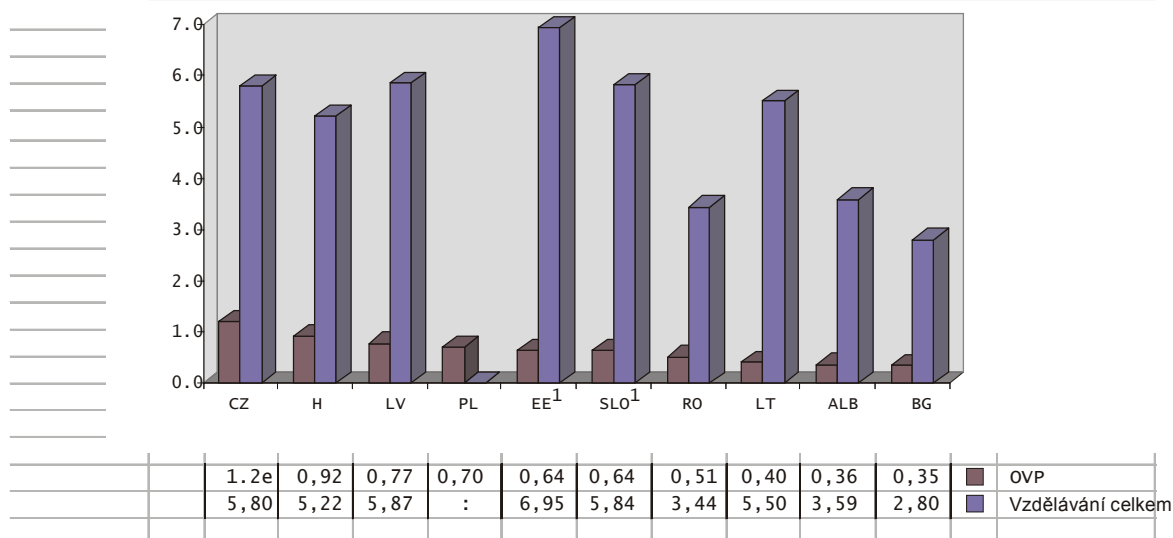
Graf 2.10 ukazuje, že procento HDP vynakládané na odborné vzdělání a přípravu se pohybuje od 0.35% v Bulharsku až do 1.2% v České republice a ve všech případech tvoří pouze malou část celkového rozpočtu na vzdělávání. Země, které vydávají na odborné vzdělání a přípravu poměrně vyšší částky jsou Česká republika a Maďarsko.

Graf 2.9 Míry nedokončenosti studia v oblasti všeobecného vzdělávání a odborného vzdělávání na úrovni ISCED 3 podle pohlaví, 1995 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace

Graf 2.10 Veřejné výdaje na vzdělávání jako celek a na odborné vzdělávání a přípravu jako procento HDP, 1996 (%)

Zdroj: Databáze Evropské vzdělávací nadace

1 data z roku 1995

HLAVNÍ POZNATKY

Tato zpráva se skládá ze dvou částí. Hlavní poznatky, které z nich vyplývají jsou shrnuty v následujícím přehledu.

Kapitola 1

DOSAŽENÉ VZDĚLÁNÍ A TRH PRÁCE

Dosažené vzdělání u populace

- Většina populace (věková skupina 25 - 59 let) dosahuje kvalifikace na vyšší střední úrovni (ISCED 3). Totéž platí pro věkovou skupinu 25 - 29 let.
- Vyšší procento populace získává kvalifikaci na vyšší střední úrovni....nikoli však vysokoškolské vzdělání.
- Vyšší střední vzdělání dokončuje více mužů.....
-ženy však zvyšují svou úroveň dosaženého vzdělání rychleji.

Dosažené vzdělání a nezaměstnanost

- Vzdělanější lidé jsou lépe chráněni před nezaměstnaností (věková skupina 25 - 59 let).
- Navzdory vyšší úrovni dosaženého vzdělání se u věkové skupiny 25 - 29 let projevuje vysoká nezaměstnanost.
- Míry nezaměstnanosti populace jako celku podle dosaženého vzdělání svědčí o tom, že v zemích střední a východní Evropy je situace v tomto aspektu podobná situaci v členských zemích EU.
- Ženy s nízkou kvalifikací jsou méně vystaveny nezaměstnanosti než muži. U žen s vyšší kvalifikací je nezaměstnanost vyšší než u mužů.

Kapitola 2

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVA VE VZDĚLÁVACÍM SYSTÉMU

Účast mladých lidí (věková skupina 14 - 19 let) na vzdělávání jako celku

- V zemích střední a východní Evropy a ve většině členských zemí EU se účast na vzdělávání jako celku u osob ve věku 14 let blíží 100%.
- Vzdělávání jako celku se účastní větší podíl dívek než chlapců.

Účast mladých lidí (věková skupina 14 - 19 let) na odborném vzdělávání a přípravě

- Míry účasti mladých lidí na odborném vzdělávání a přípravě jsou vysoké.
- Účast na odborném vzdělávání a přípravě začíná a končí v poměrně nízkém věku.

Poslední trendy ve vzdělávání jako celku a v odborném vzdělávání a přípravě na vyšší střední úrovni (1993 - 1996)

- Odborné vzdělávání a příprava jsou významné na vyšší střední úrovni (ISCED 3).
- Účast na odborném vzdělávání a přípravě na úrovni ISCED 3 se v období 1993 - 1996 snížila ve čtyřech zemích střední a východní Evropy
- Většina studentů studuje programy odborného vzdělávání a přípravy, které vedou současně k získání odborné kvalifikace a k závěrečné zkoušce (maturita).

Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- Počty studentů, kteří nedokončí odborné vzdělávání a přípravu na úrovni ISCED 3 jsou vyšší, než je tomu u všeobecného vzdělávání.

Seznam příloh

- Příloha č.1** **Referenční statistická data**
- Příloha č.2** **Definice ETF (Evropská vzdělávací nadace) a
specifikace dat**
- Příloha č.3** **Technické zprávy o jednotlivých zemích**
- Příloha č.4** **Adresy národní observatoří**

Příloha č.1

- Tabulka 1a Populace (14 - 19 let), 1995
Tabulka 1b Populace (14 - 19 let), 1996

Tabulka 2a	Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let), 1995
Tabulka 2b	Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let), 1996
Tabulka 3a	Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1993
Tabulka 3b	Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1994
Tabulka 3c	Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1995
Tabulka 3d	Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 4), 1996
Tabulka 4	Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let), 1996
Tabulka 5a	Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1995
Tabulka 5b	Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1996
Tabulka 6a	Veřejné výdaje na vzdělávání celkem a na odborné vzdělávání a přípravu, 1995
Tabulka 6b	Veřejné výdaje na vzdělávání celkem a na odborné vzdělávání a přípravu, 1996
Tabulka 7a	Nezaměstnanost, 1995
Tabulka 7b	Nezaměstnanost, 1996
Tabulka 8a	Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání u populace (25 - 59 let), 1995
Tabulka 8b	Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání u populace (25 - 59 let), 1996

Tabulka 1 a: Populace (14-19 let), 1995
(Grafy 2.1, 2.2, 2.3 a, 2.3b, 2,4)

Albánie	Muži	Ženy	Celkem
14 let	34803	32100	66903
15 let	30580	31237	61817
16let	28285	30516	58801
17 let	26303	29800	56103
18 let	24875	29093	53968
19 let	23852	28416	52268
celkem	168698	181162	349860
14-19 let			

Lotyšsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	16780	16170	32950
15 let	17130	16600	33730
16let	16460	16040	32500
17 let	16150	15980	32130
18 let	16110	15830	31940
19 let	16640	16250	32890
celkem	99270	96870	196140
14-19 let			

Bulharsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	59115	55386	114501
15 let	60148	56761	116909
16let	62931	59470	122401
17 let	63600	60154	123754
18 let	64513	61887	126400
19 let	66358	63135	129493
celkem 14-19 let	376665	356793	733458

Česká republika	Muži	Ženy	Celkem
14 let	72186	68896	141082
15 let	77432	73111	150543
16let	86056	81922	167978
17 let	88898	85095	173993
18 let	90434	86720	177154
19 let	92867	89130	181997
celkem 14-19 let	507873	484874	992747

Estosko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	10991	10537	21528
15 let	10782	10457	21239
16let	10625	10215	20840
17 let	10554	10319	20873
18 let	10803	10245	21048
19 let	10645	10380	21025
celkem 14-19 let	64400	62153	126550

Maďarsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	60410	58041	118451
15 let	75188	72240	147428
16let	79259	76151	155410
17 let	84248	80944	165192
18 let	88726	85247	173973
19 let	92218	88602	180820
celkem 14-19 let	480049	461225	941274

Litva	Muži	Ženy	Celkem
14 let	27085	26141	53226
15 let	26742	25903	52645
16let	26510	25845	52355
17 let	26442	25617	52059
18 let	26409	25505	51914
19 let	25887	25847	51734
celkem 14-19 let	159075	154858	313933

Polsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	332594	318732	651326
15 let	339073	326641	665714
16let	335782	320494	656276
17 let	329189	315460	644649
18 let	322873	308350	631223
19 let	325555	313310	638865
celkem 14-19 let	1985066	1902987	33888053

Rumunsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	188870	181010	369880
15 let	194974	187242	382216
16let	195963	188812	384775
17 let	199780	191958	391738
18 let	207548	197552	405100
19 let	205021	194681	399702
celkem 14-19 let	1192156	1141255	2333411

Slovinsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	15184	14227	29411
15 let	15371	14910	30281
16let	15824	14660	30484
17 let	15873	14539	30412
18 let	15534	14588	30122
19 let	15576	14898	30474
celkem 14-19 let	93362	87882	181184

**Tabulka 1b: Populace (14-19 let), 1996
(Grafy 2,1, 2.2, 2.3a, 2.3b, 2,4)**

Albánie	Muži	Ženy	Celkem
14 let	:	:	:
15 let	:	:	:
16let	:	:	:
17 let	:	:	:
18 let	:	:	:
19 let	:	:	:
celkem 14-19 let	:	:	:

Bulharsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	57778	54432	112210
15 let	59073	55372	114445
16let	60122	56750	116872
17 let	62895	59461	122356
18 let	63555	60120	123675
19 let	64470	61865	126335
celkem 14-19 let	367893	348000	715893

Česká republika	Muži	Ženy	Celkem
14 let	70710	67873	138583
15 let	72213	68947	141160
16let	77443	73148	150591
17 let	86037	81925	167962
18 let	88863	85101	173964
19 let	90418	86763	177181
celkem 14-19 let	485684	463757	949441

Estosko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	10847	10606	21453
15 let	10873	10459	21332
16let	10674	10375	21049
17 let	10533	10139	20672
18 let	10459	10229	20688
19 let	10719	10174	20893
celkem 14-19 let	64105	61982	126087

Mad'arsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	68133e	65462e	133595e
15 let	63451e	60965e	124416e
16let	75159e	72211e	147370e
17 let	79226e	76119e	155345e
18 let	84204e	80901e	165105e

Lotyšsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	17967	17275	35242
15 let	17426	16798	34224
16let	17032	16465	33497
17 let	16529	16149	32678
18 let	16336	16032	32368
19 let	16600	16179	32779
celkem 14-19 let	101890	98898	200788

Litva	Muži	Ženy	Celkem
14 let	26982	26004	52986
15 let	27065	26135	53200
16let	26702	25887	52589
17 let	26471	25828	52299
18 let	26383	25591	51974
19 let	26350	25483	51833
celkem 14-19 let	159953	154928	314881

Polsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	:	:	:
15 let	:	:	:
16let	:	:	:
17 let	:	:	:
18 let	:	:	:
19 let	:	:	:
celkem 14-19 let	:	:	:

Rumunsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	174896	167699	342595
15 let	188628	180820	369448
16let	194705	187059	381764
17 let	195703	188646	384349
18 let	199502	191743	391245
19 let	207209	197353	404562
celkem 14-19 let	1160643	1113320	2273963

Slovinsko	Muži	Ženy	Celkem
14 let	14465	13648	28113
15 let	15025	14158	29183
16let	15273	14829	30102
17 let	15703	14594	30297
18 let	15680	14472	30152

19 let	88666e	85189e	173855e
celkem	458839e	440847e	899686e
14-19 let			

19 let	15360	14505	29865
celkem	91506	86206	177712
14-19 let			

Tabulka 2a: Účast na vzdělávání I přípravě (14-19 let), 1995 (Grafy 2.1, 2.2, 2.3a, 2.3b, 2,4)

Albánie	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
14 let	7114	8678	15792	-	-	-	3483	756	5249	:	:	:	-	-	-	-	-
15 let	7707	9401	17108	-	-	-	2918	1229	4147	:	:	:	-	-	-	-	-
16 let	6521	7955	14476	-	-	-	2466	1633	4099	:	:	:	-	-	-	-	-
17 let	5930	7232	13162	-	-	-	1338	1949	3287	:	:	:	:	:	:	:	:
18 let	2074	2532	4606	-	-	-	683	228	911	:	:	:	:	:	:	:	:
19 let	296	362	658	-	-	-	268	0	175	:	:	:	:	:	:	:	:
celkem 14-19 let	29642	36160	65802	-	-	-	11266	5712	16978	:	:	:	:	:	:	:	:
Bulharsko																	
14 let	74909	39887	78796	639	262	901	15640	9957	25597	-	-	-	:	:	:	-	-
15 let	19771	29499	49270	821	300	1121	41736	8793	50529	-	-	-	:	:	:	-	-
16 let	15444	28173	43617	700	116	816	35079	19186	54265	-	-	-	:	:	:	30	12
17 let	12215	22623	34838	317	58	375	29127	16213	45340	-	-	-	:	:	:	665	259
18 let	5729	9903	15632	103	18	121	15287	6598	21885	-	-	-	:	:	:	5670	1391
19 let	589	721	1310	18	7	25	1347	667	2014	-	-	-	:	:	:	8807	2038
celkem 14-19 let	128657	94806	223463	2598	761	3359	138216	61414	199630	-	-	-	:	:	:	15172	3705
Česká republika																	
14 let	31500	35100	66600	-	-	-	14900	19300	34200	23300	15000	38300	-	-	-	-	-
15 let	10100	13900	24000	-	-	-	24200	31700	55900	38000	25600	63600	-	-	-	-	-
16 let	9400	14100	23500	-	-	-	24000	33000	57000	41900	29500	71400	-	-	-	-	-
17 let	8000	12400	20400	-	-	-	26600	33600	60200	16300	11500	27800	-	-	-	-	-
18 let	4400	6900	11300	-	-	-	23000	25000	48000	0	0	0	3000	6700	9700	7100	5800
19 let	400	800	1200	-	-	-	11500	8800	20300	0	0	0	10800	23200	34000	12900	10500
celkem 14-19 let	63800	83200	147000	-	-	-	124200	151400	275600	119500	81600	201100	138000	299000	437000	200000	163000

Eston sko	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celke m	Muži	Ženy	Celke m	Muži	Ženy	Celke m	Muži	Ženy	Celke m	Muž i	Žen y
14 let	10426	10291	20717	31	5	36	14	31	45	2	1	3	13	9	22	-	-
15 let	7901	8479	16380	184	34	218	982	852	1834	293	43	336	471	202	673	-	-
16 let	5560	6859	12419	307	44	351	1641	1281	2922	482	150	632	624	266	890	-	-
17 let	3841	5435	9276	244	39	283	1861	1367	3228	307	142	449	671	334	1005	73	13
18 let	520	645	1165	57	27	84	1441	848	2289	133	76	209	1261	2039	3300	166 3	170
19 let	36	54	90	18	19	37	398	220	618	39	24	63	1104	1972	3076	197 0	201
celkem 14-19 let	28284	31763	60047	841	168	1009	6337	4599	10936	1256	436	1692	4144	4822	8966	370 6	385
Mad'arsko																	
14 let	22238	26907	49145	-	-	-	16637 !	17625 !	34262 !	15974	1232 5	28299	:	:	:	-	-
15 let	19944	24575	44519	-	-	-	21573 !	21846 !	43419 !	27977	1908 2	47059	:	:	:	-	-
16 let	14466	22863	37329	-	-	-	21417 !	22399 !	43816 !	32196	2005 1	52247	:	:	:	-	-
17 let	13048	23497	36545	-	-	-	25005 !	25985 !	50990 !	15567	7804	23371	:	:	:	-	-
18 let	3429	5409	8838	-	-	-	18752 !	17806 !	36558 !	6707	4192	10899	:	:	:	660 8e	687 e
19 let	1622	2415	4037	-	-	-	10246 !	10395 !	20641 !	3022	2964	5986	:	:	:	124 87e	135 7e
Lotyšsko																	
14 let	16263	15995	32261	:	:	:	6	7	13	117	60	177	:	:	:	-	-
15 let	10146	12180	22326	:	:	:	1216	823	2039	2810	1676	4486	:	:	:	-	-
16 let	5888	8887	14775	:	:	:	1750	1280	3030	4131	2525	6656	:	:	:	-	-
17 let	4127	7516	11643	:	:	:	1601	1299	2900	4097	2516	6613	:	:	:	-	-
18 let	966	1487	2453	:	:	:	1747	1735	3482	2243	1829	4072	:	:	:	100 *	100
19 let	108	112	220	:	:	:	984	1473	2457	673	946	1619	:	:	:	325 0*	325 *
celkem 14-19 let	37501	46177	83678	:	:	:	7304	6617	13921	14071	9552	23623	:	:	:	335 0*	335 *
Litva																	
	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celke	Muži	Ženy	Celke	Muži	Ženy	Celke	Muži	Ženy	Celke	Muž	Žen

Slovensko	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
14 let	13722e	12882e	26654e	-	-	-	546	710	1256	565	430	995	-	-	-	-	-
15 let	3772e	4904e	8676e	-	-	-	5541	6002	11543	5506	3638	9144	-	-	-	-	-
16 let	2809e	4071e	6880e	-	-	-	6102	6056	12158	5959	3671	9630	-	-	-	-	-
17 let	2391e	3696e	6087e	-	-	-	5260	5497	10757	5188	3332	8520	-	-	-	-	-
18 let	1391e	2594e	3985e	-	-	-	3180	3858	7038	3237	2338	5575	-	-	-	612	80
19 let	357e	469e	826e	-	-	-	762	697	1459	733	423	1156	-	-	-	296	390
celkem 14-19 let	24492e	28616e	53108e	-	-	-	21391	22820	44211	21188	13832	35020	-	-	-	3578	471

Tabulka 2b: Účast na vzdělávání I přípravě (14-19 let), 1996 (Grafy 2.1, 2.2, 2.3a, 2.3b, 2,4)

Albánie	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
14 let	10597	9444	20041	-	-	-	:	:	:	:	:	:	-	-
15 let	10625	10630	21255	-	-	-	:	:	:	:	:	:	-	-
16 let	8987	9588	18575	-	-	-	:	:	:	:	:	:	-	-
17 let	7268	9181	15449	-	-	-	:	:	:	:	:	:	-	-
18 let	2257	2760	5017	-	-	-	:	:	:	:	:	:	-	-
19 let	564	269	833	-	-	-	:	:	:	:	:	:	-	-
celkem 14-19 let	40298	41872	81170	-	-	-	:	:	:	12760	5744	18504	-	-
Bulharsko														
14 let	38147	39644	77791	534	240	774	14243	9529	23772	-	-	-	:	:
15 let	19380	28590	47970	623	234	857	31739	18779	50518	-	-	-	:	:
16 let	14354	26291	40645	457	143	600	11814	18771	30585	-	-	-	:	:
17 let	11473	21862	33335	346	78	424	28896	15752	44648	-	-	-	:	:
18 let	6386	10403	16789	99	29	128	13764	8003	21767	-	-	-	:	:
19 let	516	610	1126	30	9	39	1258	1027	2285	-	-	-	:	:
celkem 14-19 let	90256	127400	217656	2089	733	2822	101714	71861	173575	-	-	-	:	:
Česká republika														
14 let	65900	66500	132400	-	-	-	900	1400	2300	1100	700	1800	-	-
15 let	29500	31800	61300	-	-	-	15600	20000	35600	23500	14800	38300	-	-
16 let	8700	12400	21100	-	-	-	24100	31700	55800	36300	24400	60700	-	-
17 let	8800	12900	21700	-	-	-	30500	38000	68500	14600	10200	24800	-	-
18 let	4200	6200	10400	-	-	-	22500	25500	48000	500	200	700	2000	4300
19 let	400	600	1000	-	-	-	10500	10100	20600	-	-	-	5900	13300
celkem 14-19 let	117500	130400	247900	-	-	-	104100	126700	230800	76000	50300	126300	7900	17600
Estonsko														
14 let	10492	10138	20630	8	5	13	23	10	33	14	5	19	8	8
15 let	8469	8971	17440	108	35	143	1134	752	1886	226	58	284	447	233
16 let	6585	7865	14450	212	76	288	1774	1245	3019	463	103	566	602	343
17 let	4849	6391	11240	203	59	262	1820	1386	3206	314	101	415	692	433
18 let	1179	1312	2491	103	47	150	1412	894	2306	167	74	241	1359	2113
19 let	426	495	921	40	15	55	536	361	897	74	33	107	1206	1839
celkem 14-19 let	32000	35172	67172	674	237	911	6699	4648	11347	1258	374	1632	4314	5043
Maďarsko														
14 let	17003	22693	39696	-	-	-	20117!	20587!	40704!	17952	12813	30765	:	:

16 let	29927	55588	85515	0	0	0	53151	50046	103197	54782	26481	81263	0	0
17 let	27533	55831	83364	0	0	0	54169	50810	104979	31016	12578	43594	0	0
18 let	16610	25257	41867	0	0	0	31157	26825	57982	7727	2754	10481	1677	382
19 let	6425	4593	11018	0	0	0	11175	8580	19755	1384	581	1965	4379	866
celkem 14-19 let	223763	310610	534423	0	0	0	222851	207780	430631	173718	87556	261274	6056	124

Slovensko	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
14 let	12941	12197	25138	n/r	n/r	n/r	556	715	1271	563	446	1009	n/r	n/r
15 let	3877	4712	8589	n/r	n/r	n/r	5335	5702	11037	5205	3555	8760	n/r	n/r
16 let	2805	4130	6935	n/r	n/r	n/r	5863	6058	11921	5684	3777	9461	n/r	n/r
17 let	2599	3873	6472	n/r	n/r	n/r	5444	5681	11125	5287	3542	8829	n/r	n/r
18 let	1632	2784	4416	n/r	n/r	n/r	3507	4083	7590	3478	2546	6024	10	4
19 let	425	614	1039	n/r	n/r	n/r	885	901	1786	857	561	1418	58	22
celkem 14-19 let	24279	28310	52589	n/r	n/r	n/r	21590	23140	44730	21074	14427	35501	68	26

Tabulka 3a: Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1993 (Grafy 2.4, 2.6, 2.8)

Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
:	:	:	18868	11146	30032	:	:	103291
:	:	:	133373	84536	217909	183755	187032	370787
145450	96959	242409	251723	228374	480097	295160	287637	582797
1629	821	2450	7902	5201	13103	21532	25155	46687
123268	81330	204598	244935	205798	450733	303326	308193	611519
:	:	27881	26444	23000	49444	38344	4450	82844
14777	7556	22333	23608	18059	41667	49939	57581	107520
28279	82582	110861	524243	504918	1029161	723106	965579	1688685
199001	101442	300443	402581	302680	705264	509337	513527	1022864
21531	13891	35422	44519	38376	82895	53323	53603	106926

Tabulka 3b: Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1994

(grafy 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8)

Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
:	:	:	14251	6363	20614	:	:	93830
:	:	:	134334	84738	219072	186751	192294	379045
136358	95244	231602	261806	246809	508615	305948	306592	612540
1544	614	2158	7807	5334	13141	22749	27242	49991
114523	76700	191323	241154	204821	445975	302143	307675	609818
15852	11027	26879	24650	20462	45112	37150	43462	80612
14246	7956	22202	22450	19041	41491	49295	60675	109970
36085	95434	131519	569270	540913	1110183	797750	1025335	1823085
190280	98394	288674	410883	306976	717859	521317	525030	1046347
21988	14628	36616	45786	39840	85626	55095	55331	110426

Tabulka 3c: Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1995 (Grafy 2.4, 2.6, 2.8)

Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
:	:	:	:	:	:	12760	5744	18504	46152	43 743	89895
132904	81523	214427	-	-	-	132904	81523	214427	187192	191169	378361
143907	172650	316557	144656	96926	241582	288563	269576	558139	327457	325431	652888
6415	4667	11082	1307	478	1785	7722	5145	12867	22822	26892	49714
143692	127146	261838	107200	72819	180019	241892	199965	441857	303681	301521	605202
8387	8787	17174	14735	104686	25203	23100	19300	42400	36900	43400	80300

9757	11889	21646	14831	7476	22307	24588	19365	43953	53516	62968	116484
559269	461094	1020363	47045	113965	161010	606314	575059	1181373	858323	1079073	1937396
235855	218820	454675	188299	97151	285450	424154	315971	740125	537145	535516	1072661
24074	26504	50578	22309	15110	37419	46383	41614	87997	56180	57159	113339
Tabulka 3d: Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1996											
			<i>(grafy 2.4, 2.6, 2.8)</i>								
Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
:	:	:	:	:	:	12760	5744	18504	49618	45 310	94928
130305	81715	212020	-	-	-	130305	81715	212020	184894	184958	369852
133224	154376	287600	91245	60171	151416	224469	214547	439016	255462	259554	515016
6858	4769	11627	1280	470	1750	8138	5239	13377	23615	27232	50847
133497	138797	272294	99137	64633	163770	232634	203430	436064	296365	303540	599905
8010	8723	16733	15480	10957	26437	23490	19680	43170	41830	49656	91486
13086	13393	26479	12700	5874	18574	25786	19267	45053	58927	66770	125697
581220	471857	1053077	55963	126764	182727	637183	598621	1235804	910345	1118675	2029020
237811	217580	455391	174318	87739	262057	412129	305319	717448	530403	524442	1054845
24816	27024	51840	22478	16090	38568	47294	43114	90408	57701	59083	116784

Tabulka 4: Dosažené vzdělání u populace (25-59 let), 1996 (Grafy 1.1, 1.2, 1.3)

Albánie	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7
25-29 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
30-39 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
40-49 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
50-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
25-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Bulharsko									
25-29 let	24.3	64.1	11.6	23.9	54.4	21.7	24.1	59.5	16.4
30-39 let	25.4	57.8	16.8	23.8	54.1	22.1	24.6	55.9	19.5
40-49 let	33.4	48.7	17.9	28.3	49.6	22.1	30.8	49.2	20.0
50-59 let	48.6	36.6	14.8	50.6	35.0	14.4	49.7	35.7	14.6
25-59 let	33.5	50.7	15.8	32.4	47.6	20.0	32.9	49.1	18.0
Česká republika									
25-29 let	6.5	81.5	12.0	8.5	82.7	8.8	7.5	82.1	10.4
30-39 let	7.2	78.8	14.0	12.6	76.9	10.5	9.9	77.8	12.3
40-49 let	9.3	77.7	13.0	22.1	69.9	8.0	15.7	73.8	10.5
50-59 let	11.9	76.1	12.0	31.4	61.2	7.4	21.9	68.4	9.6
25-59 let	8.9	78.2	12.9	19.9	71.4	8.7	14.4	74.8	10.8
Estonsko									
25-29 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
30-39 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
40-49 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
50-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
25-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Maďarsko									
25-29 let	20.4	67.7	11.8	21.9	62.4	15.7	21.1	65.1	13.7
30-39 let	20.1	66.8	13.0	26.9	56.4	16.7	23.5	61.6	14.9
40-49 let	22.9	62.2	14.9	37.7	47.9	14.4	30.5	54.9	14.6
50-59 let	54	30	16	63	26.5	10.4	58.9	28.1	13
25-59 let	29.1	56.7	14.2	39.3	46.6	14.1	34.3	51.6	14.2
Lotyšsko									
25-29 let	8.7	79.4	11.9	5.7	77.0	17.3	7.3	78.2	14.5
30-39 let	8.8	76.4	14.8	4.4	74.4	21.2	6.6	75.4	18.0
40-49 let	15.5	66.9	17.6	12.1	67.3	20.6	13.7	67.1	19.2
50-59 let	33.9	51.0	15.1	29.3	56.9	13.8	31.4	54.2	14.4
25-59 let	16.7	68.1	15.2	13.7	67.9	18.4	15.1	68.0	16.9
Litva									
25-29 let	7.3	54.1	38.6	6.2	44.9	48.9	6.7	49.6	43.7
30-39 let	5.4	55.5	39.1	4.5	36.8	58.7	4.9	46.2	48.9
40-49 let	12.5	47.5	40.0	8.9	34.6	56.5	10.6	40.8	48.6
50-59 let	39.2	27.8	33.0	35.5	28.2	36.3	37.2	28.0	34.8
25-59 let	15.1	47.0	37.9	13.8	35.3	50.9	14.4	41.0	44.6
Polsko									
25-29 let	62.27	28.57	8.66	43.02	45.96	10.23	52.91	37.02	9.43
30-39 let	61.33	29.29	8.6	43.35	44.9	11.27	52.41	37.03	9.93
40-49 let	60.69	29.02	9.29	50.57	38.63	9.49	55.58	33.87	9.39
50-59 let	64.75	21.47	10.48	58.79	27.58	9.58	61.57	24.73	10
25-59 let	61.88	27.66	9.19	48.94	39.34	10.18	55.35	33.55	9.69

Rumunsko									
25-29 let	10.3	80.2	9.5	11.8	77.9	10.3	11.1	79.0	9.9
30-39 let	15.2	70.8	14.0	21.5	66.8	11.7	18.3	68.8	12.9
40-49 let	24.7	53.6	21.7	44.9	39.9	15.2	34.9	46.7	18.4
50-59 let	52.7	29.5	17.8	69.7	19.5	10.8	61.5	24.3	14.2
25-59 let	25.6	58.1	16.3	38.4	49.3	12.3	32.1	53.6	14.3
Slovinsko									
25-29 let	18.7	71.8	9.5	17.7	63.9	18.4	18.3	67.9	13.8
30-39 let	17.3	70.6	12	21.6	58.3	20.1	19.5	64.5	16
40-49 let	25.1	60.8	14.1	33.5	52.4	12.5	30	56.7	13.3
50-59 let	29.2	56.7	14.1	50.6	39.9	9.5	40	48.2	11.8
25-59 let	22.7	64.5	12.8	32	52.9	15	27.3	58.8	13.9

Tabulka 5a: Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1995 (Graf 2,9)

	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
Albánie								
Počet nedokončených	7484	4912	12396	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	22,4	12,9	17,4	:	:	:	:	:
Bulharsko								
Počet nedokončených	2925	2600	5525	4990	4298	9288	-	-
Míra nedokončenosti	5.39	2.37	3.37	3.75	5.27	4.33	-	-
Česká republika								
Počet nedokončených	385	1189	1574	2287	1817	4104	5638	4454
Míra nedokončenosti	1.12	2.29	1.82	2.66	1.52	2	6.48	7.47
Estonsko								
Počet nedokončených	1280	1199	2479	710	461	1171	277	113
Míra nedokončenosti	8.2	5.7	6.9	11.3	9.8	10.7	17.9	18.4
Maďarsko								
Počet nedokončených	3790	9093	12883	14905	16356	31261	16862	14201
Míra nedokončenosti	6.1	9	7.9	11.7	12.2	11.9	16.3	20.2
Lotyšsko								
Počet nedokončených	:	:	:	:	:	2296	:	:
Míra nedokončenosti	:	:	:	:	:	13.4	:	:
Litva								
Počet nedokončených	557	892	1449	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	2.3	2.3	2.3	:	:	:	:	:
Polsko								
Počet nedokončených	:	:	21323	:	:	31732	:	:
Míra nedokončenosti	:	:	3.1	:	:	3.8	:	:
Rumunsko								
Počet nedokončených	3600	1205	4805	14053	6919	20972	11266	3622
Míra nedokončenosti	3.19	0.55	1.44	5.96	3.16	4.61	5.98	3.73
Slovinsko								
Počet nedokončených	719	1036	1755	4021	2943	6964	3504	1776
Míra nedokončenosti	7.7	6.7	7.1	16.9	11.7	14.2	15.9	12.1

Tabulka 5b: Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1996 (Graf 2,9)

	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
Albánie								
Počet nedokončených	:	:	:	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	:	:	:	:	:	:	:	:
Bulharsko								
Počet nedokončených	:	:	:	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	:	:	:	:	:	:	:	:
Česká republika								
Počet nedokončených	:	:	:	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	:	:	:	:	:	:	:	:
Estonsko								
Počet nedokončených	1172	1145	2317	697	434	1131	185	66
Míra nedokončenosti	7.8	5.3	6.3	11	9.5	10.3	14.2	9.9
Maďarsko								
Počet nedokončených	4326	6090	104016	18875	21025	39882	10497	8125
Míra nedokončenosti	6.8	6.1	6,4	14.1	15.2	14.7	11	13
Lotyšsko								
Počet nedokončených	:	:	2633	1212	924	2136	2115	1270
Míra nedokončenosti	:	:	5.44	15.13	10.59	12.76	13.66	11.59
Litva								
Počet nedokončených	681	1061	1742	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	2.7	2.7	2.7	:	:	:	:	:
Polsko								
Počet nedokončených	:	:	:	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	:	:	:	:	:	:	:	:
Rumunsko								
Počet nedokončených	:	:	:	:	:	:	:	:
Míra nedokončenosti	:	:	:	:	:	:	:	:
Slovinsko								
Počet nedokončených	223	1145	1368	3568	3071	6639	3757	1677
Míra nedokončenosti	2.28	7.37	5.4	14.82	11.59	13.13	16.84	11.1

Tabulka 6a: Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu, 1995 (Grafy 2.10)

	Veřejné výdaje na odborné vzdělání v národní měně	Veřejné výdaje na vzdělání v národní měně	HDP	Veřejné výdaje na od vzdělání v % HD
Albánie	0.825 bLeks	8.187 bLeks	227.848 bLeks	0,36
Bulharsko	2991,9 bleva	35007 bleva	869344 bleva	0,34
Česká republika	16.1* b	70,6 b	1252.1 b	1.30
Estonsko	0.2649 bkroons	2.8708 bkroons	41.2791 bkroons	0.64
Maďarsko	45.422 bForint's	261.103 bForint's	5493.800 bForint's	0.83
Lotyšsko	0.0245 bLats	0.1583 bLats	2.3607 bLats	1.03
Litva	0.09895 bLitas	1.350390 bLitas	23.829 bLitas	0.4
Polsko	2.0003 bzlots		286.0256 bzlots	0.7
Rumunsko	375.3 bLei	2321.8 bLei	72559.7 bLei	0.52
Slovinsko	14.074 btolars	128.657 btolars	2202.021 btolars	0.64

Tabulka 6b: Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu, 1996

(Grafy 2.10)

	Veřejné výdaje na odborné vzdělání v národní měně	Veřejné výdaje na vzdělání v národní měně	HDP	Veřejné výdaje na od vzdělání v % HD
Albánie	0.924565 bLeks	9.468 bLeks	:	:
Bulharsko	5907,4 bleva	47470 bleva	1693091 bleva	0,35
Česká republika	16.6* b	81.7 b	1414 b	1.2
Estonsko	:	:	:	:
Maďarsko	50.999 bForints	289.563 bForint's	5550 bForint's	0.92
Lotyšsko	0.02141 bLats	0.1626 blats	2.7684 bLats	0.77
Litva	0.125616 blitas	1.712880 blitas	31.115 blitas	0.4
Polsko	:	:	:	:
Rumunsko	558.4 blei	3770.1 blei	109515 blei	0.51
Slovinsko	:	142.600 * btolars	2512* btolars	:

Tabulka 7a: Nezaměstnanost, 1995 (Grafy 1,4, 1,5, 1,6)

Albánie	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
24 let a mladší	:	:	:	:	:	:
25 let a starší	:	:	:	:	:	:
Celkem	91425	79576	171001	11.6	14.8	12.9
Bulharsko						
24 let a mladší	83500	73800	157300	37.0	38.4	37.7
25 let a starší	186900	176600	363500	11.3	11.9	11.6
Celkem	270400	250400	520800	14.4	15.0	14.7
Česká republika						
24 let a mladší	32700	26900	59600	6.9	6.6	6.8
25 let a starší	51900	71200	123100	2.3	3.6	2.9
Celkem	84600	98100	182700	3.1	4.1	3.6
Estonsko						
24 let a mladší	74000	50000	124000	13.9	12.8	13.5
25 let a starší	218000	183000	401000	8.4	7.1	7.7
Celkem	292000	233000	525000	9.3	7.8	8.6
Maďarsko						
24 let a mladší	73200	33300	106500	20.5	10.9	16.1
25 let a starší	190900	113200	304100	9.8	6.5	8.2
Celkem	264100	146500	410600	11.4	7.2	9.4
Lotyšsko						
24 let a mladší	31500	22000	53500	29.4	31.1	30.1
25 let a starší	95000	78500	173500	17.8	16.1	17.0
Celkem	126500	100500	227000	19.7	18.0	18.9
Litva						
24 let a mladší	34000	45000	79000	25.7	22.1	24.0
25 let a starší	115000	67000	182000	9.0	11.8	10.4
Celkem	149000	112000	261000	14.1	11.0	12.6
Polsko						
24 let a mladší	358000	352000	710000	29.2	34.6	31.7
25 let a starší	704000	812000	1517000	8.7	11.6	10.1
Celkem	1062000	1164000	2227000	11.4	14.6	12.9
Rumunsko						
24 let a mladší	221553	202430	423984	18.8	23.1	20.6
25 let a starší	266045	277897	543940	5.0	5.9	5.4
Celkem	487598	480327	967924	7.5	8.6	8.0
Slovinsko						
24 let a mladší	12800	11100	23900	18.0	19.7	18.8
25 let a starší	26700	19800	46500	6.1	5.2	5.6
Celkem	39500	30900	70400	7.7	7.0	7.4

Tabulka 7b: Nezaměstnanost, 1996 (Grafy 1.4, 1.5, 1.6)

Albánie	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem
24 let a mladší	:	:	:	:	:	:
25 let a starší	:	:	:	:	:	:
Celkem	88030	70130	158160	11.4	13.6	12.3
Bulharsko						
24 let a mladší	69800	60500	130300	33.9	33.0	33.5
25 let a starší	188600	172000	360600	11.2	11.5	11.3
Celkem	258400	232500	490900	13.6	13.8	13.7
Česká republika						
24 let a mladší	27300	25000	52300	5.9	6.3	6.3
25 let a starší	50800	68600	119500	2.2	3.5	2.8
Celkem	78100	93700	171800	2.9	4.0	3.4
Estonsko						
24 let a mladší	:	:	:	:	:	:
25 let a starší	:	:	:	:	:	:
Celkem	:	:	:	:	:	:
Maďarsko						
24 let a mladší	92100	48800	140900	19.0	8.6	16.3
25 let a starší	226500	154500	381000	8.0	5.2	7.4
Celkem	318600	203300	521900	11.3	7.5	9.5
Lotyšsko						
24 let a mladší	27200	20300	47500	28.1	30.4	29.0
25 let a starší	90700	78500	169200	17.2	15.9	16.1
Celkem	117900	98800	216700	18.9	17.6	18.3
Litva						
24 let a mladší	42000	30000	72000	27.3	24.6	26.1
25 let a starší	113000	132000	245000	13.1	14.7	13.9
Celkem	155000	162000	317000	15.2	15.9	15.6
Polsko						
24 let a mladší	292000	299000	592000	23.4	29.6	26.2
25 let a starší	619000	751000	1369000	7.7	11.0	9.3
Celkem	911000	1050000	1961000	9.9	13.4	11.5
Rumunsko						
24 let a mladší	190264	192284	382548	17.5	23.9	20.2
25 let a starší	208855	199465	408321	3.9	4.4	4.2
Celkem	399119	391749	790869	6.3	7.3	6.7
Slovinsko						
24 let a mladší	12100	10500	22600	19.0	18.7	18.8
25 let a starší	25800	20500	46300	5.9	5.3	5.6
Celkem	38000	31000	68900	7.5	7.1	7.3

Tabulka 8a: Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání u populace (25-59 let), 1995 (Grafy 1.7, 1.8)

Albánie	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7
25-29 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
30-39 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
40-49 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
50-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
25-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Bulharsko									
25-29 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
30-39 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
40-49 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
50-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
25-59 let	14.0	8.4	4.4	12.9	8.1	4.0	13.5	8.2	4.2
Česká republika									
25-29 let	16.9	2.2	0.7	17.3	5.6	1.5	17.1	3.8	1.1
30-39 let	12.7	2.0	0.8	9.4	3.3	1.4	10.6	2.6	1.0
40-49 let	8.0	1.7	0.6	6.2	2.1	1.6	6.8	1.9	0.9
50-59 let	5.9	1.4	0.8	4.6	2.1	0.7	5.1	1.6	0.7
25-59 let	9.6	1.8	0.7	7.3	3.0	1.4	8.1	2.4	1.0
Estonsko									
25-29 let	16.7	9.0	7.8	27.3	14.2	6.8	20.0	11.2	7.2
30-39 let	27.0	11.2	6.4	22.2	9.1	5.6	25.3	10.3	5.9
40-49 let	16.8	9.7	3.0	14.0	6.6	5.2	15.7	8.1	4.3
50-59 let	7.7	8.9	4.9	6.1	5.5	4.2	7.1	7.2	4.5
25-59 let	14.4	10.1	5.1	12.1	8.4	5.3	13.5	9.3	5.2
Maďarsko									
25-29 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
30-39 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
40-49 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
50-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
25-59 let	10.2e	13.2e	3.3e	5.5e	8.5e	3.0e	7.5e	11.0e	3.2e
Lotyšsko									
25-29 let	34.9	20.2	6.3	37.1	19.5	10.5	35.6	19.9	8.8
30-39 let	25.0	16.7	4.8	21.5	16.6	9.7	23.8	16.6	7.6
40-49 let	25.9	17.9	5.3	15.8	14.4	6.4	21.3	16.1	5.9
50-59 let	20.6	17.5	10.4	19.9	17.6	12.0	20.4	17.6	11.2
25-59 let	23.8	17.8	6.6	19.8	16.5	9.1	22.3	17.2	8.0
Litva									
25-29 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
30-39 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
40-49 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
50-59 let	:	:	:	:	:	:	:	:	:
25-59 let	11	17.2	14.7	9.8	20.4	11.1	10.6	18.4	13.2

Polsko									
25-29 let	14.3	8.5	7.7	24.1	16	7.1	17.4	12.7	7.3
30-39 let	14.5	6.5	1.5	19.5	12.1	2.5	16.2	9.9	2
40-49 let	10.9	6.9	2.4	13.2	8.9	1	11.8	8.1	1.7
50-59 let	9.9	5.8	1.9	7.7	9.5	3.5	8.9	7.6	3
25-59 let	12.6	6.9	2.7	15.6	11.3	3	13.7	9.4	2.8
Rumunsko									
	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7	ISCED 0-2	ISCED 3	ISCED 5-7
25-29 let	13.7	7.9	3.7	17.9	14.2	6.5	15.5	10.7	5
30-39 let	6.5	7.2	3.2	9.3	10.2	2.3	8.1	8.5	2.9
40-49 let	7.4	5.7	1.8	5.9	5.1	1.7	6.5	5.5	1.8
50-59 let	3.9	5.3	1.7	1.1	6.1	1.7	2.4	5.5	1.7
25-59 let	6.3	6.8	2.4	5.2	9.9	2.6	5.7	8.1	2.5
Slovinsko									
25-29 let	12.08	8.69	:	:	7.3	:	7.45	8.04	5.43
30-39 let	12.29	5.63	:	9.41	4.74	:	10.82	5.18	:
40-49 let	9.46	6.05	:	7.9	4.31	:	8.71	5.28	:
50-59 let	:	4.67	:	:	6.82	:	3.63	5.24	:
25-59 let	9.34	6.15	1.97	7.13	5.24	2.71	8.22	5.74	2.4

Tabulka 8b: Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání u populace (25-59 let), 1995 (Grafy 1.7, 1.8)

Příloha č.2

Metodické pokyny ETF a specifikace dat

Tabulka 1	Populace (14 - 19 let)
Tabulka 2	Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)
Tabulka 3	Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)
Tabulka 4	Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let)
Tabulka 5	Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)
Tabulka 6	Veřejné výdaje na vzdělávání celkem a na odborné vzdělávání a přípravu
Tabulka 7	Nezaměstnanost
Tabulka 8	Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání populace (25 - 59 let)

Tabulka 1 Populace (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Jmenujte instituce, publikace a ostatní zdroje.

2. Zaměření: Celá populace v rámci konkrétní věkové skupiny (14 - 19 let) žijící v dané zemi.

Tabulka 2 Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Evidence / administrativní údaje o účasti na vzdělávání

2. Zaměření:

- Měly by být uvedeny všechny programy / školy všeobecného vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy v rámci formálního systému vzdělávání a přípravy na všech vzdělávacích úrovních.
- Je třeba uvést počet zapsaných studentů ve všech programech / školách odborného vzdělávání a přípravy (včetně těch, které spadají pod jiné instituce než Ministerstvo školství a Ministerstvo práce).
- Je třeba uvést počet zapsaných studentů v denním i dálkovém studiu.
- Z údajů o účasti na vzdělávání by měli být vyčleněni zahraniční studenti na vysokoškolské i ostatních úrovních vzdělávání / přípravy.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání. Zahrnuje programy / školy na primární i sekundární úrovni všeobecného vzdělávání. V mezinárodních statistikách jsou tyto programy přiřazeny do kategorie ISCED 1,2 a 3.

b) Základní odborné vzdělávání. Zahrnuje odborné programy / školy, které jsou součástí primárního vzdělávání nebo které nevyžadují dokončené primární vzdělání. V mezinárodních statistikách patří tyto programy / školy do kategorie ISCED 2.

c) Sekundární odborné vzdělávání s maturitní zkouškou. Zahrnuje odborné programy / školy, které začínají po ukončení primárního vzdělání, trvají 4 roky a poskytují:

- odbornou kvalifikaci nebo odbornou přípravu
- možnost složení závěrečné středoškolské zkoušky, která je předpokladem pro přijetí na vysokoškolskou instituci (baccalauréate nebo maturita). V mezinárodních statistikách patří tyto programy do kategorie ISCED 3.

d) Střední odborné vzdělávání nabízející pouze odbornou kvalifikaci. Zahrnuje odborné programy / školy, které začínají po dokončení primárního vzdělání, trvají od 1 do 3 let a vedou k získání odborné kvalifikace. Odborné vzdělávání a příprava v rámci těchto programů může být uskutečňována ve škole nebo na pracovišti (v podniku). To znamená, že do této kategorie by měly být zahrnuty i učňovské programy. V mezinárodních statistikách patří tyto programy / školy do kategorie ISCED 3.

e) Post-sekundární odborné vzdělávání. Zahrnuje odborné programy / školy, které vedou k získání odborné kvalifikace na vyšší úrovni než u programů odborného vzdělávání na sekundární úrovni, avšak na nižší než vysokoškolské úrovni. Tyto programy obvykle začínají po ukončení sekundárního vzdělání a trvají 1 až 2 roky. Pro tuto kategorii se zatím nepočítá se žádnou zvláštní úrovní ISCED a obvykle jsou přiřazovány k úrovni ISCED 3.

f) Vysokoškolské vzdělávání. Sem patří post-sekundární programy, které spadají v mezinárodních statistikách pod úroveň ISCED 5 a 6.

Tabulka 3 Účast na vzdělávání a přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: Evidence / administrativní údaje o účasti na vzdělávání.

2. Zaměření: Tato tabulka se zaměřuje na všeobecné vzdělávání a programy / školy odborného vzdělávání a přípravy v rámci formálního vzdělávacího systému na úrovni ISCED 3. Patří sem programy / školy pro:

- mladé lidi a
- dospělé (např. programy dálkového vzdělávání nebo vzdělávání při zaměstnání), kteří získávají stejné typy kvalifikací jako mladí lidé (pokud jsou tyto programy v dané zemi nabízeny).
- Do této kategorie nepatří programy aktivní politiky zaměstnanosti
- Do této kategorie by měly být zahrnuty všechny programy / školy odborného vzdělávání a přípravy (včetně těch, které nespádají pod pravomoci Ministerstva školství a Ministerstva práce).
- Je třeba uvést účast všech lidí na výše zmíněných programech (nezávisle na jejich věku).
- Je třeba zahrnout účast na denním studiu i na studiu při zaměstnání (part-time).
- Je třeba zahrnout účast postižených studentů.
- Účast zahraničních studentů se nezahrnuje.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií

a) Všeobecné vzdělávání. Zahrnuje programy / školy na vyšší střední úrovni poskytující všeobecné vzdělávání (ISCED 3).

b) Střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou. Zahrnuje odborné programy / školy, které začínají po ukončení nižšího středního vzdělávání, trvají 4 roky a poskytují:

- odbornou kvalifikaci nebo odbornou přípravu a současně
- možnost složit závěrečnou středoškolskou zkoušku, která je předpokladem pro pokračování na vysokoškolské úrovni (baccalauréate nebo maturita). V mezinárodních statistikách jsou tyto programy v kategorii ISCED 3.

c) Sekundární odborné vzdělávání pouze s odbornou kvalifikací. Zahrnuje odborné programy / školy, které začínají po dokončení nižšího středního vzdělávání, trvají 1 - 3 roky a vedou k získání odborné kvalifikace. Odborné vzdělávání a příprava v rámci těchto programů může být uskutečňována buď ve škole nebo na pracovišti (v podniku). To znamená, že by do této kategorie měly být zahrnuty i učňovské programy. V mezinárodních statistikách jsou tyto programy / školy přiřazeny do kategorie ISCED 3.

d) Odborné vzdělávání jako celek. Zahrnuje obě předchozí kategorie.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let)

1. Informační zdroj: Doporučujeme využít dat ze sčítání obyvatelstva nebo průzkumu domácností (především z výběrového šetření pracovních sil).

2. Zaměření: Celková populace v rámci specifikovaných věkových skupin (25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 25-59 let).

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií: Jednotlivci by měli být rozděleni do kategorií podle nejvyššího ukončeného vzdělání. Pokud zahájili a nedokončili vzdělávání na určité úrovni, měli by být přiřazeni do kategorie nižší.

Tabulka 5 Míra nedokončenosti ; studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: Evidence / administrativní údaje o míře nedokončenosti studia a o účasti nebo data vycházející ze zvláštních průzkumů.

2. Zaměření: Tato tabulka se zaměřuje na veškeré programy / školy všeobecného vzdělávání a odborného vzdělávání a přípravy v rámci formálního vzdělávacího systému na úrovni ISCED 3.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií

- Všeobecné vzdělávání. Zahrnuje programy / školy na vyšší střední úrovni poskytující všeobecné vzdělávání (ISCED 3).
- Střední odborné vzdělávání s maturitní zkouškou. Zahrnuje programy / školy odborného vzdělávání, které začíná po dokončení nižšího středního vzdělání, trvá 4 roky a poskytuje:
 - odbornou kvalifikaci nebo odbornou přípravu a současně
 - možnost složení závěrečné středoškolské zkoušky, která je předpokladem pro pokračování na vysokoškolské úrovni (baccalauréate nebo maturita). V mezinárodních statistikách jsou tyto programy přiřazeny do kategorie ISCED 3.
- Střední odborné vzdělávání pouze s odbornou kvalifikací. Zahrnuje odborné programy / školy, které začínají po dokončení nižšího středního vzdělání, trvají 1 až 3 roky a vedou k získání odborné kvalifikace. Odborné vzdělávání a příprava v rámci těchto programů se může uskutečňovat buď ve škole nebo na pracovišti (v podniku). To znamená, že do této kategorie by měly být zařazeny i učňovské programy. V mezinárodních statistikách jsou tyto programy / školy přiřazeny do kategorie ISCED 3.
- Odborné vzdělávání jako celek. Zahrnuje obě předchozí kategorie.

4. Definice: Míra nedokončenosti studia představuje počet studentů, kteří předčasně odešli ze studií nebo nesložili závěrečné zkoušky.

5. Použitý kalkulační vzorec: Míra nedokončenosti studia je vyjádřena procentem studentů, kteří studium nedokončili z celkového počtu studentů daného programu / ve škole v daném roce.

Tabulka 6 *Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu*

1. Informační zdroj: Jmenujte instituce, publikace a ostatní zdroje.

2. Poznámka: Je třeba vzít v úvahu následující výdaje:

- Investiční a neinvestiční výdaje
- Veřejné výdaje by měly zahrnovat výdaje na centrální úrovni i na regionální či místní úrovni.
- Soukromé výdaje by měly zahrnovat poplatky za vzdělávání a přípravu (školné), výdaje podniků na odbornou přípravu atd.

Tabulka 7 *Nezaměstnanost*

1. Informační zdroj: Doporučujeme použít data z průzkumů domácností a především z výběrového šetření pracovních sil.

2. Zaměření: Celkový počet nezaměstnaných v rámci specifikované věkové skupiny (do 24 let, nad 25 let).

3. Definice: Doporučujeme definice ILO:

- Nezaměstnaní lidé: lidé bez zaměstnání, kteří aktivně hledají práci a jsou připraveni okamžitě nastoupit do pracovního poměru.
- Míra nezaměstnanosti: procento nezaměstnaných z celkového počtu praceschopného obyvatelstva (celkový počet zaměstnaných a nezaměstnaných).

Tabulka 8 *Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání populace (25 - 59 let)*

1. Informační zdroj: Doporučujeme použít data z průzkumů domácností a především z výběrového šetření pracovních sil.

2. Zaměření: Je třeba zvažovat celkovou populaci v rámci specifikovaných věkových skupin (25-29, 30-39, 40-49, 50-59, 25-59 let).

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED: Jednotlivci by měli být rozděleni do různých kategorií podle nejvyššího ukončeného vzdělání. Pokud zahájili avšak neukončili studium na určité vzdělávací úrovni, měli by být přiřazeni do nižší kategorie.

4. Definice: Doporučujeme použít definice ILO.

- Míra nezaměstnanosti populace na určité úrovni dosaženého vzdělání: procento nezaměstnaných na této úrovni dosaženého vzdělání z celkového počtu praceschopného obyvatelstva se stejnou úrovní vzdělání.
- Nezaměstnaní lidé: lidé bez zaměstnání, kteří aktivně hledají práci a jsou připraveni okamžitě nastoupit do pracovního poměru.

Příloha č. 3

Technické zprávy o jednotlivých zemích

Albánie
Bulharsko
Česká republika
Estonsko
Maďarsko
Lotyšsko
Litva
Polsko
Rumunsko
Slovinsko

ALBÁNIE

Tabulka 1 Populace (14 - 19 let)

- 1. Informační zdroj:** Ústav pro statistiku.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Poznámka:** Čísla byla stanovena odhadem. K dispozici byly data pouze z roku 1995.

Tabulka 2 Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo školství, odbor statistiky.
- 2. Zaměření:** Nejsou zahrnuti dálkoví (part-time) studenti. Dále zde nejsou programy všeobecného a primárního vzdělávání.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**
 - a) Všeobecné vzdělávání:** Zahrnuje středoškolské všeobecně vzdělávací programy s maturitou (4-leté).
 - b) Základní odborné:** Nerelevantní.
 - c) Střední odborné s maturitní zkouškou:** Zahrnuje dva typy programů odborného vzdělávání: středoškolské programy odborného vzdělávání a přípravy (OVP) vedoucí k odborné kvalifikaci (3-leté) a středoškolské programy OVP s maturitou (5-leté).
 - d) Střední odborné s kvalifikací:** Tyto programy byly zařazeny do OVP s maturitní zkouškou.
 - e) Post-sekundární odborné vzdělávání:** Nerelevantní.
 - f) Vysokoškolské vzdělávání:** vysokoškolské programy v trvání 4-6 let.
- 4. Poznámka:**
 - a)** Pro rok 1995 byly k dispozici pouze údaje o středoškolských programech všeobecného vzdělávání a středoškolských programech OVP. Pro rok 1996 byly k dispozici údaje o všeobecném vzdělávání na sekundární úrovni podle věku, o celkové účasti na OVP a o vysokoškolském vzdělávání (bez ohledu na věkové skupiny).

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo školství, odbor statistiky.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**
 - a) Všeobecné vzdělávání:** Středoškolské všeobecně vzdělávací programy s maturitou (4-leté).

b) OVP jako celek: Středoškolské programy OVP poskytující kvalifikaci (3-leté) a středoškolské programy OVP s maturitou (5-leté).

Tabulka 4 **Dosažené vzdělání u** **populace (25 - 59 let)**

Žádné údaje nebyly k dispozici.

Tabulka 5 **Míra nedokončenosti studia** **na vyšší střední úrovni**
(ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo školství, odbor statistiky.
- 2. Zaměření:** Nebyli uvažováni studující při zaměstnání (part-time).
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3
- 4. Poznámky:** Byly k dispozici pouze údaje za rok 1995 (jediné údaje jsou počty studentů a míry nedokončenosti studia v oblasti všeobecného středoškolského vzdělávání a OVP jako celek).

Tabulka 6 **Veřejné výdaje na** **vzdělávání a na odborné**
vzdělávání a přípravu

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo školství a finanční oddělení Ministerstva práce (u údajů o OVP a o výdajích na vzdělávání). Ministerstvo financí, INSTAT (u HDP za rok 1995).
- 2. Poznámky:**
 - a) Na rok 1996 byly k dispozici pouze odhady v oblasti OVP a vzdělávání jako celku. Nebyly k dispozici žádné údaje o HDP.
 - b) Odhady údajů o výdajích na OVP a vzdělávání jako celek vypracovalo finanční oddělení na žádost albánské Národní observatoře.

Tabulka 7 **Nezaměstnanost**

- 1. Informační zdroj:** Ústav pro statistiku.
- 2. Zaměření:** Zvažovány byly dvě věkové skupiny: do 20 let a od 21 do 34 let.
- 3. Definice:** Bylo použito definic ILO.
- 4. Poznámky:** Oficiálně registrovaní nezaměstnaní.

Tabulka 8 **Míry nezaměstnanosti** **podle dosaženého vzdělání**
populace (25 - 59 let)

Žádné údaje nebyly k dispozici.

BULHARSKO

Tabulka 1 **Populace (14 - 19 let)**

- 1. Informační zdroj:** Národní statistický ústav.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.

Tabulka 2 **Účast na vzdělávání /** **přípravě (14 - 19 let)**

- 1. Informační zdroj:** Statistická ročenka, Vzdělávání v Bulharsku, Evidence Národního statistického ústavu.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**
 - a) **Všeobecné vzdělávání:** Programy základního (primárního) a sekundárního všeobecného vzdělávání.
 - b) **Základní odborné:** Programy pro odborné školy (2-leté)
 - c) **Střední odborné s maturitou:** Programy pro střední odborné školy (3-leté), technické školy (4-leté) a umělecké školy (4-leté).
 - d) **Střední odborné s kvalifikací:** Nerelevantní.

e) **Post-sekundární odborné vzdělávání:** Nebyly k dispozici žádné údaje.

f) **Vysokoškolské vzdělávání:** 3-leté *colleges* a univerzity

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: Evidence národního statistického ústavu; Všeobecné a odborné vzdělávání, Národní statistický ústav.

2. Zaměření: Byli zahrnuti i studenti soukromých škol.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) **Všeobecné vzdělávání:** Počet studentů v programech na vyšší střední úrovni (IX - XIII ročník).

b) **Střední odborné s maturitou:** srovnej Tabulka 2.

c) **Střední odborné s kvalifikací:** Nerelevantní.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u populace (25 -59 let)

1. Informační zdroj: Průzkum vzorků pracovních sil provedený Národním statistickým ústavem v říjnu 1995 a v listopadu 1996.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) **Úroveň ISCED 0 - 2:** Zahrnuje osoby bez vzdělání, programy primárního vzdělávání (ročníky I - VIII) a základní odborné vzdělávání (2-leté programy pro odborné školy).

b) **Úroveň ISCED 3:** Zahrnuje ročník IX - XII na obecných školách, středních odborných školách, středních odborných učilištích a uměleckých školách.

c) **Úroveň ISCED 5-7:** Zahrnuje vysokoškolské instituce.

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: „Odborné vzdělávání“, Centrální statistický odbor, 1995; Všeobecné a odborné vzdělávání v letech 1995/96, 1994/95 a 1993/94, NSÚ.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií: srovnej Tabulka 3.

Tabulka 6 Veřejné výdaje na odborné vzdělávání a přípravu

1. Informační zdroj: Ministerstvo financí.

2. Poznámky:

a) Výdaje na OVP zahrnují prostředky od: Ministerstva školství a vědy, Ministerstva pro výstavbu a regionální rozvoj, Ministerstva kultury, Výboru pro telekomunikace, Ministerstva zemědělství, Ministerstva dopravy a Výboru pro energetiku.

b) Výdaje na vzdělávání jako celek zahrnují i výdaje na OVP, výdaje ze státního rozpočtu na vzdělávání (včetně vysokoškolského vzdělávání a vyššího profesního vzdělávání) výdaje na zvyšování kvalifikace učitelů a výdaje na vzdělávání z místních rozpočtů.

Tabulka 7 Nezaměstnanost

1. Informační zdroj: Výběrové šetření pracovních sil provedené Národním statistickým ústavem.

2. Zaměření: Údaje se vztahují na dvě věkové skupiny: 15 - 24 let a 25 a výše.

3. Definice: Byly použity definice ILO.

Tabulka 8 Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání populace (25 - 59 let)

1. Informační zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, X, 1995 a XI, 1996.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED: srovnej Tabulka 4.

4. Definice: Byly použity definice ILO.

ČESKÁ REPUBLIKA

Tabulka 1 Populace (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Statistická ročenka České republiky, Český statistický úřad (31. prosince 1995 a 1996).

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

Tabulka 2 Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Databáze Ústavu pro informace ve vzdělávání a *Statistická ročenka školství - Výkonové ukazatele - 1995/96* (Praha, 1996). *Statistická ročenka školství - Výkonové ukazatele - 1996/97* (Praha 1997).

2. Zaměření: Do všech údajů byli zahrnuti zahraniční studenti s výjimkou vysokoškolského vzdělávání. Nejsou zahrnuti studenti na školách spadajících pod Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany. Studující při zaměstnání (part-time) nejsou zahrnuti.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Studenti gymnázií (ISCED 3) a někteří studenti osmých a devátých ročníků základních škol (ISCED 2).

b) Základní odborné: Nerelevantní.

c) Střední odborné s maturitní zkouškou: Studium v oborech, které poskytují úplné střední odborné vzdělání zakončené závěrečnou zkouškou (maturita) na středních odborných školách a středních odborných učilištích. Patří sem i studenti nástavbového studia s maturitou na středních odborných školách a středních odborných učilištích, které je určeno především pro absolventy 3-letých učebních oborů (ISCED 3).

d) Střední odborné s kvalifikací: Studium učebních oborů středních odborných učilišť, dále žáci 2 nebo 3-letých oborů Středních odborných škol.

e) Post-sekundární odborné vzdělávání: Studenti pomaturitního studia a vyšších odborných škol (ISCED 5).

f) Vysokoškolské vzdělávání: Vysokoškolské studium.

4. Poznámky: Odhady: V České republice nejsou žáci sledováni individuálně, proto uváděné počty žáků příslušné věkové skupiny nejsou přesně známy. Pro tabulku 2 byly proto vypracovány odhady podle běžného věku studentů podle jednotlivých ročníků. Pro výpočet distribuce obyvatelstva podle věkových kategorií a za účelem ověření srovnání byly použity údaje českého statistického úřadu a propočty porovnání počtu žáků v jednotlivých letech.

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: Ústav pro informace ve vzdělávání, *Statistická ročenka školství - Výkonové ukazatele - 1995/96* (Praha, 1996). *Statistická ročenka školství - Výkonové ukazatele - 1996/97* (Praha 1997)

2. Zaměření: Zahrnuti byli i zahraniční studenti. Nejsou zahrnuti studenti na školách spadajících pod Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Gymnázia (ISCED 3) včetně okrajového počtu starších studentů při zaměstnání.

b) Střední odborné s maturitou: srovnej Tabulka 2.

c) Střední odborné s kvalifikací: srovnej Tabulka 2.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let)

1. Informační zdroj: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice, výběrové šetření pracovních sil z let 1995 a 1996, Český statistický úřad.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií: podle nejvyššího ukončeného vzdělání.

a) ISCED 0-2 zahrnuje primární (9-ti leté) vzdělání a osoby bez vzdělání

b) ISCED 3 zahrnuje odborné programy s maturitou i bez maturity, střední odborné s maturitou i bez maturity a střední všeobecně vzdělávací programy s maturitou.

c) ISCED 5-7 zahrnuje vysokoškolské vzdělání. Okrajový počet studentů prvních ročníků vyšších odborných škol nebyl zvažován vzhledem k tomu, že tyto školy měly do roku 1996 statut experimentálních institucí (v tomto roce byly právně uznány).

4. Poznámky: Hodnoty byly vypočítány jako celoroční průměr čtyř čtvrtletí (výběrové šetření pracovních sil).

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: Odhady vypracovala paní Kleňhová z Ústavu pro informace ve vzdělávání na základě statistických výkazů z příslušných školních let.

2. Zaměření: Zahrnuti byli i zahraniční studenti. Nebyli zvažováni studenti na školách spadajících pod Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra. Studenti se zdravotním postižením nebyli zahrnuti.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

- **střední všeobecné vzdělávání:** Studenti gymnázií.
- **střední odborné vzdělávání s maturitou:** Studenti v oborech poskytujících úplné střední odborné vzdělání s maturitou na středních odborných školách a středních odborných učilištích a středních integrovaných školách. Studenti nástavbového studia s maturitou nebyli zahrnuti.
- **střední odborné vzdělávání pouze s odbornou kvalifikací:** Studenti dvouletých a tříletých učebních oborů na středních odborných učilištích a dvouletých nebo tříletých oborů na středních odborných školách.

4. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

5. Použita kalkulační: Hrubé odhady byly vypracovány na základě srovnání počtu studentů, absolventů a nově přijatých:

$(\text{počet studentů, kteří nedokončili studium v r. 1995}) = (\text{počet studentů v r. 1995}) - [(\text{studenti v r. 1996}) - (\text{nově přijatí v r. 1996}) + (\text{absolventi z r. 1995})]$. Studenty jsou zde míněni studenti na středoškolské úrovni (ISCED 3) a nově přijatými jsou míněni studenti přijatí do prvního ročníku na vyšší střední úrovni.

6. Poznámky: Odhady: pouze pro rok 1995 vzhledem nedostatku informací za rok 1997 (nezbytných k výpočtu míry nedokončenosti studia v roce 1996). 1995 znamená školní rok 1995/96. Tento odhad představoval jediný relativně spolehlivý údaj, který byl v dané době k dispozici. Nezahrnuje však přestupy z maturitního studia na nematuritní obory, ani přestupy z gymnázií na OVP.

Tabulka 6 Veřejné výdaje na vzdělávání a odborné

1. Informační zdroj: Státní závěrečný účet, MŠMT 1995, 1996.

2. Poznámky: Výdaje na OVP nejsou sledovány jako samostatná položka veřejných výdajů. Údaje o OVP představují publikované odhady.

Tabulka 7 Nezaměstnanost

1. Informační zdroj: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice, výběrové šetření pracovních sil, Český statistický úřad.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Definice: Byly použity definice ILO.

4. Poznámky: Hodnoty byly vypočteny jako celoroční průměr za čtyři čtvrtletí (výběrové šetření pracovních sil).

**Tabulka 8 Míry nezaměstnanosti
populace (25 - 59 let)**

podle dosaženého vzdělání

1. Informační zdroj: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice, Průzkum vzorků pracovních sil, Český statistický úřad.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií: srovnej Tabulka 4.

Poznámky: Hodnoty byly vypočteny jako celoroční průměr za čtyři čtvrtletí (výběrové šetření pracovních sil).

ESTONSKO

Tabulka 1 Populace (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Estonský statistický úřad.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

Tabulka 2 Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Ministerstvo školství, výroční statistické výkazy škol.

2. Zaměření: Zahrnuty byly následující programy / školy za všeobecné i odborné vzdělávání: Gymnázium Sutevaka, Talinská soukromá manažerská škola - Programy v těchto školách umožňují získání certifikátu všeobecného vzdělání a certifikátu Post-sekundárního odborného vzdělání. Zahrnuti byli i zahraniční studenti.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Primární a sekundární všeobecné vzdělávání (gymnázium)

b) Základní odborné: Základní odborné programy pro studenty, kteří nedokončili základní vzdělání (až tříleté) a základní odborné programy na nedefinované vzdělávací úrovni (1 - 2 leté).

c) Střední odborné s maturitou: Odborné vzdělávání s maturitou a Talinská baletní škola (4 - 4,5 let).

d) Střední odborné s kvalifikací: Programy odborného vzdělávání založené na základním vzdělání (až 3-leté).

e) Post-sekundární odborné vzdělávání: Programy odborného vzdělávání založené na středoškolském vzdělání (1,5 - 2 roky), odborné programy založené na základním / nižším středním vzdělání (4 - 4,5 roku) a odborné programy založené na středním /vyšším středním vzdělání (2,5 - 3 roky).

f) Vysokoškolské vzdělávání: Vysokoškolské programy (přibližně 4-leté) a programy bakalářského studia (4-leté).

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: Ministerstvo školství, Výroční statistické výkazy škol.

2. Zaměření: Nebyly zahrnuty žádné specifické programy / školy. Zvažování byli i zahraniční studenti.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: 4-leté všeobecné střední vzdělávání (gymnázium).

b) Střední odborné s maturitou: srovnej Tabulka 2.

c) Střední odborné s kvalifikací: srovnej Tabulka 2.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let)

1. Informační zdroj: Výběrové šetření pracovních sil v Estonku (leden 1995).

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií: podle nejvyšší úrovně dosaženého vzdělání.

a) ISCED 0-2 zahrnuje předškolní vzdělání (mateřské školky), základní vzdělání (1.-6. ročník) a základní vzdělání (7.-9.ročník).

b) **ISCED 3** zahrnuje vyšší střední vzdělání, střední všeobecné vzdělání a druhou úroveň odborného vzdělání.

c) **ISCED 5-7** zahrnuje post-sekundární odborné vzdělání (nikoli vysokoškolské), tzv. aplikované vysokoškolské vzdělání končící diplomem, programy bakalářského studia, magisterské studium a doktorandské studium.

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. **Informační zdroj:** Ministerstvo školství, výroční statistické výkazy škol (říjen 1995, říjen 1996).

2. **Zaměření:** Zahrnuty byly pouze následující programy na úrovni ISCED 3: střední odborné vzdělávání (gymnázium - 4 roky), odborné vzdělávání s maturitou (4-4,5 roku) a programy odborného vzdělávání založené na základním vzdělání (až 3-leté).

3. **Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3.

Tabulka 6 Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné přípravu

1. **Informační zdroj:** Estonský statistický úřad, UNESCO. Statistické výkazy o financování vzdělávání a o výdajích, začátek finančního roku 1995.

2. **Poznámky:** Výdaje nezahrnují mateřské školky.

Tabulka 7 Nezaměstnanost

1. **Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil v Estonsku (leden 1995)

2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.

3. **Definice:** Byly použity definice ILO.

Tabulka 8 Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání populace (25 - 59 let)

1. **Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil v Estonsku (leden 1995).

2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.

3. **Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED:** srovnej Tabulka 4.

4. **Definice:** Byly použity definice ILO.

MAĎARSKO

Tabulka 1 Populace (14 - 19 let)

1. **Informační zdroj:** Statistická ročenka. (1995, 1996), KSH.

2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.

Tabulka 2 Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)

1. **Informační zdroj:** Na příkaz vlády byla v rámci Národního programu pro sběr dat shromážděna úplná data na základě zvláštních dotazníků podle jednotlivých typů institucí. Sběr dat byl proveden v souladu s požadavky

Ministerstva kultury a školství.

2. **Zaměření:** Byli zahrnuti i zahraniční studenti.

3. **Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**

a) **Všeobecné vzdělávání:** Primární a sekundární všeobecné vzdělávání (gymnázium - 4 roky).

b) **Základní odborné:** Nerelevantní.

c) **Střední odborné s maturitou:**

- Programy středního odborného vzdělávání poskytující odbornou kvalifikaci a současně možnost složení maturitní zkoušky (4 roky).

- Nové modelové střední odborné školy poskytující maturitu, velkou škálu odborných oborů a širokou profesní základnu (4 roky).

- Post-sekundární odborné programy (1-2 roky) po dokončení 4-letých odborných středoškolských programů.

- d) Střední odborné s kvalifikací:** Odborné programy (2 a 3 roky).
e) Post-sekundární odborné vzdělávání: Zahrnuto v rámci středního OVP s maturitou.
f) Vysokoškolské vzdělávání: Vysoké školy (3 - 4 roky) a univerzity (4 - 6 let).

4. Poznámky:

- a) Do věkové skupiny 14-ti letých byli zahrnuti i studenti, středoškolských vzdělávacích institucí, kteří ještě nedosáhli věku 14 let. S výjimkou škol pro manuální profese a odborných škol jsou do údajů o věkové skupině 19-ti letých zahrnuti i studenti starší 19 let.
b) **Odhady:** Nebylo k dispozici rozdělení studentů na třetí úrovni vzdělávání podle pohlaví. Byly proto provedeny odhady (procento žen v celkovém počtu bylo promítnuto do jejich počtu v dané věkové skupině).

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / úrovni (ISCED 3)

přípravě na vyšší střední

- 1. Informační zdroj:** srovnej Tabulka 2.
- 2. Zaměření:** Zahrnuti byli i zahraniční studenti.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

- a) **Všeobecné vzdělávání:** Střední všeobecné vzdělávání (gymnázia - 4 roky).
b) **Střední odborné s maturitou:** srovnej Tabulka 2.
c) **Střední odborné s kvalifikací:** srovnej Tabulka 2.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u

populace (25 - 59 let)

- 1. Informační zdroj:** „Microcensus“ 1995.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** podle nejvyššího dosaženého vzdělání.
 - a) ISCED 0-2** zahrnuje dokončené a nedokončené primární vzdělání.
 - b) ISCED 3** Zahrnuje:
 - všeobecné vzdělání: gymnázium (4 roky)
 - střední odborné vzdělání s maturitou: Středoškolské odborné programy poskytující odbornou kvalifikaci i možnost složení maturitní zkoušky (4 roky), nové modelové střední odborné školy poskytující maturitu, široký záběr všeobecného vzdělání a širokou profesní základnu (4 roky) a post-sekundární odborné programy (1 - 2 roky) po ukončení čtyřletých středoškolských odborných programů.
 - střední odborné vzdělání pouze s odbornou kvalifikací: odborné programy (2 - 3 roky).
 - c) ISCED 5-7** zahrnuje vyšší profesní vzdělání (3 - 4 leté „colleges“) a univerzity (4 - 6 let), M. SC. PhD.

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** srovnej Tabulka 2.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3.
- 4. Poznámky: Odhady:** Údaje za rok 1996 jsou založeny na odhadu - výpočet byl založen na míře nedokončenosti studia ve školním roce 1995/96.

Tabulka 6 Veřejné výdaje na vzdělávání a přípravu

vzdělávání a na odborné

- c) Střední odborné s maturitou:** Zahrnuje střední specializované vzdělání. Instituce poskytující střední specializované vzdělání mají 4 - 5-ti leté kurikulum pro studenty s ukončeným základním 9-ti letým vzděláním a 2 až 3-leté programy pro studenty s ukončeným středním všeobecným vzděláním.
- d) Střední odborné s kvalifikací:** Zahrnuje odborné vzdělávání, které se podle obsahu a úrovně dělí na 2 - 4-leté studium (obvykle 3 roky) po ukončení 9-ti letého základního vzdělání a na roční programy po ukončení všeobecného vzdělání.
- e) Post-sekundární odborné vzdělávání:** Post-sekundární vzdělávání v zásadě není v Lotyšsku legislativně podloženo. Tento typ vzdělávání je zahrnut do odstavce c) - Střední odborné s maturitou, vzhledem k tomu, že vzdělávací statistiky neposkytují rozdělení studentů podle jednotlivých institucí středního specializovaného vzdělávání.
- f) Vysokoškolské vzdělávání:** Vysoké odborné školy a další vysokoškolské instituce (na univerzitní úrovni, které však poskytují užší nabídku oborů).
- 4. Poznámky: Odhady:** Některé údaje ve sloupci *Vzdělávání a příprava jako celek* byly stanoveny odhadem z důvodu nedostatku přesných údajů o počtu mužů a žen ve vysokoškolském vzdělávání.

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Souhrn statistických dat o lotyšských školách ze začátku školního roku 1995/96. Vzdělávací instituce v Lotyšsku na začátku školního roku 1996/97. Statistický věstník. Riga (1997).
- 2. Zaměření:** Byli zahrnuti i zahraniční studenti.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**
- a) Všeobecné vzdělávání:** Programy středního všeobecného vzdělávání (3 roky po dokončení 9-ti letého základního vzdělání).
- b) Střední odborné s maturitou:** Zahrnuje střední specializované vzdělávání. Instituce poskytující střední specializované vzdělávání mají 4 - 5-ti leté kurikulum pro studenty s ukončeným základním 9-ti letým vzděláním a 2 až 3-leté programy pro studenty s ukončeným středním všeobecným vzděláním.
- c) Střední odborné s kvalifikací:** Zahrnuje odborné vzdělávání, které se podle obsahu a úrovně dělí na 2 - 4-leté studium (obvykle 3 roky) po ukončení 9-ti letého základního vzdělání a na roční programy po ukončení všeobecného vzdělání.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let)

- 1. Informační zdroj:** Lotyšský centrální statistický úřad: Výběrové šetření pracovních sil, Listopad 1995 a 1996.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** podle nejvyššího dosaženého vzdělání.
- a) ISCED 0-2** zahrnuje lidi se základním vzděláním, nedokončeným základním vzděláním a lidi bez formálního vzdělání.
- b) ISCED 3** zahrnuje lidi se středním všeobecným vzděláním, středním specializovaným vzděláním a odborným vzděláním včetně základního odborného a post-sekundárního vzdělání.
- c) ISCED 5-7** zahrnuje lidi s vysokoškolským vzděláním (v průměru čtyřleté programy bakalářského studia (některé programy umožňují získání vysokoškolského diplomu s bakalářským titulem nebo bez tohoto titulu), Magisterský titul, PhD).
- 4. Poznámky:** Post-sekundární vzdělání je zahrnuto v kategorii ISCED 3 vzhledem k tomu, že tento typ vzdělání není zakotven v lotyšské legislativě a odpovídá střednímu specializovanému vzdělání.

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Souhrn statistických dat o lotyšských školách ze začátku příslušného školního roku. Vzdělávací instituce v Lotyšsku na začátku školního roku 1996/97. Statistický věstník, Riga (1997).
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3.

Tabulka 6 *Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu*

1. Informační zdroj: Publikované informace o státním rozpočtu

Tabulka 7 *Nezaměstnanost*

1. Informační zdroj: Lotyšský centrální statistický úřad: Výběrové šetření pracovních sil, Listopad 1995 a 1996.

2. Zaměření: Celkový počet práceschopného obyvatelstva.

3. Definice: Byly použity definice ILO.

Tabulka 8 *Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání populace (25 - 59 let)*

1. Informační zdroj: Lotyšský centrální statistický úřad: Výběrové šetření pracovních sil, Listopad 1995 a 1996.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED: srovnej Tabulka 4.

4. Definice: Byly použity definice ILO.

5. Poznámky: Post-sekundární vzdělání je zahrnuto v kategorii ISCED 3 vzhledem k tomu, že tento typ vzdělání není zakotven v lotyšské legislativě a odpovídá střednímu specializovanému vzdělání.

LITVA

Tabulka 1 *Populace (14 - 19 let)*

1. Informační zdroj: Odbor statistiky vlády Litevské republiky.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

Tabulka 2 *Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)*

1. Informační zdroj: Odbor statistiky vlády Litevské republiky.

2. Zaměření: Byli zahrnuti i zahraniční studenti. Uvažovány byly i soukromé odborné školy.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Základní a střední všeobecně vzdělávací školy a gymnázia.

b) Základní odborné: První programy odborných škol: jsou zaměřeny na mladé lidi, kteří nedokončili nižší střední vzdělávání a kteří chtějí získat základní odbornost. Věk studentů se pohybuje od 13 do 18 let. Studium obvykle trvá 2 roky.

c) Střední odborné s maturitou: Třetí programy odborných škol, které jsou zaměřeny na ty, kteří ukončili nižší střední školu a chtějí získat odbornou kvalifikaci a současně maturitní vysvědčení (vyšší střední škola). Studium trvá 4 roky. Studenti začínají studium ve věku 15-16 let a končí ve věku 19-20 let.

d) Střední odborné s kvalifikací: Druhé programy odborných škol: zaměřují se na ty, kteří ukončili nižší střední vzdělání. Studium trvá 3 roky a poskytuje pouze odbornou kvalifikaci. Studium začíná ve věku 15-16 let a končí ve věku 17-18 let.

e) Post-sekundární odborné vzdělávání: Čtvrté programy odborných škol: zaměřeny jsou na ty, kteří ukončili vyšší střední vzdělání, ale chtějí být vyškoleni v určité dělnické profesi. Patří sem proto mladí lidé ve věku 18-19 let. Délka studia se pohybuje od 1 do 2 let podle charakteru dané profese a studium tedy končí ve věku 20-21 let.

f) Vysokoškolské vzdělávání: vyšší profesní vzdělávání (3 - leté „colleges“), univerzity a akademie.

4. Poznámky: Údaje odpovídají začátku školního roku. Není možné z každé věkové skupiny vyčlenit zahraniční studenty z důvodu nedostatku údajů o jejich věku.

Odhady: Údaje o rozdělení podle věkových skupin byly stanoveny odhadem za použití poměrné velikosti jednotlivých skupin.

**Tabulka 3 Účast na vzdělávání /
úrovni (ISCED 3)**

přípravě na vyšší střední

- 1. Informační zdroj:** Odbor statistiky.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**
 - a) Všeobecné vzdělání:** Programy vyššího středního všeobecného vzdělávání (10.-12. ročník) a gymnázia.
 - b) Střední odborné s maturitou:** Třetí a čtvrté programy odborných škol (srovnej Tabulka 2).
 - c) Střední odborné s kvalifikací:** Druhé programy odborných škol (srovnej Tabulka 2).

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u

populace (25 - 59 let)

- 1. Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** podle nejvyššího dosaženého vzdělání.
 - a) ISCED 0-2** zahrnuje předškolní instituce (mateřské školky); čtyřleté základní všeobecně vzdělávací školy: 1.- 4. ročník (věk 6-7/10-11 let); pětileté nižší střední školy všeobecného vzdělávání: (5.-9. ročník - věk 10-11/15-16 let); první programy odborných škol (srovnej Tabulka 2).
 - b) ISCED 3** zahrnuje všeobecně vzdělávací vyšší střední školy: 10.-12. ročník (věk 15-16/18/19 let); čtyřleté gymnázium po dokončení 8. ročníku všeobecně vzdělávací školy (věk 14-15/18-19 let). Druhé, třetí a čtvrté programy odborných škol (srovnej Tabulka 2).
 - c) ISCED 5-7** zahrnuje vyšší profesní vzdělání (3 - leté „colleges“) a univerzity (bakalářské a magisterské studium).

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Administrativní údaje o míře nedokončenosti studia a účasti na studiu.
- 2. Zaměření:** Míra nedokončenosti studia u všech programů kategorie ISCED 3.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3.
- 4. Poznámky:** Byly k dispozici pouze údaje o míře nedokončenosti studia za celý systém odborného vzdělávání, nikoli údaje pro jednotlivé programy odborných škol.

**Tabulka 6 Veřejné výdaje na
vzdělávání a přípravu**

vzdělávání a na odborné

- 1. Informační zdroj:** Odbor statistiky.
- 2. Poznámky:**
 - a)** Veřejné výdaje na vzdělávání zahrnují veškeré výdaje na vzdělávání ze státního rozpočtu.
 - b)** Veřejné výdaje na OVP zahrnují veškeré výdaje ze státního rozpočtu na všechny odborné školy.

Tabulka 7 Nezaměstnanost

- 1. Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Definice:** Byly použity definice ILO.

**Tabulka 8 Míry nezaměstnanosti
populace (25 - 29 let)**

podle dosaženého vzdělání

- 1. Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED: srovnej Tabulka 4.

4. Definice: Byly použity definice ILO.

POLSKO

Tabulka 1 Populace (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Národní statistický úřad, Výroční statistické výkazy měst a územně správních celků.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

Tabulka 2 Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)

1. Informační zdroj: Národní statistický úřad. Údaje z výročních zpráv škol. Výroční statistiky o vzdělávání a o vysokoškolském vzdělávání.

2. Zaměření: V údajích o vysokoškolském vzdělávání nejsou zahrnuti postižení studenti.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Základní a všeobecné střední školy pro mladé lidi a dospělé (denní studium i studium při zaměstnání - part-time).

b) Základní odborné: V těchto údajích je zahrnuto 3-leté studium po ukončení základního vzdělávání, které neumožňuje vysokoškolské studium a poskytuje pouze odbornou kvalifikaci, ISCED 2 (s uplatněním nové kategorie ISCED bude tento typ vzdělávání zahrnut do ISCED 3).

c) Střední odborné s maturitou: Veškeré programy středního odborného vzdělávání a přípravy (4-5 let) s maturitní zkouškou umožňující vysokoškolské studium, ISCED 3.

d) Střední odborné s kvalifikací: Veškeré školy odborného vzdělávání a přípravy absolvované po dokončení lycea: odborné programy pro ty, kteří ukončili středoškolské studium, avšak nezískali kvalifikaci (1-2 roky) (ISCED 3); pedagogické školy (vyšší profesní vzdělávání (3 - leté „colleges“)), jazykové školy (ISCED 5).

e) Post-sekundární odborné vzdělávání: Údaje nebyly shromážděny. Odborné školy na této úrovni vyšší profesní vzdělávání (3 – leté „colleges“) jsou zahrnuty do odborného vzdělávání a přípravy s kvalifikací. Údaje o bakalářském a inženýrském studiu nebyly shromážděny samostatně - jsou zařazeny do vysokoškolského studia.

f) Vysokoškolské vzdělání: zahrnuje veškeré programy inženýrského a magisterského studia.

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. Informační zdroj: Národní statistický úřad: Statistická ročenka o vzdělávání, Statistická ročenka o vysokoškolském vzdělávání (údaje vycházejí z výročních zpráv škol).

2. Zaměření: V údajích o vysokém školství nejsou zahrnuti postižení studenti. Dále nebyly uvažovány programy spadající pod zvláštní úřady (např. Ministerstvo obrany).

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Všeobecně vzdělávací střední školy pro mladé lidi a dospělé.

b) Střední odborné s maturitou: Veškeré střední školy odborného vzdělávání a přípravy (4-5 let) s maturitou umožňující vstup na vysokoškolské studium, ISCED 3.

c) Střední odborné s kvalifikací: Veškeré školy OVP po absolvování lycea - 1-2 leté odborné programy zaměřené na ty, kteří dokončili střední vzdělání, avšak nezískali kvalifikaci (ISCED 3); pedagogické školy, jazykové školy (ISCED 5).

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u populace (15 - 59 let)

1. Informační zdroj: Zdravotní stav obyvatelstva („People’s Health State“), 1996, Microlist (1995).

2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
3. **Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** podle nejvyššího dosaženého vzdělání.
- a) **ISCED 0-2** zahrnuje základní a základní odborné školy. Základní odborné školy jsou zahrnuty do této kategorie a nikoli do ISCED 3 (kam je obvykle odborné vzdělávání zařazováno).
- b) **ISCED 3** zahrnuje střední všeobecně vzdělávací a střední odborné školy, školy po absolvování lycea.
- c) **ISCED 5-7** zahrnuje vysokoškolské instituce.
4. **Poznámka:** 33,5% pracovních sil v Polsku tvoří absolventi základních odborných škol (Zpráva polské národní observatoře, 1997, str.14). Polská strana schválila zařazení základních odborných škol do kategorie ISCED 3 - v těchto tabulkách jsou však zahrnuty v ISCED 2.

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

1. **Informační zdroj:** Výroční zprávy škol.
2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
3. **Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3.

Tabulka 6 Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu

1. **Informační zdroj:** Národní statistický úřad.

Tabulka 7 Nezaměstnanost

1. **Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil.
2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
3. **Definice:** Byly použity definice ILO.

Tabulka 8 Míry nezaměstnanosti obyvatelstva (25 - 59 let) podle dosaženého vzdělání

1. **Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil.
2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
3. **Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED:** srovnej Tabulka 4.
4. **Definice:** Byly použity definice ILO.
5. **Poznámky:** Polská strana schválila zařazení základních odborných škol do kategorie ISCED 3 - v těchto tabulkách jsou však zahrnuty v ISCED 2.

RUMUNSKO

Tabulka 1 Populace (14 - 19 let)

1. **Informační zdroj:** Národní statistická komise (NCS) - údaje založené na evidenci.
2. **Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.

Tabulka 2 Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let)

1. **Informační zdroj:** Ministerstvo národního školství a Národní statistická komise.
2. **Zaměření:** V údajích o vysokém školství jsou zahrnuti i zahraniční studenti.
3. **Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**
- a) **Všeobecné vzdělávání:** Programy primárního vzdělávání (nižší střední školy) - kategorie ISCED 2, teoretické vyšší střední školy (4-5 let) - kategorie ISCED 3.
- b) **Základní odborné:** Nerelevantní.
- c) **Střední odborné s maturitou:** Vyšší střední škola (4-5 let) s následujícími obory: technická studia, zemědělství, lesnictví, ekonomie a administrativa, obory výpočetní techniky, meteorologie, pedagogika, vojenství a teologie - kategorie ISCED 3.

- d) Střední odborné s kvalifikací:** Odborné školy (2-4 roky), učňovské obory (1-3 roky) a programy zaměřené na zkvalitňování dovedností - ISCED 3.
- e) Post-sekundární odborné vzdělávání:** Post-sekundární školy po ukončení všeobecného středního vzdělání nebo středního odborného vzdělání s maturitou - nejsou v kategorii univerzit (2 roky).
- f) Vysokoškolské vzdělávání:** Krátké (2-3 roky) i dlouhé (4-6 let) cykly vysokoškolského vzdělávání na vysokých technických školách i na univerzitách.

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo národního školství a Národní statistická komise.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:**
 - a) Všeobecné vzdělávání:** Teoretické vyšší střední školy (4-5 let).
 - b) Střední odborné s maturitou:** Vyšší střední škola (4-5 let) s následujícími obory: technická studia, zemědělství, lesnictví, ekonomie a administrativa, obory výpočetní techniky, meteorologie, pedagogika, vojenství a teologie.
 - c) Střední odborné s kvalifikací:** Odborné školy (2-4 roky), učňovské obory (1-3 roky) a programy zaměřené na zdokonalování praktických dovedností.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let)

- 1. Informační zdroj:** Výběrové šetření pracovních sil a domácností (AMIGO) provedený NCS.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** Údaje vycházejí z evidence Národního statistického úřadu.
 - a) ISCED 0-2** zahrnuje mateřské školky, primární vzdělání a gymnázia (nižší střední vzdělání).
 - b) ISCED 3** zahrnuje vyšší střední školy, odborné, rozšiřující a učňovské školy.
 - c) ISCED 5-7** zahrnuje terciární vzdělávání (post-sekundární vzdělávání, vyšší profesní vzdělání (3 - leté, „colleges“), vysoké školy).

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo národního školství a Národní statistická komise.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3.
- 4. Definice:** Údaje o míře nedokončenosti studia nezahrnují studenty, kteří nepodstoupili závěrečné zkoušky či u nich neuspěli.
- 5. Použitý kalkulační vzorec:** Byly použity specifikace ETF.
- 6. Poznámky:** Ministerstvo národního školství odhadlo, že 2 - 3% studentů odborných a učňovských škol nepodstoupí závěrečné zkoušky nebo u nich neuspějí. Pokud jde o studenty všeobecně vzdělávacích škol (ISCED 3) a středních odborných škol s maturitou, zde nebyly k dispozici žádné údaje o počtech neúspěšných studentů ani podle úrovně vzdělání ani podle pohlaví. Podíl studentů, kteří neuspěli u závěrečné zkoušky na odborných školách činil 4,22% (ve školním roce 1995/96) a 6,35% na všeobecně vzdělávacích školách (1996/97) - údaje Ministerstva národního školství, 1996, 1997.

Tabulka 6 Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo školství. HDP pro rok 1996 byl stanoven odhadem Národní statistickou komisí (přesné údaje nebyly k dispozici).
- 2. Poznámky:**

a) **Odhady:** Výše veřejných prostředků na vzdělávání a na odborné vzdělání a přípravu byla stanovena odhadem vzhledem k tomu, že nebylo k dispozici rozdělení prostředků přidělovaných jednotlivým typům vyšších středních škol.

b) **Propočet odhadu:** Celkové výdaje na vyšší střední školství / Celkový počet studentů na vyšších středních školách x Celkový počet studentů na technických vyšších středních školách.

c) **Výdajové položky:** Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu zahrnují investiční i neinvestiční prostředky. Mezi tyto prostředky patří např. mzdy učitelů, výdaje za materiál, stipendia, granty, výdaje na budovy a vybavení atd..

Tabulka 7 *Nezaměstnanost*

1. Informační zdroj: Národní statistická komise, Výběrové šetření pracovních sil a domácností (AMIGO).

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Definice: Byly použity definice ILO.

Tabulka 8 *Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání obyvatelstva (25-29 let)*

1. Informační zdroj: Národní statistická komise, Výběrové šetření pracovních sil a domácností (AMIGO).

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED: srovnej Tabulka 4.

4. Definice: Byly použity definice ILO.

SLOVINSKO

Tabulka 1 *Populace (14 - 19 let)*

1. Informační zdroj: Centrální evidence obyvatelstva Slovinské republiky, Statistický úřad Slovinské republiky, Ljubljana, 1996.

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Poznámky: Všechna data se vztahují k 31. prosinci.

Tabulka 2 *Účast na vzdělávání přípravě (14 - 19 let)*

1. Informační zdroj: Statistický úřad, odbor sociální statistiky.

2. Zaměření: Studenti studia při zaměstnání (part-time) nebyli uvažováni s výjimkou vysokého školství, kde jsou zahrnuti studenti denního studia i studia při zaměstnání (part-time). Zahrnuti byli i zahraniční studenti. Zahraniční studenti však účast na vzdělávání neovlivňují z důvodu jejich velice nízkého počtu.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Programy primárního a sekundárního všeobecného vzdělávání (gymnázium) - 4-leté.

b) Základní odborné: Nerelevantní.

c) Střední odborné s maturitou: Odborné programy, které studentům umožňují složit závěrečnou zkoušku (vedoucí k získání odborné kvalifikace) nebo maturitní zkoušku v posledním roce studia (4-5 let).

Vzdělávání „3+2“: Programy na odborných školách (2 roky) po ukončení 3-letých odborných programů. Tento typ studia vede k získání odborné kvalifikace a zajišťuje stejnou úroveň vzdělání jako 4-5-leté odborné programy.

d) Střední odborné s kvalifikací: Odborné programy vedoucí pouze k získání odborné kvalifikace (2-3 roky).

e) Post-sekundární odborné vzdělávání: Post-sekundární odborné školy, které jsou čistě prakticky orientované a které nespádají do vysokoškolského vzdělávání (2 roky).

f) Vysokoškolské vzdělávání: Vysoké odborné školy (3-4 roky) a univerzity (fakulty a umělecké akademie, 4-6 let).

4. Poznámky: Ve školním roce 1996/97 byly poprvé realizovány nastavbové odborné kurzy (6 měsíců – 1 rok) - počet studentů však nebyl pro rok 1996 do tabulky 2 zahrnut. Počet zahraničních studentů je tak nízký, že míru účasti na studiu neovlivňuje.

Odhad:

Střední všeobecné a odborné vzdělávání (na středních odborných školách s maturitou i na středních odborných školách s kvalifikací) (pro rok 1995 a 1996). Vzhledem k tomu, že statistický úřad shromažďuje údaje o studentech na denním studiu (tedy nejen o věkové skupině 14 - 19 let), studenti ve věku 20 let a starší nebyli uvažováni. Dále byly odhadnuty počty studentů středního všeobecného vzdělávání, středního odborného vzdělávání a přípravy (samostatně pro OVP s maturitou a OVP s kvalifikací), a to podle pohlaví a podle věku. Odhad byl proveden na základě statistických údajů o věku studentů na denním studiu na středních školách a na základě poměru mezi studenty denního studia na všeobecných středních školách, studenty středních odborných škol a studenty středních odborných škol poskytujících jak kvalifikaci, tak maturitní osvědčení.

Vysoké školství

Pokud jde o studenty ve věku 18 let, Statistický úřad má k dispozici pouze údaje o věkové skupině do 19 let. Poslední údaje rozdělené podle pohlaví a věku pro skupinu 18-ti a 19-ti letých nebyly k dispozici. Rozdělení podle věku a pohlaví bylo proto odhadnuto na základě obecného poměru mezi ženami a muži studujícími na vysokých školách (samostatně pro denní studium i studium při zaměstnání -part-time).

Tabulka 3 Účast na vzdělávání / úrovni (ISCED 3)

přípravě na vyšší střední

1. Informační zdroj: Statistický úřad Slovenské republiky, odbor sociální statistiky.

2. Zaměření: srovnej Tabulka 2. Účast na programech aktivní politiky zaměstnanosti nebyla zahrnuta. Někteří studenti prvních ročníků odborných kurzů v roce 1996/97 nejsou zahrnuti do tabulky 3.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:

a) Všeobecné vzdělávání: Střední všeobecně vzdělávací školy (gymnázia) - 4-leté.

b) Střední odborné s maturitou: srovnej Tabulka 2.

c) Střední odborné s kvalifikací: srovnej Tabulka 2.

4. Poznámky: srovnej Tabulka 2.

Tabulka 4 Dosažené vzdělání u

populace (25 - 59 let)

1. Informační zdroj: Výběrové šetření pracovních sil (Květen 1995 a květen 1996).

2. Zaměření: Byly použity specifikace ETF.

3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií: podle nejvyššího dosaženého vzdělání.

a) ISCED 0-2 zahrnuje absenci vzdělání, vzdělání v předškolních zařízeních, nedokončené základní vzdělání (1.-4. ročník) - ISCED 1, základní vzdělání (5.-8. ročník) - ISCED 2.

b) ISCED 3 zahrnuje středoškolské odborné programy (krátké - 1-2 roky), středoškolské odborné programy (2- a 3-leté), odborné a všeobecně vzdělávací programy na středních školách (4 a 5 let), systém „3+2“ (2-leté odborné programy po ukončení 3-letého odborného studia).

c) ISCED 5-7 zahrnuje colleges (2-leté vysokoškolské vzdělání - ISCED 5), vysoké odborné školy (3-4 roky - ISCED 6), univerzitní programy (4-6 let - ISCED 6), magisterské studium, specializace, doktorandské studium (ISCED 7).

Tabulka 5 Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3)

- 1. Informační zdroj:** Statistický úřad Slovenské republiky, 1996.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií:** srovnej Tabulka 3.
- 4. Definice pojmů:** Byly použity definice ETF.
- 5. Použitý kalkulační vzorec:** Byly použity definice ETF.
- 6. Poznámky:** Data za rok 1995 se vztahují ke školnímu roku 1994/95, data za rok 1996 platí pro školní rok 1995/96.

Tabulka 6 Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu

- 1. Informační zdroj:** Ministerstvo školství a sportu, Statistický úřad, Ústav makroekonomických analýz a vývoje.
- 2. Poznámky:** Odhad HDP pro rok 1996 provedl Ústav makroekonomických analýz a vývoje. Veřejné výdaje na vzdělávání za rok 1996 byly odhadnuty finančním oddělením Ministerstva školství a sportu. Informace o výdajích na OVP v roce 1996 nebyly k dispozici.

Tabulka 7 Nezaměstnanost

- 1. Informační zdroj:** Průzkum pracovních sil (Květen 1995, květen 1996).
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Definice:** Byly použity definice ILO.

Tabulka 8 Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání populace (25 - 59 let)

- 1. Informační zdroj:** Průzkum pracovních sil, Květen 1995 a květen 1996.
- 2. Zaměření:** Byly použity specifikace ETF.
- 3. Rozdělení národních programů / jednotlivců do kategorií ISCED:** srovnej Tabulka 4.
- 4. Definice:** Byly použity definice ILO.

Tabulky:

**Tabulka 1.a: Populace (14 - 19 let), 1995
(Grafy 2.1, 2.2, 2.3a, 2.3b, 2.4)**

ALBÁNIE	Muži	Ženy	Celkem
14 let			
15 let			
.			
.			
.			

Celkem (14 - 19 let)

**Tabulka 1b: Populace (14 - 19 let), 1996
(Grafy 2.1, 2.2, 2.3a, 2.3b, 2.4)**

ALBÁNIE Muži Ženy Celkem
14 let

.
.
.

Celkem (14 - 19 let)

**Tabulka 2a: Účast na vzdělávání / přípravě (14 - 19 let), 1995
(Grafy 2.1, 2.2, 2.3a, 2-3b, 2.4)**

ALB. Všeobecné Základní Střední OVP Střední OVP Post-sek. Vysokošk.
Vzděl.
vzdělávání odborné s maturitou s kvalifikací odborné vzdělávání
/příprava

jako

celek

14 let Muži Ženy Celkem

.
.

Celkem (14 - 19 let)

Tabulka 2.b - jako předchozí tabulka, pouze pro rok 1996

**Tabulka 3.a: Účast na vzdělávání / přípravě na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1993
(Grafy 2.4, 2.6, 2.8)**

Všeobecné Střední OVP Střední OVP Střední OVP Střední vzděl.
vzdělávání s maturitou s kvalifikací celkem celkem (ISCED 3)

1993 Muži Ženy Celkem
ALBÁNIE

.
.

**Tabulka 3b: jako předchozí, pouze pro rok 1994
(Grafy 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8)**

Tabulka 3c: jako předchozí, pouze pro rok 1995

Tabulka 3d: jako předchozí, pouze pro rok 1996

Tabulka 4: Dosažené vzdělání u populace (25 - 59 let), 1996
(Grafy 1.1, 1.2, 1.3)

	Muži	Ženy	Celkem
ALBÁNIE	ISCED 0-2...		
25 - 29 let			
.			
.			

Tabulka 5a: Míra nedokončenosti studia na vyšší střední úrovni (ISCED 3), 1995
(Graf 2.9)

1996?	Všeobecné vzdělávání	Střední odb. s maturitou	Střední odb. s kvalifikací	Střední OVP celkem
ALBÁNIE	Muži	Ženy	Celkem	
	Počet studentů			
	Míra nedokončenosti			

Tabulka 5b: jako předchozí, pouze pro rok 1996

Tabulka 6a: Veřejné výdaje na vzdělávání a na odborné vzdělávání a přípravu, 1995
(Graf 2.10)

Veřejné výdaje na OVP, v nár. měně	Veř. výdaje na vzdělávání jako celek	HDP	Veř. výdaje na OVP jako % HDP	Veřejné výdaje na vzdělávání jako celek - % HDP
ALBÁNIE				

Tabulka 6b: jako předchozí, pouze pro rok 1996

Tabulka 7a: Nezaměstnanost, 1995
(Grafy 1.4, 1.5, 1.6)

1995	Počet nezaměstnaných			Míra nezaměstnanosti
ALBÁNIE	Muži	Ženy	Celkem	
do 24 let				
nad 25 let				
Celkem				

Tabulka 7b: jako předchozí, pouze pro rok 1996

Tabulka 8a: Míry nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání populace (25 - 59 let), 1995
(Grafy 1.7, 1.8)

	Muži	Ženy	Celkem
ALBÁNIE	ISCED 0-2...		
25-29 let			
.			
.			

Tabulka 8b: jako předchozí, pouze pro rok 1996